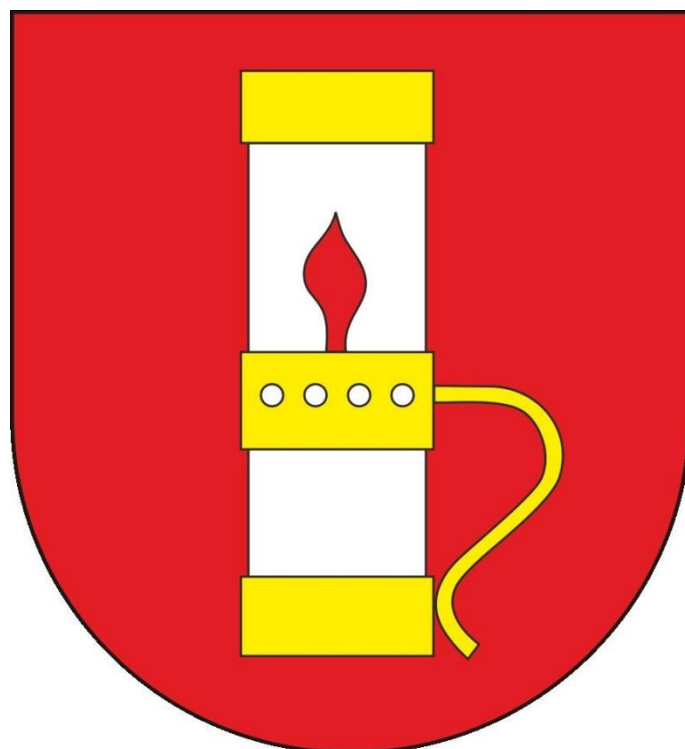

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
WPLYWU USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO
GMINY CHORKÓWKA**

mgr inż. Justyna Baran – Tatarczak

DATA OPRACOWANIA: Maj, 2026

Spis treści

1. Wstęp	5
1.1. Przedmiot opracowania i podstawa formalno-prawna opracowania	5
1.2. Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie	5
2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	9
2.1. Cel realizacji i zawartość projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka	9
2.2. Powiązania z innymi dokumentami.....	14
2.2.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Podkarpackiego	14
2.2.2. Analiza czy projekt Planu Ogólnego jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.....	16
2.2.3. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Planu względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, z uwzględnieniem ustaleń opracowania ekofizjograficznego dla Planu Ogólnego Gminy Chorkówka	18
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	29
4. Analiza istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu.....	31
5. Ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu.....	63
5.1. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności ..	63
5.2. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Planu na stan wód powierzchniowych i podziemnych	64
5.3. Analiza wpływu planowanego rodzaju zagospodarowania na dotrzymanie norm akustycznych na terenach objętych projektem Planu oraz w jego sąsiedztwie, a także ocena wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny przedmiotowego obszaru i możliwości zachowania tych norm.....	75
5.4. Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenu na krajobraz.....	78
5.5. Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenu na klimat oraz wskazać działania, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu.....	80

5.6.	Ocena wpływu ustaleń Planu w zakresie powiększania terenów cmentarzy na środowisko oraz spełnienie wymagań sanitarnych.....	81
5.7.	Ocena zagrożeń środowiskowych i możliwości ich ograniczeń	82
6.	Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Planu.....	97
7.	Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody	100
7.1.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.....	102
7.2.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody oraz cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), (PLH180050), w tym jego integralność oraz powiązania z innymi obszarami.	106
7.3.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody oraz korytarze ekologiczne migracji dużych ssaków w tym korytarz migracyjny KIK/53 – Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej.	110
7.4.	Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy	111
8.	Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego.....	113
9.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	115
10.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	118
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	135
12.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	137
13.	Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	138
14.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	139

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	141
16. Akty prawne i materiały źródłowe uwzględnione w opracowaniu.....	143
17. Spis tabel i rycin	147
Oświadczenie.....	148

1. Wstęp

1.1. Przedmiot opracowania i podstawa formalno-prawna opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona na przełomie 2025/2026 roku dla projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka, przygotowanego zgodnie z *Uchwałą Nr LXXI/541/2023 Rady Gminy Chorkówka z dnia 9 października 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Chorkówka.*

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ).

W ramach SOOŚ organ opracowujący projekt dokumentu zobowiązany jest do:

- uzgodnienia z właściwymi organami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie;
- poddania projektu planu wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
- zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- uwzględnienia ustaleń zawartych w prognozie, opinii organów oraz zgłoszonych uwag i wniosków w toku konsultacji społecznych.

Ponadto projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2025 r., poz. 884), jeżeli z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że jego realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2. Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko, wynikających z ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy a także określenie rozwiązań mających na celu eliminację, ograniczenie lub kompensację negatywnych oddziaływań. W razie potrzeby dokument zawiera również propozycje rozwiązań alternatywnych do przyjętych w projekcie planu, wspierających cele ochrony środowiska.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z *ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo z dnia 06.09.2024 r. znak: WOOŚ.411.1.93.2024.AP.4
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Krośnie – pismo z dnia 20.08.2024 r., znak: PSNZ.9020.1.17.2024

Prognoza przedstawia wyniki przeprowadzonych analiz i ocen w formie opisowej. Elementy kartograficzne zostały zaprezentowane w tekście jako schematy i zestawienia. Dokument ten ocenia stan oraz funkcjonowanie środowiska, jego odporność na degradację i zdolności do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń planu ogólnego. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń planu ogólnego.

Projektowane w planie ogólnym użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest analizowane pod kątem zgodności z: uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności oraz zachowaniem właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych funkcjach użytkowania. Oceniane są także warunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z konieczności ochrony środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody oraz zabezpieczenia gruntów rolnych i leśnych. Dodatkowo uwzględniane są: zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych jak i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. Jeśli zachodzi taka potrzeba, prognoza zawiera także propozycje alternatywnych rozwiązań w projekcie planu ogólnego, wspierających ochronę środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- a) *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- b) *informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- c) *propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*

- d) *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- e) *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,*
- f) *oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,*
- g) *datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;*

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- b) *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) *przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.*

Ponadto prognoza przedstawia:

1. *Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.*
2. *Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w*

tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Ponadto w toku procedury sporządzania projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uwzględniono wnioski zgłoszone przez podmioty zainteresowane sposobem zagospodarowania terenów objętych planem. Wśród analizowanych materiałów uwzględniono m.in. wniosek REMONDIS KROeko Sp. z o.o. z dnia 28 czerwca 2024 r., złożony w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dotyczący możliwości prowadzenia działalności z zakresu gospodarki odpadami na działkach położonych przy ul. Przemysłowej w Szczepańcowej. Zagadnienie to zostało przeanalizowane pod kątem zgodności z projektowanym przeznaczeniem terenów, istniejącym zagospodarowaniem oraz potencjalnym wpływem na środowisko.

2. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1. Cel realizacji i zawartość projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka

Plan ogólny jest dokumentem planistycznym sporządzanym obligatoryjnie dla całej gminy. Jego powstanie wynika z ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688), która wprowadziła szereg zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130). W nowelizacji ustawy określono nowe zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego wprowadzając plan ogólny jako nowy akt planowania przestrzennego. W przeciwieństwie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, plan ogólny jest aktem prawa miejscowego co oznacza że jego postanowienia będą wiążące zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ). Decyzje WZ będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym. Dzięki temu rozwiązaniu gminy będą posiadały większy wpływ na rozwój i charakter terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz będą mogły ograniczać niekontrolowane rozlewanie się zabudowy.

Na podstawie art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 roku studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do końca 30 czerwca 2026 roku. Natomiast brak planów ogólnych od 1 lipca 2026 roku uniemożliwi prowadzenie jakichkolwiek prac o charakterze planistycznym na obszarze danej jednostki administracyjnej. W gminach bez obowiązującego planu ogólnego nie będzie można uchwalić miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak również wydać decyzji o warunkach zabudowy z racji braku określenia obszarów uzupełnienia zabudowy.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 13i ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku, **Rada Gminy Chorkówka z dniem 9 października 2023 r. podjęła uchwałę nr LXXI/541/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Chorkówka.**

W oparciu o art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz o uwarunkowaniach zagospodarowania przestrzennego gminy, określone w art. 13b tej ustawy, w planie ogólnym gminy Chorkówka wyznaczono strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne dostosowane do lokalnej specyfiki gminy. Zamknięty katalog stref planistycznych został określony w art. 13c ww. ustawy. Ponadto, zgodnie z art. 13e, dla poszczególnych stref ustalono ich profil funkcjonalny oraz:

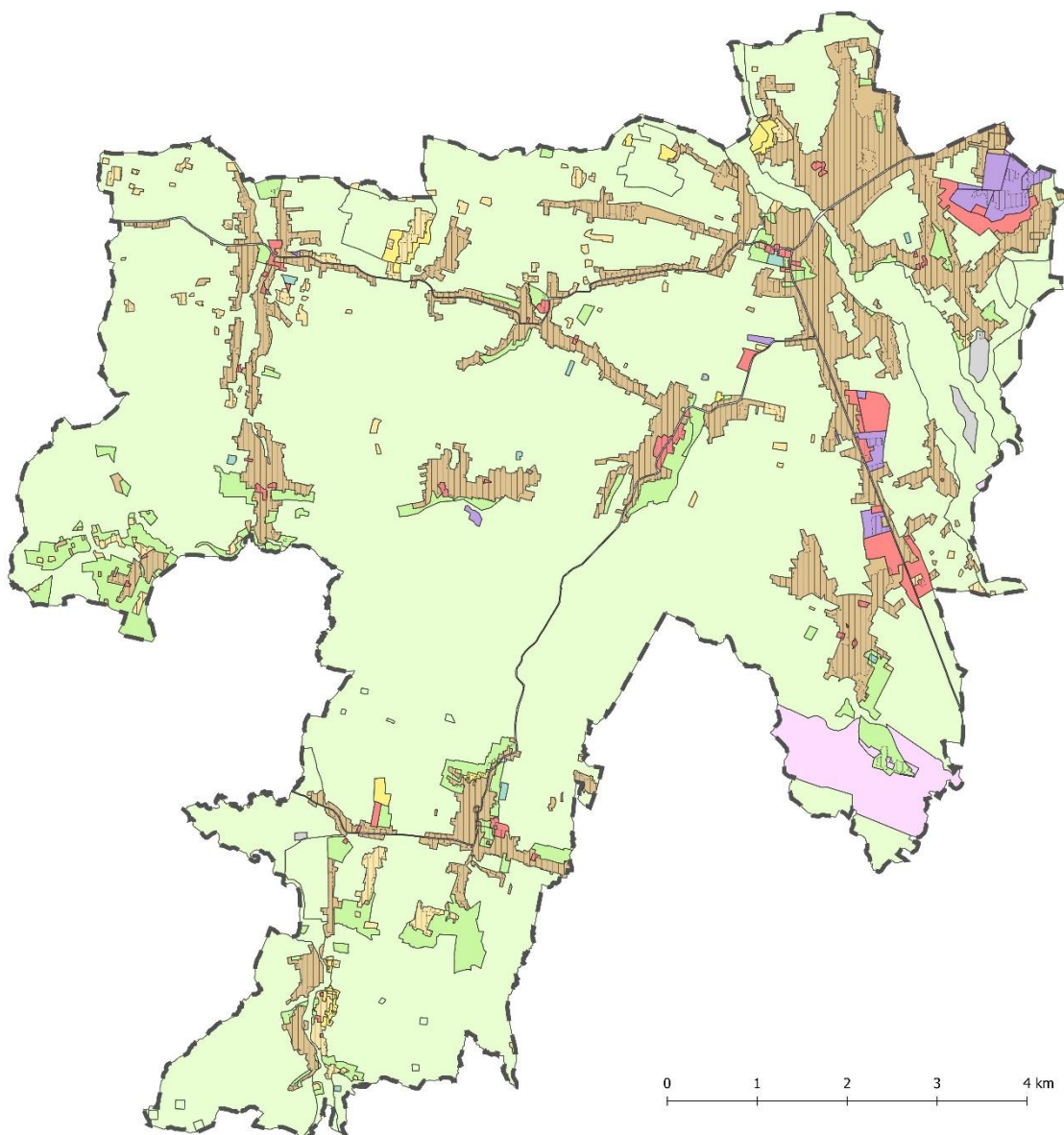
- wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy (dla stref o których mowa w art. 13c ust 2 pkt 1-7);
- wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (dla stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-10), nie mniejszego niż wynika to z przepisów wydanych na podstawie art. 13m ust. 2.

Należy również zauważyć, że w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) określono także charakterystykę stref planistycznych w ramach której ustalono profil funkcjonalny podstawowy i dodatkowy dla każdej z stref planistycznych, tworząc zamknięty katalog rodzajów przeznaczeń terenów, które mogą w nich występować. Na podstawie powyższych przepisów w gminie Chorkówka wyznaczono 12 z 13 stref planistycznych wraz z ich profilem podstawowym, dodatkowym oraz innymi parametrami urbanistycznymi (Ryc. 1 i Tab. 1).

Dodatkowo, w projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka wyznaczono obszar uzupełnienia zabudowy (OUZ), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. 2024 poz. 729), którego łączna powierzchnia OUZ wynosi 10 274 400 m², tj. ok. 1 027,4 ha.

Wyznaczenie tego obszaru stanowi narzędzie ograniczające rozlewanie się zabudowy, zapewniające jej koncentrację w miejscach już częściowo zagospodarowanych. Oznacza to, że w sytuacji braku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nowe decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie w granicach tego wyznaczonego obszaru, co istotnie wzmacnia ochronę terenów otwartych i przyrodniczo cennych przed niekontrolowaną urbanizacją. Rozwiązanie to wzmacnia ochronę terenów otwartych i przyrodniczo cennych przed nadmierną urbanizacją, sprzyjając zrównoważonemu i uporządkowanemu rozwojowi przestrzennemu gminy Chorkówka.

Ponadto projekt Planu Ogólnego uwzględnia uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b ustawy. Ich szczegółowe wyjaśnienia zastosowanych rozwiązań, o których mowa w art. 13h ust. 2 pkt 1–3, przedstawiono w części tekstowej uzasadnienia oraz zobrazowano w jego części graficznej. Część graficzna uzasadnienia stanowi prezentację obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz.U. z 2025 r. poz. 242), wykorzystującą dane przestrzenne pochodzące ze zgłoszonych i zweryfikowanych zbiorów danych. Część graficzna uzasadnienia została sporządzona w skali 1:15 000.

OBIĘTY PRZESTRZENNE PLANU OGÓLNEGO

- Obszar objęty Planem Ogólnym Gminy Chorkówka
- Obszar Uzupełnienia Zabudowy

Strefa Planistyczna

- Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW)
- Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ)
- Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ)
- Strefa usługowa (SU)
- Strefa gospodarcza (SP)
- Strefa produkcji rolniczej (SR)

- Strefa infrastrukturalna (SI)
- Strefa zieleni i rekreacji (SN)
- Strefa cmentarzy (SC)
- Strefa górnictwa (SG)
- Strefa otwarta (SO)
- Strefa komunikacyjna (SK)

Ryc. 1. Strefy planistyczne wraz z obszarem uzupełnienia zabudowy na obszarze gminy Chorkówka

Źródło: opracowanie własne – projekt planu ogólnego

Tab. 1. Strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne określone w Planie Ogólnym Gminy Chorkówka

Nazwa Strefy	Profil funkcjonalny podstawowy	Występujące profile funkcjonalne dodatkowe	Powierzchnia [ha]	Ilość stref	IZ _{max}	PZ _{max} [%]	H _{max} [m]	PCB _{min} [%]
Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW)	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną, usługi, komunikacja, zieleni urządzonej, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	0,6	3	od 0,8 do 1,5	50	15	30
Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną (SJ)	zabudowa jednorodzinna, usługi, komunikacja, zieleni urządzonej, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	10 81,6	111	od 0,3 do 0,5	50	od 10 do 15	30
Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ)	zabudowa zagrodowa, produkcja rolna, akwakultura, komunikacja, zieleni urządzonej, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	113,6	100	0,6	50	od 10 do 15	30
Strefa usługowa (SU)	usługi, komunikacja, zieleni urządzonej, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	100,4	58	od 0,3 do 1,5	od 30 do 70	od 10 do 21	od 10 do 50
Strefa gospodarcza (SP)	produkcja, komunikacja, zieleni urządzonej, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	64,5	13	od 0,3 do 2,4	od 50 do 80	od 12 do 16	od 10 do 30
Strefa produkcji rolniczej (SR)	produkcja rolna, produkcja wielkotowarowa, akwakultura, komunikacja, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	31,2	12	od 0,7 do 0,8	od 50 do 60	15	30
Strefa infrastrukturalna (SI)	infrastruktura techniczna, komunikacja, ogrody działkowe	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren wód	19,5	5	-	-	-	20
Strefa zieleni i rekreacji (SN)	zieleni urządzonej, plaże, wody, komunikacja, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	311,4	77	od 0,3 do 0,8	od 10 do 30	od 8 do 16	od 50 do 70

Nazwa Strefy	Profil funkcjonalny podstawowy	Występujące profile funkcjonalne dodatkowe	Powierzchnia [ha]	Ilość stref	IZ _{max}	PZ _{max} [%]	H _{max} [m]	PCB _{min} [%]
Strefa cmentarzy (SC)	cmentarze, komunikacja, zieleni urządzona, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren usług kultu religijnego, teren zieleni naturalnej	9,8	9	0,3	od 10 do 30	od 6 do 7	od 20 do 30
Strefa górnictwa (SG)	górnictwo i wydobywanie, komunikacja, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren produkcji, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	138,7	5	0,8	50	15	30
Strefa otwarta (SO)	rolnictwo z zakazem zabudowy, lasy, zieleni naturalna, wody, komunikacja, ogrody działkowe, infrastruktura techniczna	teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	5 830,7	35	—	—	—	—
Strefa komunikacyjna (SK)	drogi wszystkich klas, komunikacja kolejowa i wodna, obsługa komunikacji, infrastruktura techniczna	drogi zbiorcze, usługi handlu detalicznego, gastronomii, turystyki, zieleni urządzona, zieleni naturalna, wody	33,1	1	-	-	-	-

IZ_{max} – maksymalna intensywność zabudowy,
PZ_{max} – maksymalny udział powierzchni zabudowy,
H_{max} – maksymalna wysokość zabudowy,
PCB_{min} – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

2.2. Powiązania z innymi dokumentami

2.2.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Podkarpackiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego przyjęty został *Uchwałą nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego* i obowiązuje od dnia 3 października 2018 r. W planie tym określono wizję zagospodarowania przestrzennego województwa, politykę przestrzenną, a także system jego realizacji. Jednocześnie powyżej wymieniony Plan nie jest aktem prawa miejscowego – jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącego organy i jednostki organizacyjne samorządu województwa. Zasadniczo więc nie stanowi bezpośredniej podstawy prawnej decyzji administracyjnych ustalających lokalizację inwestycji i nie narusza uprawnień gmin w zakresie władztwa planistycznego. Dokument ten stanowi jednak podstawę dla perspektywicznego kształtowania struktury przestrzennej regionu, określa m.in. podstawowe elementy sieci osadniczej, rozmieszczenie infrastruktury komunikacyjnej, technicznej i społecznej oraz wymagania w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i ochrony dóbr kultury z uwzględnieniem obszarów podlegających szczególnej ochronie.

Gmina Chorkówka, zgodnie z ustaleniami ww. dokumentu, została wskazana jako część obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym, tj. Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego uczestniczącego w procesach rozwojowych, Górskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego. Ponadto gmina znajduje się w zasięgu obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym, tj. Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krosno oraz Obszaru Funkcjonalnego Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej.

Położenie gminy w sąsiedztwie Krosna oraz w obrębie Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej wpływa na jej funkcje osadnicze, gospodarcze i komunikacyjne. Jednocześnie uwarunkowania przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe gminy wskazują na potrzebę prowadzenia polityki przestrzennej w sposób zrównoważony, z zachowaniem wartości środowiskowych oraz ograniczaniem konfliktów przestrzennych.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego dla obszaru Gminy Chorkówka wskazano m.in. następujące ponadlokalne elementy i formy zagospodarowania przestrzennego:

- Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nr 432 „Dolina rzeki Wisłok” oraz nr 433 „Dolina rzeki Wisłoka”;
- złoża kopalni strategicznych: gaz ziemny i ropa naftowa – Bóbrka-Rogi NR 4776;
- złoża pozostałych kopalni ważnych dla regionalnej gospodarki surowcowej, w tym surowce skalne – Świerzowa KN 5701;
- obszary Natura 2000: Jasiołka PLH180011 oraz Wisłoka z dopływami PLH180052;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q1% i Q10%;

- tereny osuwiskowe wskazane w ramach SOPO;
- zabytek architektury rezydencjonalnej w Kopytowej;
- Skansen Przemysłu Naftowego w Bóbrce, wskazany jako obiekt/założenie predysponowane do wpisu na listę UNESCO oraz do uznania za pomnik historii;
- obiekty kultury i sztuki, w tym Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce;
- obszary atrakcyjne inwestycyjnie;
- powierzchnie ograniczające w otoczeniu lotniska;
- gazociągi o znaczeniu lokalnym;
- większe komunalne ujęcie wody powierzchniowej w Szczepańcowej.

Dla obszaru gminy wskazano również potrzebę utworzenia zielonego systemu pierścieniowego na obszarze podmiejskim miasta Krosna, co ma znaczenie dla kształtowania powiązań przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjnych w strefie oddziaływania miasta.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wskazano również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym planowane na terenie Gminy Chorkówka, m.in.:

- budowę, rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej;
- budowę linii 110 kV Nowy Żmigród – Iwonicz, zrealizowaną w celu umożliwienia rozwoju energetyki odnawialnej w południowej części województwa podkarpackiego;
- budowę suchych zbiorników na Chlebiance: Podniebyle, Faliszówka i Łubienko, ujętą obecnie jako zadanie pn. „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe gminy Jedlicze przez budowę zbiorników na Chlebiance: Podniebyle, Faliszówka i Łubienko – koncepcja, dokumentacja techniczna”.

Ponadto, zgodnie z informacjami przekazanymi przez samorząd województwa, na obszarze Gminy Chorkówka zlokalizowane są także złoża kruszywa naturalnego Machnówka i Szczepańcowa, złoża kruszywa naturalnego pozostające we właściwości Starosty Krośnieńskiego oraz złoża węglowodorów, dla których właściwym organem jest minister właściwy do spraw klimatu i środowiska.

Natomiast w ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego dla analizowanego obszaru wskazano w szczególności:

- ochronę zasobów środowiska przyrodniczego, w tym wód podziemnych, dolin rzecznych, obszarów Natura 2000 oraz terenów osuwiskowych;

- ograniczanie rozpraszania zabudowy i kształtowanie spójnej struktury osadniczej w powiązaniu z istniejącą infrastrukturą;
- rozwój infrastruktury technicznej, w tym kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i gazowej;
- uwzględnienie potrzeb ochrony przeciwpowodziowej, w tym inwestycji związanych z zabezpieczeniem doliny Chlebianki;
- ochronę dziedzictwa kulturowego, w szczególności obiektów związanych z historią przemysłu naftowego w Bóbrce;
- rozwój funkcji gospodarczych i inwestycyjnych w lokalizacjach uzasadnionych dostępnością komunikacyjną oraz istniejącym zagospodarowaniem;
- rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o walory krajobrazowe, kulturowe i przyrodnicze gminy.

Podsumowując, ustalenia Planu Ogólnego Gminy Chorkówka pozostają zgodne z polityką przestrzenną określoną w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska i krajobrazu, ograniczania rozpraszania zabudowy, uwzględnienia zagrożeń naturalnych, ochrony dziedzictwa kulturowego, rozwoju infrastruktury technicznej oraz racjonalnego kształtowania terenów mieszkaniowych i gospodarczych.

2.2.2. Analiza czy projekt Planu Ogólnego jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), w dniu wejścia w życie Planu Ogólnego Gminy traci moc Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chorkówka, przyjęte Uchwałą Nr XXXVII/305/2021 Rady Gminy Chorkówka z dnia 25 czerwca 2021 r., wraz z późniejszymi zmianami (zwane dalej Studium).

W obowiązującym Studium zagadnienia ochrony środowiska przyrodniczego, w tym powiązań przyrodniczych i terenów pełniących funkcje ekologiczne, zostały ujęte przede wszystkim poprzez wyznaczenie systemu przyrodniczego gminy, obejmującego m.in. tereny leśne, rolniczą przestrzeń produkcyjną, tereny otwarte w użytkowaniu rolniczym, ciekі wodne i ich bezpośrednie otoczenie, tereny wód otwartych, tereny suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz tereny eksploatacji surowców mineralnych. Studium wskazuje na konieczność trwałego zachowania walorów środowiska przyrodniczego oraz stopniowej poprawy jakości tych elementów środowiska, które uległy przekształceniom w wyniku antropopresji.

W świetle ustaleń Studium szczególne znaczenie dla funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy mają doliny cieków wodnych, w tym przede wszystkim dolina Jasiołki oraz doliny jej dopływów, a także kompleksy leśne i tereny otwarte, które zapewniają ciągłość powiązań ekologicznych w skali lokalnej i ponadlokalnej. Studium przewiduje dla tych terenów ograniczenie możliwości zainwestowania, zachowanie istniejących zadrzewień, ochronę cieków wodnych i ich obudowy biologicznej, a także możliwość tworzenia nowych zalesień i zadrzewień służących ochronie gruntów przed erozją.

Dokument podkreśla również znaczenie ochrony terenów zagrożonych powodzią, w szczególności w dolinie Jasiołki, oraz konieczność uwzględniania ograniczeń wynikających z uwarunkowań hydrologicznych. Dla terenów położonych w zasięgu zagrożenia powodziowego Studium przewiduje ograniczenie możliwości zainwestowania do niezbędnych obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz urządzeń rekreacji nadwodnej, z obowiązkiem stosowania rozwiązań technicznych uwzględniających ryzyko powodziowe.

Na obszarze gminy występują również formy ochrony przyrody, w tym specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000: Jasiołka PLH180011 oraz Wisłoka z dopływami PLH180052. Obszary te związane są przede wszystkim z dolinami rzecznyymi i ekosystemami wodnymi oraz nadrzecznyymi, pełniąc istotną funkcję w zachowaniu ciągłości przyrodniczej i różnorodności biologicznej. Ich obecność została uwzględniona w projekcie Planu Ogólnego poprzez ograniczenie presji inwestycyjnej oraz przypisanie terenów o najwyższych walorach przyrodniczych głównie do stref otwartych (SO).

Zgodnie z powyższym, projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie narusza ustaleń Studium w zakresie powiązań przyrodniczych. Przyjęte rozwiązania planistyczne są zgodne z dotychczasowymi uwarunkowaniami przestrzennymi oraz uwzględniają aktualny stan środowiska przyrodniczego, w tym doliny cieków wodnych, kompleksy leśne, tereny otwarte, obszary Natura 2000 Jasiołka PLH180011 i Wisłoka z dopływami PLH180052, a także tereny zagrożone powodzią i ruchami masowymi ziemi. Dla obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych oraz terenów pełniących funkcje ekologiczne wyznaczono głównie strefy otwarte (SO), a uzupełniając strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz strefy produkcji rolniczej (SR). Tym samym należy uznać, że projekt Planu Ogólnego spełnia wymagania wynikające z dotychczasowego Studium w zakresie ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a jego realizacja nie będzie powodować negatywnego wpływu na powiązania przyrodnicze, w tym funkcjonowanie lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych oraz form ochrony przyrody.

2.2.3. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Planu względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, z uwzględnieniem ustaleń opracowania ekofizjograficznego dla Planu Ogólnego Gminy Chorkówka

W opracowaniu ekofizjograficznym określono stan środowiska przyrodniczego, jego zagrożenia oraz uwarunkowania, bazując na analizie poszczególnych elementów środowiska. Wskazane uwarunkowania determinują przydatność terenów do różnych form zagospodarowania, w szczególności w odniesieniu do obszarów objętych ochroną zasobów wodnych, zagrożeniem powodziowym oraz występowaniem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Opisane w opracowaniu ekofizjograficznym wytyczne dotyczące kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowią podstawę do wyznaczania stref planistycznych w planie ogólnym, zwłaszcza na terenach cennych przyrodniczo oraz wymagających szczególnej ochrony, w tym w obrębie ujęć wód i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów GZWP. Natomiast w pozostałej części obszaru gminy ustalenia Planu Ogólnego Gminy Chorkówka mogą odbiegać od wskazań opracowania ekofizjograficznego, pod warunkiem istnienia uzasadnionych przesłanek oraz przy zachowaniu wymagań określonych w przepisach odrębnych, w szczególności dotyczących ochrony wód, przeciwdziałania zagrożeniom powodziowym oraz ochrony zasobów środowiska.

Ekofizjograficzne uwarunkowania dla zagospodarowania przestrzennego:

I. Obszary pełniące funkcje przyrodnicze:

Obszar gminy Chorkówka pełni funkcje przyrodnicze zarówno w skali lokalnej, jak i ponadlokalnej, związane przede wszystkim z przebiegiem dolin rzecznych, w szczególności doliny Jasiołki oraz Iwełki wraz z ich dopływami. Doliny te tworzą lokalne ciągi ekologiczne, zapewniające powiązania pomiędzy siedliskami przyrodniczymi, terenami rolnymi, leśnymi oraz obszarami wodnymi i podmokłymi. Pełnią one istotną funkcję w utrzymaniu ciągłości środowiska przyrodniczego, umożliwiając migrację gatunków oraz zachowanie bioróżnorodności.

Opracowanie ekofizjograficzne wskazuje na konieczność szczególnej ochrony lokalnych węzłów i ciągów ekologicznych w dolinach rzek Jasiołki i Iwełki, zachowania istniejących siedlisk przyrodniczych oraz ochrony krajobrazów cennych pod względem przyrodniczym, kulturowym i krajobrazowym. Istotne jest również ograniczanie zabudowy trwałej w pasach zalewowych i na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniają ww. powiązania przyrodnicze – tereny stanowiące istotne fragmenty lokalnych korytarzy ekologicznych przypisano do stref otwartych (SO), w których nie przewiduje się zabudowy lub zielni i rekreacji (SN) w przypadku intensywniejszego zagospodarowania doliny. Dzięki temu zachowana została ciągłość przyrodnicza oraz przestrzeń migracyjna dla fauny i flory, zgodnie z wymaganiami ochrony bioróżnorodności.

II. Obszary ograniczeń funkcji użytkowych

Ograniczenia wynikające z położenia ujęć wody i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Chorkówka zlokalizowanych jest 8 ujęć wód podziemnych, położonych w miejscowościach Szczepańcowa oraz Zręcin. Dla ujęć tych ustanowiono 8 stref ochrony bezpośredniej. Ponadto na obszarze gminy znajdują się 2 ujęcia wód powierzchniowych stałych, położone w miejscowościach Szczepańcowa i Chorkówka, dla których ustanowiono strefy ochronne, oraz 2 ujęcia wód powierzchniowych okresowych zlokalizowane w miejscowości Kobylany, objęte strefami ochrony bezpośredniej (Tab. 2).

Tab. 2. Wykaz ujęć wód podziemnych wraz ze strefami ochronnymi

Lp.	Rodzaj ujęcia	Nazwa ujęcia	Miejscowość	Rodzaj strefy ochronnej	Strefa Planistyczna
1.	Ujęcie podziemne	S-1	Zręcin	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.280.2018.AK	SI
2.	Ujęcie podziemne	S-1	Szczepańcowa	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.200.155.2018.PP	SI
3.	Ujęcie podziemne	S-3	Szczepańcowa	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.200.155.2018.PP	SI
4.	Ujęcie podziemne	S-4	Szczepańcowa	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.200.155.2018.PP	SI
5.	Ujęcie podziemne	S-5	Szczepańcowa	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.200.155.2018.PP	SI
6.	Ujęcie podziemne	S-6	Szczepańcowa	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.200.155.2018.PP	SI
7.	Ujęcie podziemne	S-7	Szczepańcowa	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.200.155.2018.PP	SI
8.	Ujęcie podziemne	S-8	Szczepańcowa	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.200.155.2018.PP	SI

Lp.	Rodzaj ujęcia	Nazwa ujęcia	Miejscowość	Rodzaj strefy ochronnej	Strefa Planistyczna
9.	Ujęcie powierzchniowe stałe	U-3	Szczepańcowa	Strefa ochrony ustanowiona decyzją PGW WP – RZGW Rzeszów nr RZ.RUZ.4210.57.2022.RD	SI
10.	Ujęcie powierzchniowe stałe	Ujęcie dla stawów rybnych	Chorkówka	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.4210.81.2023.PP	SO
11.	Ujęcie powierzchniowe okresowe	ID 8801	Kобыlany	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.421.184.2019.PP	SN
12.	Ujęcie powierzchniowe okresowe	ID 9128	Kобыlany	Strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona decyzją PGW Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Jaśle nr RZ.ZUZ.2.4100.18m.2020.PP	SN

Źródło: na podstawie danych Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (pismo znak: R.RZI.0145.182.2024 z dnia 18.10.2024 r.)

Strefy ochronne ujęć wody zostały wyznaczone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, na podstawie decyzji właściwych organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Obejmują one tereny niezbędne do zapewnienia ochrony jakości zasobów wód podziemnych oraz bezpieczeństwa eksploatacji ujęć. W granicach stref ochrony bezpośredniej obowiązują następujące ograniczenia:

- zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia;
- obowiązek zagospodarowania terenu jako zieleń urządzoną;
- konieczność odprowadzenia wód opadowych i roztopowych w sposób uniemożliwiający ich infiltrację do urządzeń ujęcia;
- zakaz lokalizowania urządzeń sanitarnych wewnątrz strefy – ścieki należy odprowadzać poza jej granice;
- ograniczenie obecności osób niezatrudnionych przy eksploatacji ujęcia;
- obowiązek ogrodzenia terenu strefy ochrony bezpośredniej;
- obowiązek umieszczenia tablic informacyjnych o zakazie wstępu i ochronie strefy;
- zakaz niszczenia, uszkodzania i przemieszczania tablic informacyjnych.

Ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniają wszystkie ujęcia wód podziemnych, ujęcia wód powierzchniowych stałych oraz okresowych wraz ze związanymi z nimi strefami ochronnymi poprzez przypisanie ich do stref planistycznych zgodnych z charakterem istniejącego zagospodarowania i funkcją terenów.

Szczególny przypadek stanowi zgrupowanie ujęć wody w miejscowości Szczepańcowa, gdzie ze względu na koncentrację obiektów ujęć oraz ich znaczenie dla systemu zaopatrzenia gminy w wodę wyznaczono strefę infrastrukturalną (SI). Do strefy infrastrukturalnej przypisano również ujęcie podziemne w Zręcinie, zgodnie z jego technicznym charakterem. Pozostałe ujęcia, jako

punktowe obiekty infrastruktury technicznej o niewielkiej powierzchni, zostały ujęte w strefach odpowiadających dominującemu zagospodarowaniu otoczenia, tj. głównie w strefach SO i SN.

Przyjęte rozwiązania planistyczne zapewniają realizację wymogów ochronnych wynikających z przepisów odrębnych, nie naruszają ustanowionych stref ochronnych ani ich zasięgu oraz nie wprowadzają przeznaczeń terenu kolidujących z obowiązującymi zakazami i ograniczeniami

Ograniczenia wynikające z położenia w obrębie GZWP

Na obszarze gminy Chorkówka występują fragmenty dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP): nr 432 „Dolina rzeki Wisłok” – część W oraz nr 433 „Dolina rzeki Wisłoka” – część N. Zbiorniki te związane są z dolinami rzecznyymi i obejmują utwory czwartorzędowe, w których występują zasoby wód podziemnych wymagające ochrony przed zanieczyszczeniem oraz degradacją.

Zasoby wodne GZWP nr 432 i nr 433 stanowią istotny element systemu wodnego regionu oraz mogą mieć znaczenie dla zaopatrzenia w wodę. Ze względu na charakter dolinny i przepuszczalność utworów wodonośnych, obszary te wymagają zachowania szczególnych zasad ochrony przed zanieczyszczeniami, w tym pochodzenia rolniczego oraz wynikającymi z procesów urbanizacji. W związku z powyższym na obszarach GZWP konieczne jest prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, polegającej na ograniczaniu potencjalnych źródeł zanieczyszczeń oraz dostosowaniu sposobu zagospodarowania terenu do uwarunkowań środowiskowych i hydrogeologicznych.

Ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniają występowanie GZWP poprzez odpowiednie kształtowanie przeznaczenia terenów oraz ograniczanie intensywności zabudowy na obszarach wrażliwych środowiskowo, w szczególności poprzez utrzymanie udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz umożliwienie rozwoju infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Działania te przyczyniają się do zachowania naturalnych procesów infiltracji oraz zapewnienia ochrony zasobów wodnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Ograniczenia wynikające z występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią

W gminie Chorkówka zagrożenie powodziowe związane jest z dolinami rzeki Jasiołki oraz rzeki Iwełki, dla których wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia $Q = 10\%$ (69,5 ha) oraz $Q = 1\%$ (137,4 ha). Obszary te obejmują tereny położone w obrębie dolin rzecznych, narażone na okresowe zalewanie w wyniku wezbrań wód. Natomiast na terenie gminy Chorkówka nie występują wały przeciwpowodziowe, a tym samym nie wyznacza się pasów ochronnych o szerokości 50 m od stopy wału.

Są to obszary, na których – zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne – obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, w szczególności zakaz gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych oraz innych substancji mogących zanieczyścić wody, a także zakaz prowadzenia przetwarzania odpadów, w tym ich składowania, oraz lokalizowania nowych cmentarzy.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniają powyższe ograniczenia poprzez przypisanie tych terenów w przeważającej części do stref otwartych (SO), w których zabudowa jest niedopuszczalna, co sprzyja ograniczeniu ryzyka powodziowego oraz zachowaniu naturalnych funkcji dolin rzecznych. Na części fragmentów obszarów zagrożonych powodzią o prawdopodobieństwie $Q = 1\%$ wskazano strefy mieszkaniowe jedynie w zakresie wynikającym z istniejącego i utrwalonego zagospodarowania, bez rozszerzania zabudowy na nowe tereny zagrożone powodzią.

Ograniczenia wynikające z występowania złóż kopalin

Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 1090 ze zm.) oraz przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2025 r. poz. 769, ze zm.), w planie ogólnym gminy należy uwzględniać występowanie udokumentowanych złóż kopalin, wraz z oceną ich przydatności i perspektyw eksploatacyjnych. Zgodnie z powyższym, złoża kopalin podlegają obowiązkowej ochronie przed trwałym zajęciem i ich eliminacją z potencjalnego użytkowania. Jednocześnie eksploatacja złóż może być prowadzona tylko w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko oraz zachowaniu racjonalnej gospodarki złożem.

Na terenie gminy Chorkówka występują udokumentowane złoża kopalin obejmujące ropę naftową, gaz ziemny oraz piaski i żwiry. Kluczowe znaczenie posiada złóż „Bóbrka-Rogi”, obejmujące ropę naftową i gaz ziemny, objęte obszarem i terenem górniczym „Bóbrka, Równe-I”, a także złóż kruszyw naturalnych „Machnówka II”, dla którego wyznaczono obszar i teren górniczy „Machnówka II – Pole A”.

W granicach obszarów i terenów górniczych funkcjonuje infrastruktura związana z działalnością wydobywczą. Zgodnie z przepisami ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz przepisami odrębnymi zagospodarowanie terenów położonych w granicach obszarów i terenów górniczych powinno uwzględniać wymagania wynikające z prowadzenia działalności górniczej oraz konieczność zachowania bezpieczeństwa eksploatacji złóż.

W projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka:

- dla obszarów związanych z czynną eksploatacją ropy naftowej i gazu ziemnego oraz kruszyw naturalnych wyznaczono strefy górnictwa (SG);

- uwzględniono granice obszarów i terenów górniczych „Bóbrka, Równe-I” oraz „Machnówka II – Pole A”;
- zachowano możliwość dalszego prowadzenia działalności wydobywczej zgodnie z obowiązującymi koncesjami i przepisami odrębnymi;
- ograniczono możliwość lokalizacji nowej zabudowy mogącej kolidować z funkcją wydobywczą oraz istniejącą infrastrukturą związaną z eksploatacją kopalni;
- uwzględniono tereny poeksploatacyjne oraz złoża perspektywiczne w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Ponadto w planie uwzględniono pozostałe udokumentowane złoża kopalni, w tym złoża „Machnówka”, „Szczepańcowa”, „Świerzowa” oraz „Kobylany”, jako element uwarunkowań przestrzennych. Na terenie gminy Chorkówka nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla ani podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

Przyjęte w Planie Ogólnym rozwiązania zapewniają ochronę udokumentowanych zasobów kopalni, umożliwiając ich racjonalne wykorzystanie oraz minimalizują konflikty przestrzenne pomiędzy funkcją górniczą a innymi sposobami zagospodarowania terenu.

Ograniczenia wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Ruchy masowe ziemi, w tym osuwiska, stanowią istotne zagrożenie dla infrastruktury oraz bezpieczeństwa ludzi. Mogą być wywoływane przez czynniki naturalne (intensywne opady, wezbrania cieków wodnych) oraz działalność człowieka. Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, potrzeba zapobiegania ruchom masowym ziemi powinna być uwzględniana już na etapie sporządzania planu ogólnego gminy. Z racji faktu że osuwiska stanowią istotne niebezpieczeństwo i ograniczenie dla zabudowy – osuwiska aktywne powinny zostać wyłączone spod zabudowy, natomiast nieaktywne – dopuszczone do zabudowy po odpowiednich badaniach geotechnicznych.

Na terenie gminy Chorkówka, zgodnie z danymi Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO), rozpoznano 110 osuwisk o łącznej powierzchni ok. 214,5 ha oraz 7 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi o łącznej powierzchni ok. 178,1 ha. Największe predyspozycje do występowania ruchów masowych związane są ze środkową i południową częścią gminy, obejmującą m.in. miejscowości: Kopytowa, Żeglce, Chorkówka, Leśniówka, Bóbrka, Sulistrowa, Draganowa, Kobylany, Faliszówka i Poraj. Występowanie osuwisk związane jest przede wszystkim z fliszową budową podłoża, urozmaiconą rzeźbą terenu, znacznym nachyleniem stoków oraz lokalnymi warunkami hydrologicznymi.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględnia obszary osuwiskowe oraz tereny zagrożone ruchami masowymi poprzez:

- wyznaczenie w części przypadków stref otwartych na obszarach osuwiskowych, co pozwala ograniczyć presję inwestycyjną i utrzymać ich dotychczasowy charakter przyrodniczy, leśny lub rolniczy,
- ograniczenie zasięgu stref planistycznych z możliwością realizacji zabudowy na terenach zagrożonych ruchami masowymi wyłącznie do obszarów już zabudowanych i ich najbliższego otoczenia,
- unikanie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych na obszarach o największym nachyleniu stoków oraz najwyższej podatności na procesy osuwiskowe.

Przy czym należy podkreślić, iż zgodnie z § 5 *Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. 2012 poz. 463)*, dopuszczenie nowych inwestycji na terenach zagrożonych wymaga wykonania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej. Dokumentacja ta powinna zawierać m.in. określenie zasięgu powierzchni poślizgu oraz warunki bezpiecznego posadowienia projektowanych obiektów.

Reasumując, ustalenia Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniają obszary naturalnych zagrożeń geologicznych i zapewniają ich odpowiednią ochronę poprzez ograniczenia w zagospodarowaniu terenu oraz wymóg stosowania specjalistycznych analiz przy ewentualnych inwestycjach.

Ograniczenia wynikające z występowania gleb chronionych i gruntów leśnych

Na terenie gminy Chorkówka dominują gleby dobre i średnio dobre, w szczególności brunatne i płowe, wytworzone z utworów lessowych oraz osadów aluwialnych dolin rzecznych. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 7 512,60 ha, co stanowi ok. 83% powierzchni gminy. W strukturze bonitacyjnej wyraźnie dominują gleby wysokich klas – I–IIIb, które zajmują łącznie ok. 70% powierzchni użytków rolnych, w tym m.in. klasa I – 135,13 ha, klasa II – 1 291,53 ha, klasa III – 226,89 ha, klasa IIIa – 1 437,48 ha oraz klasa IIIb – 248,39 ha.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, grunty te podlegają szczególnej ochronie prawnej, a ich przeznaczenie na cele nierolnicze możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody właściwego organu. Zgoda ta udzielana jest na etapie uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a nie na etapie sporządzania Planu Ogólnego. W związku z tym wyznaczenie w Planie Ogólnym nowych obszarów o potencjalnym przeznaczeniu nierolniczym nie skutkuje zmianą przeznaczenia gruntów rolnych – stanowi jedynie kierunkowe wskazanie polityki przestrzennej gminy.

Natomiast lasy w gminie Chorkówka, według danych GUS z 2024 r., zajmują ok. 989,77 ha, co stanowi ok. 12,8% powierzchni gminy. Kompleksy leśne rozmieszczone są nierównomiernie i koncentrują się głównie w południowej oraz środkowej części gminy. Grunty leśne i lasy podlegają ochronie prawnej, a ich przeznaczenie na cele nieleśne wymaga uzyskania stosownej zgody administracyjnej na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Plan Ogólny Gminy Chorkówka uwzględni te ograniczenia poprzez:

- *przypisanie większości gruntów klas I–III do strefy otwartej (SO) z zakazem zabudowy oraz z nie dopuszczeniem lokalizacji elektrowni słonecznych, a także do stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ) oraz stref produkcji rolniczej (SR),*
- *ograniczenie rozwoju strefy wielofunkcyjnej z zabudowa jednorodzinna (SJ) do terenów już zagospodarowanych, uzbrojonych i dobrze skomunikowanych,*
- *lokalizację stref o charakterze nierolniczym (takich jak SU – usługi, SP – produkcja) głównie na terenach już przekształconych.*
- *ujęcie gruntów leśnych w strefach otwartych (SO), co zapewnia ich ochronę oraz wyklucza możliwość zmiany przeznaczenia na cele nieleśne już na etapie Planu Ogólnego.*

Ograniczenia wynikające z ochrony przyrody

Na terenie gminy Chorkówka zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2025 r. poz. 884 ze zm.), występują formy ochrony przyrody w postaci obszarów Natura 2000: specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Jasiołka” (PLH180011) oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Wisłoka z dopływami” (PLH180052). Ponadto na terenie gminy występują pomniki przyrody.

W projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniono ograniczenia wynikające z ochrony przyrody poprzez wyznaczenie w granicach obszarów Natura 2000 przede wszystkim stref otwartych (SO), bez dopuszczenia nowych funkcji mogących naruszać strukturę siedlisk, co ma na celu zachowanie ich wartości przyrodniczych. Punktowe formy ochrony przyrody uwzględniono w ramach stref odpowiadających istniejącemu zagospodarowaniu, przy zachowaniu ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych.

III. Funkcji użytkowe – sposób realizacji w planie ogólnym gminy Chorkówka uwarunkowań przyrodniczych dla poszczególnych funkcji terenu

Na podstawie analizy uwarunkowań środowiskowych i kulturowych na terenie gminy, wyodrębniono kategorie terenów przypisane określonym funkcjom użytkowania terenu. Oceniono

również, w jaki sposób uwzględniono te uwarunkowania w planie ogólnym gminy Chorkówka (Tab. 3).

Tab. 3. Sposób realizacji w planie ogólnym gminy Chorkówka uwarunkowań przyrodniczych dla poszczególnych funkcji terenu.

Funkcja	Opis uwarunkowań	Sposób realizacji w planie ogólnym i analiza zgodności	Ocena zgodności
Tereny mieszkaniowe	Zabudowa mieszkaniowa powinna być lokalizowana na terenach o stabilnych warunkach geologicznych, poza obszarami zagrożonymi osuwiskami i powodzią. Największą przydatnością charakteryzują się tereny północno-wschodniej części gminy, lepiej przygotowane infrastrukturalnie i mniej narażone na procesy erozyjne. Rozwój zabudowy powinien następować jako uzupełnienie istniejących struktur osadniczych, z uwzględnieniem lokalnych ciągów ekologicznych.	W projekcie planu ogólnego gminy Chorkówka wyznaczono trzy strefy planistyczne przeznaczone dla terenów mieszkaniowych: - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną (SJ), - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ), oraz dodatkowo Obszar Uzupełnienia Zabudowy (OUZ). Analizując te obszary, a także stan istniejącej sieci osadniczej oraz parametry niezbędne do wyznaczenia OUZ, określono że: 1) Wyznaczone tereny mieszkaniowe w ramach stref SW, SJ i SZ zasadniczo obejmują istniejące struktury osadnicze lub stanowią ich uzupełnienie albo kontynuację wzdłuż istniejących ciągów zabudowy. 2) Wyznaczenie stref uwzględnia główne korytarze ekologiczne oraz ograniczenia rozwój zabudowy na terenach osuwiskowych, zalewowych oraz w obrębie cennych przyrodniczo dolin rzecznych.	zgodny
Tereny aktywności gospodarczej	Obszary aktywności gospodarczej powinny być lokalizowane na terenach stabilnych geotechnicznie, dobrze skomunikowanych i oddalonych od obszarów cennych przyrodniczo. Szczególnie predyspozycje rozwojowe posiada miejscowość Szczepańcowa, gdzie występuje istniejąca infrastruktura przemysłowa i korzystne powiązania komunikacyjne.	W projekcie planu ogólnego gminy Chorkówka wyznaczono dwie strefy planistyczne przyporządkowane terenom aktywności gospodarczej: - strefę usługową (SU) - strefę gospodarczą (SP) Analizując te obszary oraz aktualny stan terenów aktywności gospodarczej, w tym głównie przemysłowych, a także istniejącą sieć osadniczą i w jej ramach obszary usługowe, określono że: 1) Wyznaczone tereny aktywności gospodarczej w ramach strefy SU w większości mieszczą się w granicach istniejących struktur osadniczych, pełniąc rolę ich uzupełnienia lub kontynuacji, a w części przypadków zostały zlokalizowane w powiązaniu z głównymi szlakami komunikacyjnymi; 2) Tereny wchodzące w skład strefy SP stanowią przede wszystkim kontynuację istniejących struktur gospodarczych, a także obejmują obszary powiązane funkcjonalnie z układem komunikacyjnym, co sprzyja ich dalszemu rozwojowi.	zgodny

Funkcja	Opis uwarunkowań	Sposób realizacji w planie ogólnym i analiza zgodności	Ocena zgodności
Tereny górnicze	Gmina posiada historyczne i współczesne związki z eksploatacją ropy naftowej i gazu ziemnego, szczególnie w rejonie Bóbrki. Występują również udokumentowane oraz perspektywiczne złoża piasków i żwirów w rejonie Szczepańcowej, Świerzowej Polskiej i Machnowki. Eksploatacja powinna uwzględniać ograniczenia środowiskowe i unikać kolizji z terenami cennymi przyrodniczo.	W projekcie Planu Ogólnego wyznaczono strefy górnictwa (SG) obejmujące istniejące obszary i tereny górnicze oraz infrastrukturę wydobywczą. Pozostałe obszary złóż objęto głównie strefami otwartymi (SO), ograniczając możliwość realizacji funkcji kolidujących z potencjalnym zagospodarowaniem złóż. Uwzględniono konieczność ochrony terenów leśnych, cieków wodnych oraz istniejącej zabudowy przed negatywnymi skutkami eksploatacji.	zgodny
Tereny rolnicze	Największy potencjał rolniczy posiadają tereny Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej, gdzie występują gleby o wyższej żyzności i mniejszej podatności na erozję. Na terenach pagórkowatych rolnictwo powinno być prowadzone w sposób ekstensywny, z zachowaniem miedz, zadrzewień śródpolnych i mozaikowego układu pól.	W projekcie planu ogólnego gminy Chorkówka wyznaczono dwie strefy planistyczne przyporządkowane do terenów rolniczych: - strefę produkcji rolniczej (SR), - strefę otwartą (SO). Analizując cechy powyższych obszarów oraz rozmieszczenia gleb o wysokiej klasie przydatności rolnej wykazała, że wyznaczone tereny aktywności rolniczej zasadniczo są zgodne z przyjętymi uwarunkowaniami.	zgodny
Tereny leśne	Lasy pełnią funkcje ochronne, ograniczając erozję oraz procesy osuwiskowe, szczególnie na terenach pagórkowatych. Ważne jest zachowanie istniejących kompleksów leśnych oraz możliwość zwiększania lesistości na gruntach najsłabszych rolniczo i podatnych na degradację.	W projekcie Planu Ogólnego tereny leśne ujęto przede wszystkim w strefie otwartej (SO). Zachowano istniejące kompleksy leśne oraz uwzględniono możliwość lokalnych zalesień terenów o niskiej przydatności rolniczej, szczególnie na stokach, terenach wododziałowych i w obrębie powiązań przyrodniczych. Ograniczono możliwość lokalizacji zabudowy mogącej prowadzić do fragmentacji kompleksów leśnych.	zgodny
Obszary przyrodnicze prawnie chronione.	Na terenie gminy występują obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), a także pomniki przyrody i lokalne korytarze ekologiczne związane z dolinami rzecznyymi. Tereny te mają kluczowe znaczenie dla zachowania bioróżnorodności i ciągłości ekologicznej.	Na terenie gminy występują obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), a także pomniki przyrody i lokalne korytarze ekologiczne związane z dolinami rzecznyymi. Tereny te mają kluczowe znaczenie dla zachowania bioróżnorodności i ciągłości ekologicznej..	zgodny

Dodatkowo, w projekcie planu ogólnego uwzględniono zapis dotyczący wskazania terenów cennych przyrodniczo, w kontekście zakazu wprowadzania zabudowy na obszarach o szczególnych walorach ekologicznych i krajobrazowych, takich jak doliny rzeczne, i tereny podmokłe. Tereny te zostały w większości przypadków przypisane do strefy otwartej (SO), gdzie zabudowa jest niedopuszczalna.

Ponadto projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka pozostaje w spójności z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi i środowiskowymi na szczeblu krajowym i unijnym. Uwzględniono w nim w szczególności:

- Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego, w zakresie poprawy jakości powietrza, ochrony klimatu akustycznego oraz działań na rzecz zachowania bioróżnorodności,
- Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły, poprzez wyznaczenie stref ograniczających możliwość zabudowy w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz działania zwiększające retencję wód,
- krajowe i unijne dokumenty strategiczne, takie jak Krajowa Polityka Ekologiczna 2030, Strategia adaptacji do zmian klimatu do 2050 r. (SPA 2050), Europejski Zielony Ład i Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE.

Ponadto w projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniono wymagania wynikające z Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG) oraz Dyrektywy Ptasiej (2009/147/WE), poprzez zapewnienie zachowania integralności i spójności potencjalnych obszarów Natura 2000, a także ochronę lokalnych korytarzy ekologicznych i siedlisk cennych przyrodniczo. Ujęto również wymagania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) w zakresie ochrony jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz zapobiegania ich degradacji, poprzez wyznaczenie stref ograniczonego użytkowania na obszarach zagrożenia powodziowego oraz przy ciekach wodnych. Plan Ogólny pozostaje także w zgodności z krajową polityką w zakresie ochrony gleb chronionych, gruntów leśnych oraz przeciwdziałania ruchom masowym ziemi, wskazując m.in. ograniczenia zabudowy na terenach o najwyższej klasie bonitacyjnej gleb, na obszarach podmokłych oraz na terenach osuwiskowych.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono w oparciu o szczegółową analizę uwarunkowań ekofizjograficznych, obejmującą m.in. rzeźbę terenu, warunki hydrologiczne, glebowe, klimatyczne oraz strukturę szaty roślinnej. Uwzględniono również walory krajobrazowe, obszary chronione i przyrodniczo cenne, a także ich podatność na zmiany przestrzenne. Oceniono również wpływ działalności człowieka na lokalne ekosystemy, w tym ryzyko nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych i fragmentacji siedlisk.

W procesie opracowania zastosowano metody:

- analizy opisowej i diagnostycznej – w celu charakterystyki stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz oceny istniejących zagrożeń,
- analizy kartograficznej i przestrzennej (GIS) – przy użyciu map ekofizjograficznych, danych BDOT10k, PRG, EGIB oraz granic obszarów chronionych (m.in. Natura 2000, parki krajobrazowe, OChK),
- analizy porównawczej – dla zestawienia ustaleń projektu Planu Ogólnego z celami ochrony wynikającymi z dokumentów nadrzędnych (Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Ramowa Dyrektywa Wodna, programy ochrony środowiska),
- oceny prognozowanej presji i odporności środowiska – poprzez przypisanie potencjalnych skutków (niski, umiarkowany, wysoki) dla poszczególnych komponentów środowiska,
- analizy wariantowej i symulacyjnej – w celu określenia skutków realizacji planu, braku jego realizacji oraz wariantów alternatywnych,
- analizy kumulacji oddziaływań – uwzględniającej istniejące i planowane inwestycje w gminie i gminach sąsiednich, ze szczególnym uwzględnieniem eksploatacji złóż, infrastruktury transportowej, inwestycji OZE i zabudowy mieszkaniowej,
- oceny ryzyka – dla wskazania potencjalnych zagrożeń środowiskowych, w tym ryzyka powodzi, osuwisk, hałasu komunikacyjnego czy fragmentacji siedlisk.

Podstawą opracowania były dostępne dokumenty planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim oraz krajowym, w tym dane m.in. GUS, WIOŚ, GDOŚ, IMGW. Szczególną uwagę poświęcono analizie wpływu planu ogólnego na obszary Natura 2000 – poprzez odniesienie do celów ochrony i potencjalnych zagrożeń dla integralności sieci ekologicznej.

Szczególną uwagę poświęcono analizie wpływu ustaleń projektu Planu Ogólnego na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), a także na lokalne i ponadlokalne powiązania przyrodnicze związane z dolinami rzecznyymi oraz terenami leśnymi.

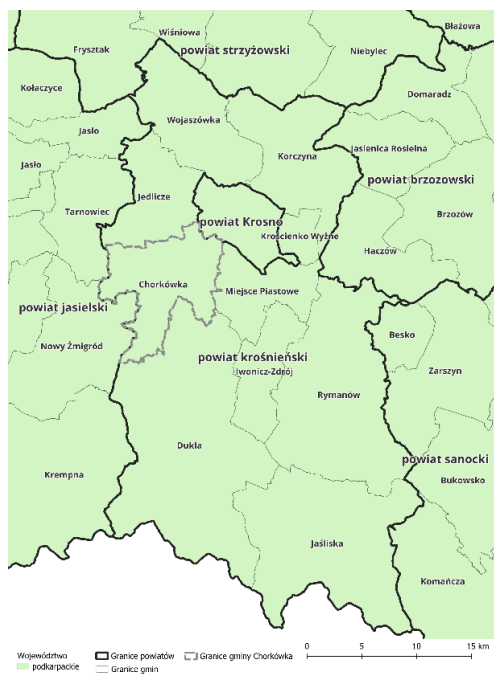
W ramach sporządzania prognozy przeanalizowano również wnioski zgłoszone w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z dnia 28 czerwca 2024 r. REMONDIS KROeko Sp.z o.o., dotyczący możliwości prowadzenia działalności z zakresu gospodarki odpadami na działkach położonych przy ul. Przemysłowej w Szczepańcowej.

Dodatkowo przeprowadzono ocenę skuteczności stosowanych rozwiązań ochronnych, mających na celu ograniczenie negatywnego wpływu działalności gospodarczej i inwestycyjnej na środowisko. Oceniono stopień realizacji obowiązków prawnych w zakresie ochrony środowiska oraz efektywność mechanizmów zapobiegających nadmiernej eksploatacji zasobów i wprowadzaniu zanieczyszczeń antropogenicznych do ekosystemów.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu

Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania

Gmina wiejska Chorkówka pod względem podziału administracyjnego jest położona w zachodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie krośnieńskim. Powierzchnia gminy wynosi – 77,62 km² i podzielona jest na 14 sołectw¹, z których rolę ośrodka administracyjnego pełni miejscowość Chorkówka. Granice administracyjne gminy wyznaczone są zarówno w sposób sztuczny, jak i przy uwzględnieniu naturalnych elementów środowiska. Bezpośredni sąsiedzi gminy to od północy gmina Jedlicze, od wschodu miasto Krosno oraz gmina Miejsce Piastowe, od południa gmina Dukła, a od zachodu gmina Nowy Żmigród oraz gmina Tarnowiec (obie w powiecie jasielskim) (Ryc. 2). Natomiast pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski (Solon i in., 2018) gmina Chorkówka znajduje się w obrębie dwóch mezoregionów - Pogórza Jasielskiego (513.68) i Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej (513.67), należących do makroregionu Pogórze Środkowobeskidzkie, w podprovincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, w ramach prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym.

Ryc. 2. Położenie gminy Chorkówka na mapie administracyjnej.
(opracowanie własne na podstawie danych PRG)

Ryc. 3. Położenie gminy Chorkówka na tle regionów fizycznogeograficznych
(opracowanie własne na podstawie: WFS – GDOŚ: Mezoregiony)

¹ Banku Danych Lokalnych (BDL), (data dostępu: 15.06.2025)

Gmina Chorkówka jest gminą wiejską, składającą się z 14 obrębów ewidencyjnych, z widoczną presją urbanizacyjną wynikającą z bliskości miasta Krosna. W strukturze użytkowania terenu istotny udział mają grunty rolne, lasy i zadrzewienia oraz tereny zabudowane. Lasy zajmują około 989,7 ha, co odpowiada wskaźnikowi lesistości wynoszącemu około 12,8%. Kompleksy leśne występują głównie w środkowej i południowej części gminy, natomiast tereny rolnicze dominują zwłaszcza w Kotlinie Jasielsko-Krośnieńskiej oraz w obrębie łagodniejszych form terenu.

Na terenie gminy przeważa zabudowa jednorodzinna i zagrodowa (rolnicza), uzupełniana o zabudowę mieszkaniowo-usługową w centrach miejscowości oraz zabudowę usługową i publiczną. W południowej części gminy krajobraz ma charakter bardziej wiejski i rekreacyjny, co sprzyja rozwojowi agroturystyki.

Gmina Chorkówka posiada lokalny układ komunikacyjny oparty na sieci dróg powiatowych i gminnych, których łączna długość wynosi odpowiednio około 58,8 km i 52,4 km. Główne kierunki drogowe prowadzą z Krosna w stronę Toków, Dukli i Jasła. Przez teren gminy nie przebiega żadna linia kolejowa – najbliższe połączenia kolejowe funkcjonują w szerszym układzie regionalnym, m.in. na linii nr 108 Jasło – Krosno – Sanok – Łupków, która obecnie jest częściowo modernizowana i wykorzystywana w ograniczonym zakresie. Gmina nie posiada również lotniska cywilnego, jednak w bezpośrednim sąsiedztwie, w Krośnie, około 5 km od granicy gminy, zlokalizowane jest lotnisko Krosno, działające od 1932 roku i obecnie zarządzane przez spółkę miejską Lotnisko Krosno sp. z o.o. W szerszej perspektywie komunikacyjnej gmina leży w pobliżu ważnych tras drogowych: około 13 km od planowanej drogi ekspresowej S19 w Miejscu Piastowym oraz około 75 km od autostrady A4 w rejonie Rzeszowa.

Gmina Chorkówka stanowi miejsce zamieszkania dla 13 451 osób (stan na 31.12.2024 r., GUS, 2024), co daje średnią gęstość zaludnienia na poziomie 173,9 os./km². Obecnie 7% powierzchni gminy jest objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dla gminy Chorkówka obowiązuje również studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które było ostatnio aktualizowane na mocy uchwały nr XXXVII/305/2021 Rady Gminy Chorkówka z dnia 25 czerwca 2021 roku, jednakże w związku z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dokument ten przestanie obowiązywać w dniu wejścia w życie planu ogólnego gminy lub do dnia 30 czerwca 2026 r.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Gmina Chorkówka leży w obrębie Karpat Zewnętrznych, w strefie płaszczowiny śląskiej, a jej podłoże tworzą osady fliszowe wieku paleocenu, eocenu i oligocenu, przykryte miejscami przez młodsze osady czwartorzędowe. Dominującą jednostką są warstwy krośnieńskie dolne (oligocen górny), zbudowane z gruboławicowych piaskowców szarych i wapnistych oraz łupków ciemnopopielatych i marglistych. Zajmują one około 80% powierzchni gminy i występują głównie w północnej oraz południowej jej części, stanowiąc podstawowy element budowy geologicznej.

W środkowej części gminy, w pasie o przebiegu równoleżnikowym rozciągającym się od Faliszówki na zachodzie po Bóbrkę na wschodzie, odsłaniają się starsze utwory. Najstarsze z nich to warstwy istebniańskie górne (paleocen), reprezentowane przez łupki ciemnoszare z wkładkami piaskowców i konkrecjami syderytowymi. Wyżej występują piaskowce ciężkowickie (eocen dolny–środkowy), średnio- i gruboziarniste, często zlepieńcowate, poprzedzielane łupkami pstrymi i piaskowcami cienkoławicowymi. Jeszcze wyżej zalegają łupki zielone (eocen środkowy), miękkie, oliwkowe i szarozielone, które przeławicają cienkoławicowe piaskowce glaukonitowe. Z tym samym pasem związane są także charakterystyczne dla oligocenu warstwy menilitowe – łupki ilaste i krzemionkowo-ilaste barwy brunatnej i brunatnoczarnej, z wkładkami margli, rogowców i drobnoziarnistych piaskowców. Tworzą one wąski, równoleżnikowy pas wychodni przecinający środkową część gminy.

Osady fliszowe przykryte są miejscami przez utwory czwartorzędowe. W dolinach rzek Jasiołki, Iwiełki i Chlebianki oraz w mniejszych dolinkach potoków zalegają holocenijskie piaski, żwiry i mułki tarasów zalewowych, a także tarasy łęgowe o wysokości 1,2–3,0 m. Na stokach natomiast występują utwory koluwalne, powstałe w wyniku przemieszczania mas ziemnych i skalnych, oraz osady deluwialne wypełniające dna dolinek denudacyjnych.

Rzeźba terenu gminy Chorkówka pozostaje w ścisłym związku z jej budową geologiczną. Najniżej położony obszar znajduje się w dolinie rzeki Jasiołki, na granicy miejscowości Świerzowa Polska i Zręcin, na wysokości ok. 266 m n.p.m. Z kolei najwyższy punkt gminy stanowi wzniesienie w miejscowości Draganowa, osiągające ok. 510 m n.p.m. Różnica wysokości między tymi miejscami wynosi około 244 m (Ryc. 5).

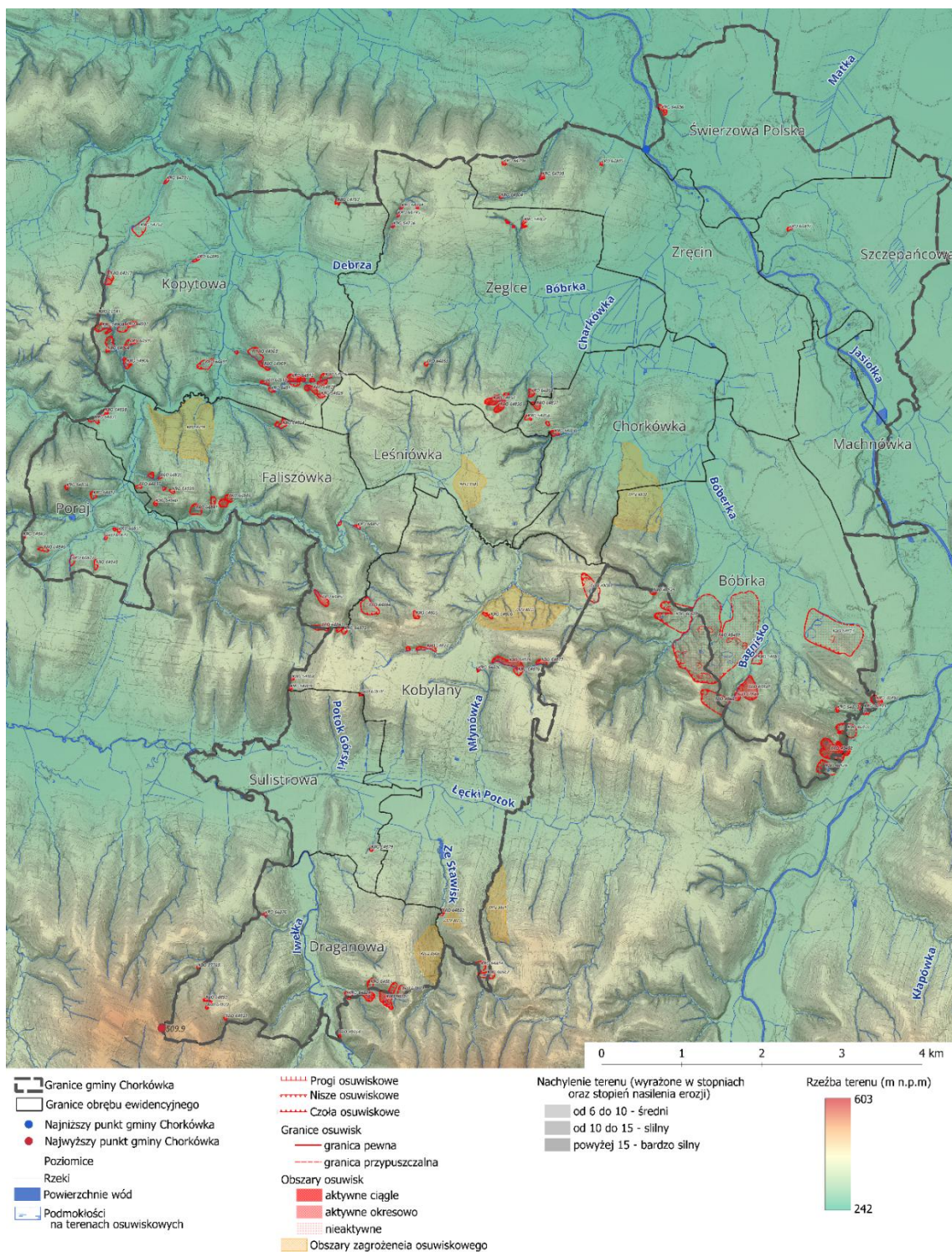
Najbardziej charakterystycznym elementem rzeźby gminy Chorkówka są wzniesienia w części centralnej i południowej, osiągające 330–510 m n.p.m. Ich budowa zależy od odporności skał – w centrum dominują piaskowce i łupki kredowe oraz eoceńskie, natomiast na południu piaskowce i łupki oligoceńskie. Wzniesienia te są silnie rozczłonkowane dolinami bocznymi, a stoki o nachyleniu 3–30° często zostały przekształcone przez osuwiska. W okolicach Kobylan, Faliszówki i Draganowej występują także fragmenty powierzchni zrównań na wysokości 470–530 m n.p.m.

Drugim ważnym elementem morfologicznym są doliny rzeczne, zwłaszcza dolina Jasiołki w północno-wschodniej części gminy. Jest szeroka, z płaskim dnem i tarasami rzecznyymi na różnych wysokościach, co sprzyja rolnictwu. Mniejsze potoki tworzą doliny wciosowe i płaskodenne.

Do form antropogenicznych należą wyrobiska i kopalnie, związane głównie z długoletnią eksploatacją ropy naftowej w Bóbrce oraz wydobywaniem piasków i żwirów w Machnówce i Szczepańcowej, które pozostawiły charakterystyczne odkrywki i zapadliska w krajobrazie.

Analiza numerycznego modelu terenu (NMT) pokazuje, że większość obszaru gminy Chorkówka – szczególnie w części północno-wschodniej i wschodniej (Świerzowa Polska, Szczepańcowa, Machnówka, Zręcin) – charakteryzuje się łagodnym nachyleniem poniżej 6°, co sprzyja zabudowie. W miejscowościach takich jak Kopytowa, Żeglce, Chorkówka, Leśniówka,

Bóbrka i Sulistrowa nachylenia wzrastają miejscami do 15°, co zwiększa koszty przygotowania terenu pod inwestycje. Najbardziej strome fragmenty, przekraczające 15° i występujące zwłaszcza w okolicach Draganowej, Kobylan, Faliszówki i Poraju, praktycznie uniemożliwiają zabudowę i wymagają stosowania specjalnych zabiegów ochronnych także w gospodarce rolnej ze względu na wysoką podatność na procesy erozyjne (Ryc. 4).

Ryc. 4. Rzeźba terenu gminy Chorkówka

(opracowanie własne na podstawie NMT: źródło danych: <https://mapy.geoportal.gov.pl>)

Zróznicowana rzeźba terenu nadaje gminie Chorkówka atrakcyjny krajobraz, szczególnie pod kątem turystyki, dzięki malowniczym wzniesieniom poprzecinanych dolinami rzecznyymi. Jednocześnie stanowi ona pewne ograniczenie w rozwoju – duże spadki terenu utrudniają zabudowę, ograniczają użytkowanie rolnicze i sprzyjają powstawaniu osuwisk.

Zgodnie z badaniami geomorfologiczno-geologicznymi przeprowadzonymi w latach 2013–2014 w ramach systemu osłony przeciwosuwiskowej (SOPO), na terenie gminy rozpoznano i udokumentowano 110 osuwisk, z których większość to niewielkie formy o powierzchni poniżej 1 ha (tylko cztery przekraczają 4 ha). Najwięcej osuwisk znajduje się na terenach miejscowości Kopytowa, Faliszówka, Poraj oraz w rejonach zalesionych lub na nieużytkach. Dodatkowo wyznaczono 6 obszarów szczególnie zagrożonych ruchami masowymi. Tereny te znajdują się głównie w miejscowościach: Faliszówka, Leśniówka, Chorkówka, Kobylany i Draganowa (Ryc. 4).

Surowce mineralne

Budowa geologiczna oraz zróżnicowanie litologiczne gminy sprzyjają występowaniu kopalin, które od dawna miały istotne znaczenie gospodarcze. Najważniejszymi zasobami mineralnymi są tu ropa naftowa, gaz ziemny oraz surowce skalne, zwłaszcza piaski i żwiry.

Na terenie gminy rozpoznano łącznie sześć udokumentowanych złóż. Obecnie eksploatowane jest złożo Bóbrka-Rogi (ropa naftowa i gaz ziemny). W dwóch złożach – Machnówka i Machnówka II – wydobywanie piasków i żwirów zostało zakończone, a dwa kolejne – Świerzowa i Szczepańcowa – są wstępnie rozpoznane (piaski i żwiry). Natomiast złożo Kobylany (ropa naftowa) zostało skreślone z bilansu zasobów.

Złożo Bóbrka-Rogi, eksploatowane od 1853 roku, jest jednym z najstarszych złóż ropy naftowej na świecie i symbolem początków przemysłu naftowego w Polsce. Obejmuje ropę (bezparafinową i parafinową) oraz gaz ziemny, a mimo ponad 170 lat eksploatacji wciąż posiada znaczące zasoby. Geologicznie związane jest z piaskowcami paleogenu i kredy górnej, które charakteryzują się dobrą porowatością i przepuszczalnością. Wydobywanie prowadzi Orlen S.A. (PGNiG), a koncesja obowiązuje do 2040 roku.

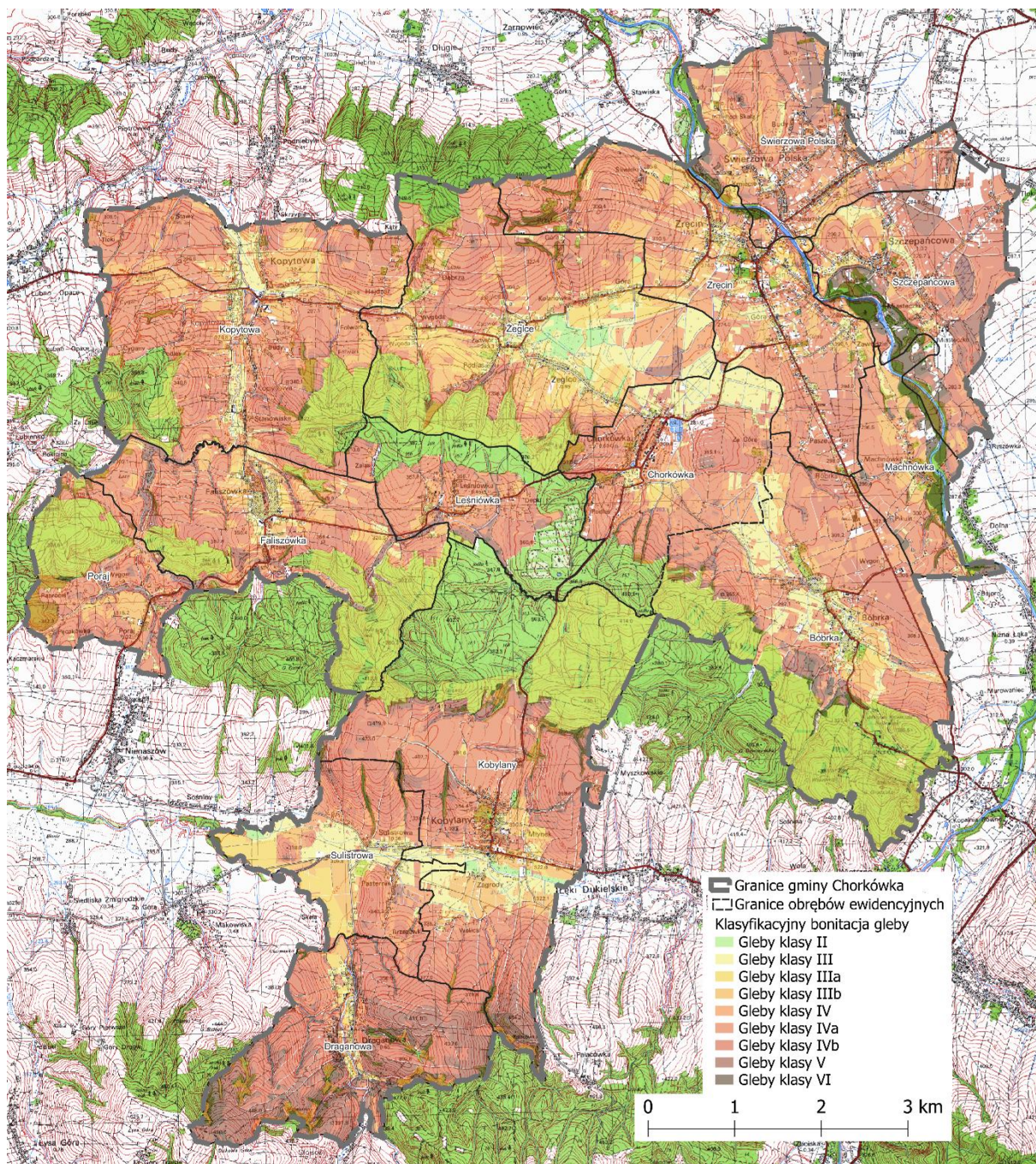
Gleby

Na terenie gminy Chorkówka przeważają gleby orne, które zajmują około 70–72% powierzchni. Występuje tu łącznie 15 podtypów w 9 typach gleb, co świadczy o dużym zróżnicowaniu litologicznym i użytkowym. Największy udział mają gleby średniej jakości, zaliczane do klas bonitacyjnych III i IV. Są to głównie gleby płowe, brunatne wylugowane, a także mady i gleby glejowe. Charakteryzują się one umiarkowaną żyznością oraz przeciętną zdolnością zatrzymywania wody i składników odżywczych. Z tego względu dobrze nadają się do upraw rolniczych, jednak ich pełne wykorzystanie wymaga stosowania nawozów mineralnych i organicznych, a także

odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. Gleby te występują najczęściej na obszarach falistych i lekko nachylonych, gdzie stanowią podstawę produkcji rolnej w gminie.

Oprócz gleb średniej jakości na terenie gminy spotkać można również gleby bardzo dobre, zaliczane do klas II i III bonitacyjnej. Są to brunatne właściwe, czarne ziemie, rędziny oraz żyzne mady powstałe na osadach aluwialnych i skałach węglanowych. Gleby te cechują się wysoką urodzajnością, dobrą strukturą oraz znaczną zdolnością do magazynowania wody i składników odżywczych. Dzięki temu umożliwiają prowadzenie intensywnej gospodarki rolnej i upraw wymagających roślin. Najczęściej występują one w dolinach rzecznych, zwłaszcza Jasiołki i Iwełki, gdzie naturalne procesy akumulacyjne sprzyjały powstawaniu żyznych mad. To właśnie w tych rejonach koncentruje się najbardziej produktywne rolnictwo w gminie.

Na obszarze gminy Chorkówka obecne są także gleby słabe, zaliczane do klas V i VI bonitacyjnej. Zajmują one stosunkowo niewielką powierzchnię – około 8 ha – i reprezentowane są przez gleby bielicowe oraz torfowe niskiej jakości. Charakteryzują się niską zawartością próchnicy, słabą strukturą i niewielką zdolnością do zatrzymywania wody. Ich przydatność rolnicza jest ograniczona, dlatego zazwyczaj wykorzystywane są jako pastwiska lub przeznaczane pod zalesienia. Często występują w rejonach bardziej nachylonych stoków, gdzie trudniejsze warunki glebowe i wodne ograniczają możliwość intensywnej uprawy.

Ryc. 5. Klasy bonitacyjne gleb na terenie gminy Chorkówka
(opracowanie własne na podstawie danych EGIB)

Podsumowując, gleby gminy Chorkówka są zróżnicowane zarówno pod względem typologicznym, jak i jakościowym. Dominują grunty średniej jakości, które stanowią podstawę gospodarki rolnej, ale wymagają starannej agrotechniki. W dolinach rzecznych występują gleby najlepsze, umożliwiające intensywne rolnictwo, natomiast na terenach stokowych i marginalnych przeważają gleby słabsze, pełniące głównie funkcje uzupełniające w strukturze użytkowania ziemi.

Warunki Wodne

Wody powierzchniowe w gminie Chorkówka pod względem hydrograficznym należą do obszaru dorzecza Wisły, w regionie wodnym Górnej-Wschodniej Wisły. Teren gminy podzielony jest między 4 Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP): zlewnię Wisłoka od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337), zlewnię Lubatówki (RW200007226329), zlewnię Wisłoki od Ryja do Ropy (RW200007218199) oraz zlewnię Jasiołki od Panny do ujścia (RW200007218499) (Ryc.6). Większość obszaru gminy należy do zlewni Wisłoki (poprzez zlewnię Jasiołki i Iwełki), która bezpośrednio odprowadza wody powierzchniowe do dorzecza Wisły. Natomiast niewielki, północno-wschodni fragment gminy, związany jest ze zlewnią Wisłoka.

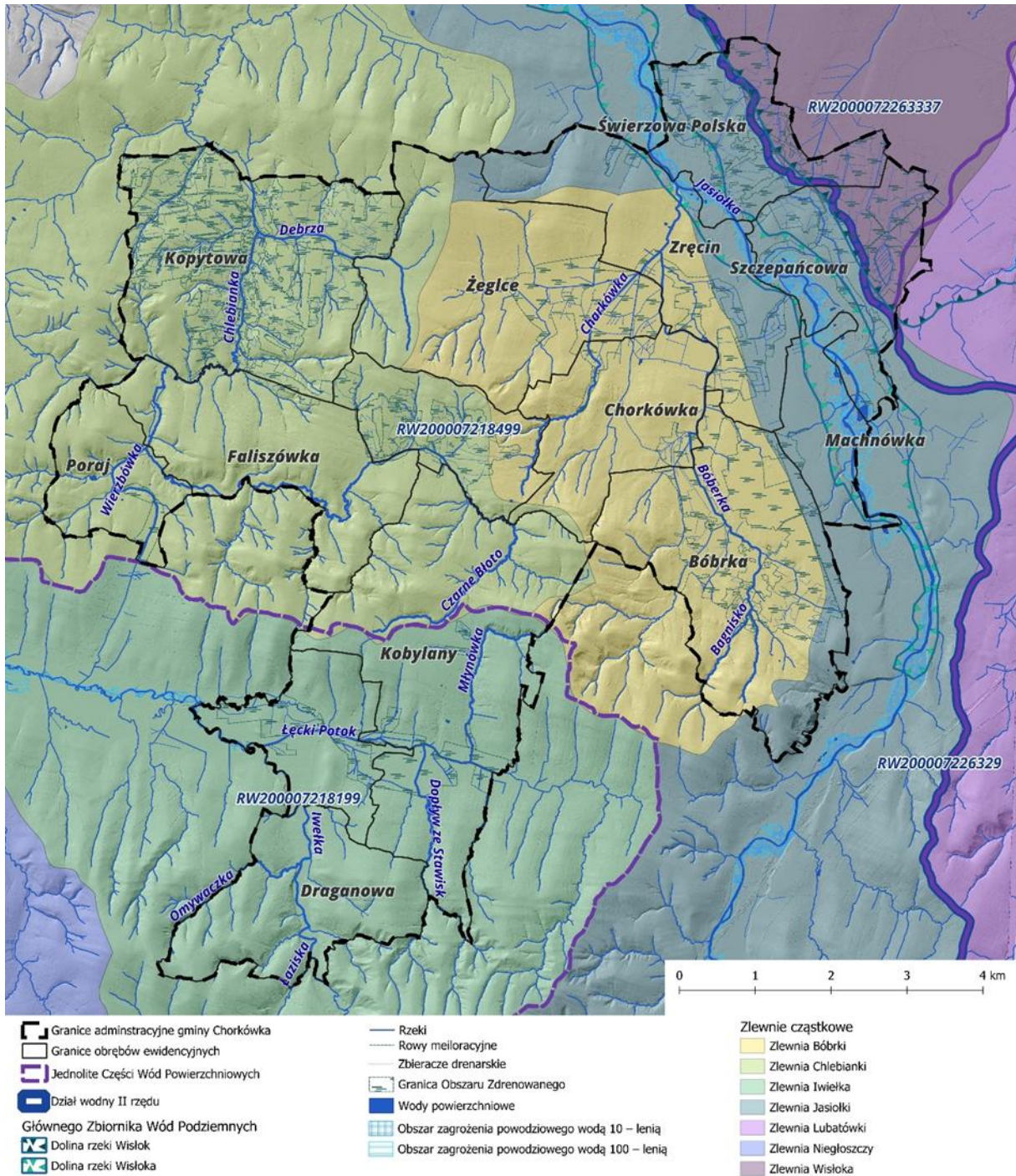
Głównym ciekim wodnym jest rzeka Jasiołka, przepływająca przez północno-wschodnią część gminy. Tworzy ona szeroką dolinę o płaskim dnie, której koryto osiąga szerokość do 30 metrów. Dolina Jasiołki sprzyja działalności rolniczej, a jednocześnie charakteryzuje się występowaniem licznych tarasów rzecznych. Wzdłuż jej biegu można wyróżnić tarasy zalewowe i nadzalewowe, a także kamieńce rzeczne, co jest typowe dla rzek regionu Pogórza Karpackiego.

Drugim ważnym elementem hydrograficznym gminy jest rzeka Iwełka, będąca prawobrzeżnym dopływem Wisłoka, która odwadnia południowo-zachodnią część gminy. Dolina Iwełki ma układ południkowy i dzieli południowe wzniesienia gminy, co istotnie wpływa na ukształtowanie jej krajobrazu. Ponadto w północno-zachodniej części gminy znajduje się potok Chlebianka, uchodzący do Jasiołki. Poza tym na terenie gminy występuje wiele mniejszych, często bezimiennych potoków, które pełnią lokalną rolę w systemie odwadniania stoków i dolin bocznych.

Na terenie gminy Chorkówka zagrożenie powodziowe i podtopieniowe koncentruje się głównie w dolinach rzek Jasiołki i Iwełki oraz wzdłuż mniejszych potoków, takich jak Chlebianka. Rzeki te nie są obwałowane ani uregulowane, dlatego w czasie intensywnych opadów i wiosennych roztopów dochodzi do gwałtownego przyboru wód, co prowadzi do lokalnych podtopień pól uprawnych, zabudowy i infrastruktury. Dolina Jasiołki, ze względu na szerokie i płaskie dno, sprzyja rozlewaniu się wód, natomiast Iwełka, o charakterze górskim, szybko reaguje na opady, powodując erozję brzegów i zalania. Dodatkowym czynnikiem ryzyka są wysokie poziomy wód gruntowych oraz osuwiska nasilane przez nadmierne uwilgotnienie, co sprawia, że problem powodzi i podtopień stanowi istotne zagrożenie dla rozwoju gminy. Teren zagrożony powodzią wody 10 – letniej zajmuje powierzchnie ...69,5 ha, a w przypadku wody 100 – letniej 137,4 ha.

Na terenie gminy Chorkówka nie występują większe naturalne zbiorniki wodne ani sztuczne jeziora retencyjne. Możliwe jest jedynie występowanie mniejszych stawów i oczek wodnych, głównie o charakterze prywatnym lub rolniczym (stawy hodowlane, retencyjne), ale nie stanowią one znaczącego elementu sieci hydrograficznej gminy. Na terenie gminy występuje natomiast kilkanaście źródeł związanych z trzeciorzędowymi warstwami wodonośnymi, zlokalizowanych głównie w Chorkówce (8), Kobylanach (4) i Kopytowej (1). Największy obszar źródłiskowy znajduje się w Chorkówce, gdzie źródła występują na wysokości 300–380 m n.p.m. i osiągają wydajność 0,06–2,00

l/s. W Kobylanach źródła mają wydajność 0,17–2,20 l/s, a w Kopytowej pojedyncze źródło 0,12 l/s. Stanowią one istotne ujęcia wody wykorzystywane lokalnie.

Ryc. 6. Mapa hydrograficzna gminy Chorkówka
(opracowanie własne na podstawie danych MPHP i PIG)

Wody podziemne na terenie gminy Chorkówka znajduje się w obrębie dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd): GW2000152 oraz GW2000151, należących do regionu wodnego Górnej-Wschodniej Wisły (Ryc. 6).

Warunki hydrogeologiczne gminy Chorkówka wynikają z budowy geologicznej, tektoniki i ukształtowania terenu. Użytkowe poziomy wodonośne, szczególnie w dolinie rzeki Jasiołki, są zasilane przede wszystkim przez infiltrację opadów atmosferycznych oraz boczny dopływ wód z wyżej położonych obszarów fliszowych. Woda przenika w głąb poprzez liczne spękania w piaskowcach i łupkach, które dominują w podłożu, a zwierciadło wód gruntowych ma charakter swobodny i reaguje na zmiany opadów oraz warunki hydrologiczne.

Na obszarze gminy występują zarówno płytkie wody gruntowe, związane z osadami czwartorzędowymi, jak i głębsze poziomy wodonośne: czwartorzędowy, czwartorzędowo-trzeciorzędowy oraz trzeciorzędowy. Najpłytszy – poziom czwartorzędowy występuje w dolinach Jasiołki i Iwelki, gdzie osady piasków, żwirów i otczaków tworzą warstwę o miąższości do 10 m. Zwierciadło stabilizuje się zwykle na głębokości do 5 m, a studnie ujmujące te wody osiągają wydajność 2–10 m³/h. Zasilanie odbywa się głównie przez infiltrację opadów i dopływ z utworów fliszowych.

Poziom czwartorzędowo-trzeciorzędowy związany jest z aluwiami Jasiołki, podścielonymi przez piaskowce i łupki fliszowe. Ma on większą miąższość (ok. 15 m), lecz niższą wydajność od poziomu płytszego, ze względu na mniejsze właściwości filtracyjne.

Najgłębszy – poziom trzeciorzędowy – występuje w piaskowcach fliszowych, osiągając miąższość 40–80 m. Zasilany jest przez infiltrację opadów na wychodniach piaskowców oraz przez pokrywę zwietrzelinową. Wody mają tu charakter szczelinowo-porowy, co sprzyja ich retencji, a jednocześnie wpływa na ich jakość.

Na terenie gminy Chorkówka zlokalizowane są fragmenty dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), obejmujących czwartorzędowy poziom wodonośny i objętych szczególną ochroną:

- GZWP nr 432 Dolina rzeki Wisłok – obejmuje północno-wschodni kraniec gminy Chorkówka i zbudowany jest głównie z osadów aluwialnych piasków, żwirów i otczaków o miąższości 5–10 m. Zbiornik charakteryzuje się średnią przepuszczalnością, jest zasilany przez infiltrację opadów i dopływ z obszarów fliszowych, a wody podziemne mają dobrą jakość, odpowiednią do celów gospodarczych i spożywczych po niewielkim uzdatnieniu. Ze względu na płytkie położenie i podatność na zanieczyszczenia wymaga jednak szczególnej ochrony, zwłaszcza na terenach intensywnego rolnictwa i przy braku odpowiedniej kanalizacji.
- GZWP nr 433 Dolina rzeki Wisłoka – obejmuje północno-wschodnią część gminy i tworzą go osady aluwialne o miąższości 5–10 m, z poziomem wodonośnym zalegającym płytko (2–5 m). Zbiornik charakteryzuje się zróżnicowaną, miejscami bardzo wysoką wodoprzewodnością, co sprzyja eksploatacji, ale równocześnie jest on silnie narażony na zanieczyszczenia powierzchniowe. Wody mają przeważnie II i III klasę jakości, dlatego wymagają ochrony i miejscami uzdatniania.

Na terenie gminy Chorkówka głównym źródłem zaopatrzenia w wodę jest zespołowe ujęcie głębinowe w Szczepańcowej, składające się z 7 studni zlokalizowanych w pobliżu rzeki Jasiołki (obecnie eksploatowanych jest 5 o wydajności ok. 583 m³/d). Woda ujmowana jest za pomocą studni infiltracyjnej i 4 wierconych o głębokości 5–6,5 m, a następnie tłoczona do stacji uzdatniania w Zręcinie, gdzie trafia do zbiorników o pojemności 150 i 300 m³, skąd rozprowadzana jest do mieszkańców gminy. Z ujęcia w Szczepańcowej korzystają miejscowości: Bóbrka, Machnówka, Chorkówka, Leśniówka, Kobylany, Żeglce, Zręcin, Faliszówka i częściowo Kopytowa. Na terenie gminy znajduje się także ujęcie powierzchniowe na Jasiołce w Szczepańcowej, które zasila Krosno oraz częściowo Jedlicze, Świerżową Polską i samą Szczepańcową. W 2023 roku z sieci wodociągowej korzystało ok. 69% mieszkańców gminy, a długość czynnej sieci wynosiła 128,1 km. Pozostała część mieszkańców wciąż korzysta z indywidualnych studni kopanych na swoich posesjach.

Warunki klimatyczne

Gmina Chorkówka leży w środkowej części Tarnowsko-Rzeszowskiego regionu klimatycznego (Woś, 1993) i według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Gumińskiego (1948) należy do XIX podkarpackiej dzielnicy klimatyczno-rolniczej. Klimat ma tu charakter umiarkowany przejściowy, kształtowany zarówno przez wilgotne masy powietrza znad Atlantyku, jak i suche masy kontynentalne znad Azji. Powoduje to dużą zmienność pogody, częste przechodzenie frontów atmosferycznych oraz zróżnicowanie warunków wilgotnościowych i temperaturowych.

Do głównych cech klimatu gminy Chorkówka należą:

- temperatura średnia roczna: 8°C;
- średnia temperatura powietrza w najchłodniejszym miesiącu (styczeń): -2°C;
- średnia temperatura powietrza w najcieplejszym miesiącu (lipiec): 19°C;
- okres wegetacyjny średni powyżej 225 dni i zaczyna się z końcem marca;
- średnie opady roczne: 800 mm;
- średnia suma opadów wiosną: 200 mm;
- średnia suma opadów jesienią: 200 mm;
- liczba dni w roku gorących (gdy średnia temperatura wynosi powyżej 30°C): 8 dni;
- średnia liczba dni w roku z pokrywą śnieżną: 80 dni;
- średnia roczna liczba dni pogodnych: 28 dni;
- średnia roczna liczba dni pochmurnych: 150 dni;
- średnia prędkość wiatru: 3 m/s;
- średnie roczne ciśnienie atmosferyczne na poziomie morza: 1017 hPa.

Klimat lokalny gminy Chorkówka kształtowany jest przez szereg czynników naturalnych, takich jak: rzeźba terenu, zalesienie, obecność dolin rzecznych, a także głębokość wód gruntowych i

rodzaj gruntów. Pozwala to na wyodrębnienie kilku jednostek topoklimatycznych, które determinują lokalne warunki mikroklimatyczne:

- topoklimaty stokowe – stoki południowe są cieplejsze i bardziej nasłonecznione, sprzyjające sadownictwu i zabudowie rekreacyjnej, choć mogą występować niedobory wody w glebie, natomiast stoki północne są chłodniejsze, wilgotniejsze i mniej korzystne dla zabudowy oraz upraw wymagających dużego nasłonecznienia. Występują głównie w centralnej i południowej części gminy;
- topoklimaty dolinne – rozwijają się w dolinach Jasiołki i Iwelki oraz mniejszych cieków wodnych – występują tu inwersje temperatury, częste mgły, wysoka wilgotność i niższe temperatury nocą;
- topoklimaty leśne – obecne w zalesionych częściach gminy, charakteryzują się stabilniejszym mikroklimatem – chłodniejszym latem i cieplejszym zimą – i sprzyjają funkcjom rekreacyjnym;
- topoklimaty miejskie – dotyczą terenów podmiejskich, głównie Świerzowej Polskiej i Szczepańcowej zlokalizowanych w sąsiedztwie Krosna, gdzie powstaje efekt „wyspy ciepła” – wyższe temperatury i niższa wilgotność w porównaniu z terenami typowo wiejskimi;
- topoklimaty równinne – występują w północno-wschodniej i wschodniej części gminy (Świerzowa Polska, Szczepańcowa, Zręcina, Bóbrka), gdzie klimat jest bardziej jednorodny i korzystny dla zabudowy mieszkaniowej;
- topoklimaty nadwodne – występują wzdłuż rzek Jasiołki i Iwelki – charakteryzują się łagodniejszymi warunkami termicznymi, większą wilgotnością i podatnością na mgły; nie sprzyjają trwałej zabudowie, ale mogą być wykorzystane rekreacyjnie.

Gmina Chorkówka charakteryzuje się korzystnymi warunkami klimatycznymi, które sprzyjają zarówno rolnictwu, jak i osadnictwu. Długi okres wegetacyjny, odpowiednie opady oraz zróżnicowane gleby zapewniają dobre warunki dla upraw polowych i sadowniczych. Umiarkowany klimat przejściowy oraz naturalne walory krajobrazowe czynią obszar atrakcyjnym dla mieszkalnictwa, a jednocześnie predysponują go do rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej i turystycznej.

Powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny

W oparciu o *ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z póź. zm.)* oceny stanu powietrza są przeprowadzane w ramach państwowego monitoringu środowiska. Najbliższa państwowa stacja pomiaru jakości powietrza, nadzorowana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, znajduje się w Krośnie. Ze względu na szerszy zakres dostępnych danych, do analizy wykorzystano jednak wyniki pomiarów ze stacji zlokalizowanej w Jaśle przy ul. Sikorskiego. Stacja ta znajduje się w odległości około 18 km w linii prostej od Urzędu Gminy Chorkówka.

Tab. 4. Średnie roczne stężenie gazów lub pyłów szkodliwych w latach 2020-2024 zarejestrowane przez stację pomiarową Jasło (kod: PkJasłoSikor).

Rok	Pył zawieszony PM10 (µg/m3)	Pył zawieszony PM2,5 (µg/m3)	Tlenki azotu NO (µg/m3)	Dwutlenek azotu NO2 (µg/m3)	Dwutlenek siarki SO2 (µg/m3)	Benzo(a)piren BaP (ng/m3)
2020	19,4	12,8	13,9	10,4	4,9	2,4
2021	24,4	17,6	14,7	11,4	4,8	3,4
2022	20,1	13,0	14,3	9,5	4,3	1,6
2023	18,2	11,9	13,4	8,8	b.d.	1,2
2024	20,6	12,5	14,4	10,8	b.d.	1,6

Opracowanie własne na podstawie danych: powietrze.gios.gov.pl

Z danych z lat 2020–2024 (Tab. 4) wynika, że średnioroczne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, a także dwutlenku azotu i dwutlenku siarki, nie przekraczały dopuszczalnych poziomów określonych w przepisach krajowych. Jednocześnie w całym analizowanym okresie stwierdzano przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu, co wskazuje na utrzymującą się presję związaną przede wszystkim z tzw. niską emisją pochodzącą z indywidualnych źródeł ogrzewania budynków.

Należy podkreślić, że na terenie gminy Chorkówka nie występują duże zakłady przemysłu ciężkiego, które stanowiłyby dominujące źródło emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Główne źródła presji na jakość powietrza mają charakter komunalno-bytowy i są związane ze spalaniem paliw stałych w gospodarstwach domowych. Dodatkowy wpływ na stan aerosanitarny może mieć transport drogowy, w szczególności ruch pojazdów ciężkich, a także lokalna działalność gospodarcza i napływ zanieczyszczeń spoza obszaru gminy.

Podsumowując, stan jakości powietrza na obszarze gminy Chorkówka można ocenić jako umiarkowany. Nie stwierdza się przekroczeń dla podstawowych zanieczyszczeń pyłowych i gazowych poza benzo(a)pirenem, którego podwyższone stężenia wiążą się głównie z sezonem grzewczym i emisją z indywidualnych źródeł ciepła.

Natomiast stan klimatu akustycznego w gminie Chorkówka kształtowany jest przede wszystkim przez działalność gospodarczą i przemysłową, a w mniejszym stopniu przez transport drogowy, rolnictwo oraz sąsiedztwo infrastruktury komunikacyjnej. Najistotniejsze lokalne źródła hałasu występują w miejscowości Szczepańcowa, gdzie funkcjonuje Strefa Inwestycyjna Innowacyjnych Technologii, obejmująca zakłady produkcyjne, usługowe i magazynowe. Źródłem hałasu są zarówno procesy technologiczne, jak i obsługa komunikacyjna tych terenów, w tym ruch pojazdów ciężkich.

Lokalne uciążliwości akustyczne mogą być również związane z funkcjonowaniem kopalni ropy naftowej w rejonie Bóbrki, pracą zakładów związanych z obróbką drewna oraz sezonową działalnością rolniczą. Hałas rolniczy ma charakter okresowy i występuje głównie w czasie intensywnych prac polowych, takich jak siewy, żniwa czy zbiory.

Obecnie przez teren gminy nie przebiegają autostrady, drogi ekspresowe, drogi krajowe ani wojewódzkie, nie występują również linie kolejowe. Pewien wpływ na klimat akustyczny może mieć położone w sąsiedztwie lotnisko w Krośnie, jednak ze względu na ograniczony ruch lotniczy jego oddziaływanie nie ma charakteru dominującego.

Podsumowując, klimat akustyczny w gminie Chorkówka jest zróżnicowany przestrzennie i pozostaje pod największą presją w sąsiedztwie terenów aktywności gospodarczej oraz lokalnych ciągów komunikacyjnych. W pozostałej części gminy oddziaływanie hałasu ma charakter lokalny, sezonowy lub okresowy. Uwarunkowania te powinny być uwzględniane w polityce przestrzennej gminy, zwłaszcza przy wyznaczaniu terenów nowej zabudowy mieszkaniowej.

Szata roślinna

Szata roślinna gminy Chorkówka składa się głównie z lasów oraz zadrzewień i zakrzaczeń, jak również z gruntów ornych, łąk, muraw i pastwisk.

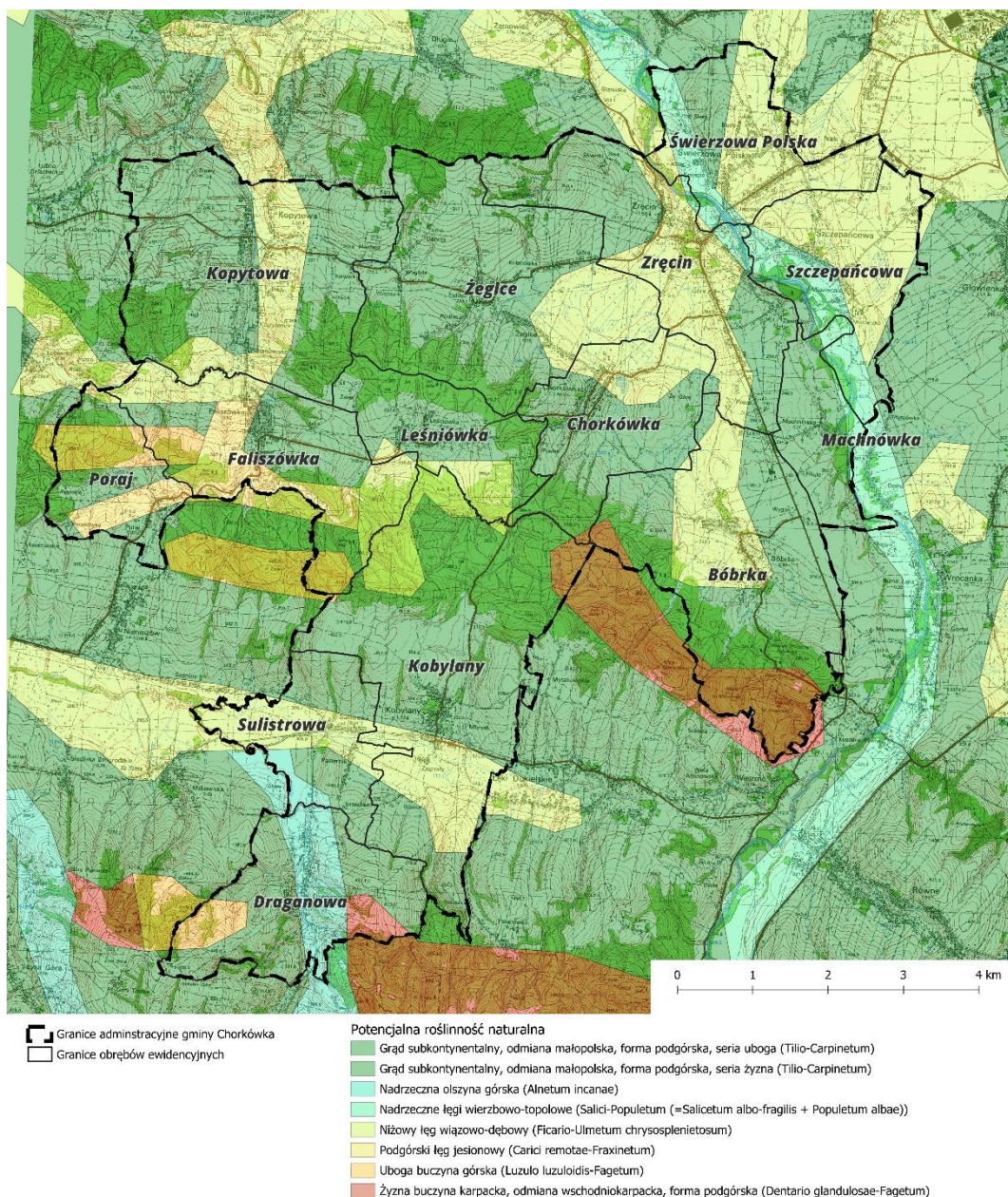
Według danych GUS z 2023 roku lasy na terenie gminy Chorkówka zajmują 1551,94 ha, natomiast grunty leśne 1555,87 ha, co przekłada się na współczynnik lesistości wynoszący 20,1%. Największą część lasów, bo 562,17 ha, stanowią tereny należące do Skarbu Państwa, którymi w imieniu właściciela zarządzają dwa nadleśnictwa: Nadleśnictwo Kołaczyce, obejmujące niewielką północno-zachodnią część gminy w ramach obrębu leśnego Tarnowiec, oraz Nadleśnictwo Dukla, sprawujące nadzór nad pozostałym obszarem w ramach obrębu leśnego Dukla. Dużą powierzchnię lasów, 977 ha, zajmują grunty prywatne należące do właścicieli indywidualnych, natomiast gmina posiada 12,77 ha.

Wszystkie kompleksy leśne wchodzą w skład Krainy VIII – Karpackiej w regionalizacji przyrodniczo-leśnej, z czego na terenie gminy wyróżnia się dwa mezoregiony: Dukielski, obejmujący część środkową i południową, oraz Jasielsko-Sanocki, występujący w części północnej i środkowo-zachodniej. Zgodnie z mapą potencjalnej roślinności naturalnej Polski (Matuszkiewicz, Wolski, 2023) w gminie Chorkówka naturalnie mogą występować takie zbiorowiska roślinne, według grup I, II i III rzędu, jak:

- Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma pogórska – seria uboga i żyzna (*Tilio-Carpinetum*) – zbiorowiska lasów liściastych stanowiące jeden z podstawowych typów potencjalnej roślinności naturalnej na terenie gminy. Rozwijają się na glebach brunatnych, płowych i madach, poza bezpośrednimi strefami zalewowymi cieków. Charakteryzują się udziałem grabu, dębu, lipy, a lokalnie także buka i jawora. Na terenie gminy zajmują rozległe powierzchnie w części centralnej, północnej i zachodniej, m.in. w rejonie Kopytowej, Żeglec, Chorkówki, Leśniówki, Machnowki, Bóbrki i Zręcina.
- Nadrzeczna olszyna górską (*Alnetum incanae*) – zbiorowisko związane z dolinami potoków i rzek o górskim lub podgórskim charakterze, rozwijające się na glebach wilgotnych i okresowo zalewanych. W drzewostanie dominuje olsza szara, często z udziałem jesionu. Na

obszarze gminy potencjalnie występuje głównie wzdłuż Jasiołki oraz w dolinach części jej dopływów, szczególnie w północno-wschodniej części gminy.

- Nadrzeczne łągi wierzbowe i topolowe (*Salici-Populetum*) – zbiorowiska związane z bezpośrednim sąsiedztwem koryt rzecznych, rozwijające się na młodych osadach aluwialnych i terenach regularnie lub okresowo zalewanych. Na terenie gminy ich potencjalne siedliska ograniczają się głównie do doliny Jasiołki w rejonie Świerzowej Polskiej, Zręcina i Szczepańcowej.
- Niżowy łąg wiązowo-dębowy (*Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum*) – żyzne zbiorowisko lasów łągowych związane z dolinami rzeczными i terenami o wysokim poziomie wód gruntowych. Potencjalnie może występować przede wszystkim w niżej położonych fragmentach doliny Jasiołki oraz lokalnie w dolinach większych dopływów.
- Podgórski łąg jesionowy (*Carici remotae-Fraxinetum*) – zbiorowisko typowe dla podgórskich dolin potoków i źródliskowych obniżzeń terenu, związane z siedliskami wilgotnymi i żyznymi. Na terenie gminy może występować w lokalnych obniżeniach i dolinach bocznych cieków, zwłaszcza w części środkowej i południowej.
- Uboga buczyna górska (*Luzulo luzuloidis-Fagetum*) – zbiorowisko leśne rozwijające się na uboższych, kwaśnych siedliskach, najczęściej na stokach i grzbietach o słabszych glebach brunatnych kwaśnych. Potencjalnie występuje w postaci mniejszych płatów przede wszystkim w części zachodniej, południowo-zachodniej i południowej gminy, m.in. w rejonie Poraju, Faliszówki, Draganowej i Sulistrowej.
- Żyzna buczyna karpacka, odmiana wschodniokarpacka, forma pogórska (*Dentario glandulosae-Fagetum*) – jedno z najważniejszych i najbardziej charakterystycznych zbiorowisk leśnych dla obszarów pogórskich Karpat. Rozwija się na żyznych siedliskach, najczęściej na stokach i w wyższych partiach wzniesień, na glebach wykształconych ze zwietrzelin fliszowych. Na terenie gminy potencjalnie zajmuje znaczne powierzchnie w części południowej i południowo-wschodniej, szczególnie w rejonie Bóbrki, Kobylan i Draganowej, a także lokalnie w strefie wzgórz środkowej części gminy.

Ryc. 7. Potencjalna roślinność naturalna Polski dla terenu gminy Chorkówka
(opracowanie własne na podstawie: Matuszkiewicz J.M., Wolski J., 2023, *Potencjalna roślinność naturalna Polski* (wersja wektorowa), IGiPZ PAN, Warszawa.)

Natomiast analizując istniejące pokrycie terenu występujące zbiorowiska leśne w gminie Chorkówka zgromadzone są przeważnie w środkowej, północno-wschodniej, zachodniej i południowej części gminy. Są to przede wszystkim lasy mieszane i liściaste porastające tereny pagórkowate i dolinę rzeki Jasiołka.

Na terenie gminy Chorkówka, wchodzącej w zasięg Nadleśnictwa Dukla, występują różnorodne zbiorowiska leśne charakterystyczne dla Karpat. Do dominujących należą przede wszystkim żyzna buczyna karpacka (*Dentario glandulosae-Fagetum*), która jest najczęściej spotykanym zbiorowiskiem i w której drzewostan buduje buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*), często z domieszką jaworu (*Acer pseudoplatanus*) i jodły pospolitej (*Abies alba*). W wyższych partiach i na

grzbietach stoków występuje kwaśna buczyna górska (*Luzulo luzuloidis-Fagetum*), również z bukiem jako gatunkiem dominującym, ale o gorszej jakości siedliskowej. W niższych partiach terenu oraz na pogórzu spotyka się grąd subkontynentalny (*Tilio cordatae-Carpinetum*), w którym obok grabu pospolitego (*Carpinus betulus*) rosną buk, jawor, jodła, a także olsza szara (*Alnus incana*), trześnia (*Prunus avium*) czy wiąz górski (*Ulmus glabra*). Z kolei w dolinach rzecznych i na terasach zalewowych rozwija się nadrzeczna olszyna górska (*Alnetum incanae*) zdominowana przez olszę szarą, a w obniżeniach terenu i na glebach glejowych występuje bagienna olszyna górska (*Caltho laetae-Alnetum*). Na obszarach objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000 istotną rolę odgrywają także zbiorowiska łąkowe, do których zaliczają się łągi wierzbowo-topolowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*) oraz łągi olszowo-jesionowe (*Fraxino-Alnetum*). Są to siedliska nadrzeczne związane z dolinami cieków wodnych, charakteryzujące się dużą bioróżnorodnością i pełniące ważną funkcję w stabilizacji ekosystemów rzecznych oraz ochronie krajobrazu dolinnego. Zbiorowiska te związane są z różnymi siedliskami: buczyny rosną na żyznych lub kwaśnych glebach gliniastych i stokowych, grądy na żyznych i świeżych glinach pogórza, natomiast olszyny i łągi – na glebach aluwialnych, glejowych i torfowych w dolinach rzecznych, terenach podmokłych i okresowo zalewanych.

Na terenach zajętych przez użytki i uprawy rolne dominuje roślinność synantropijna – segetalna i ruderalna. Spośród obszarów cennych przyrodniczo szczególne znaczenie mają tereny łąkowe, obejmujące łąki, pastwiska oraz zieleń niską, występujące głównie w dolinach rzeki Iwelka i mniejszych potoków, na stokach w rejonie Draganowej oraz na równinnych obszarach pomiędzy Zręcinem, Żegłcami i Chorkówką. Ważnym siedliskiem, zwłaszcza na terenach objętych siecią Natura 2000, są także niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, które odgrywają istotną rolę w zachowaniu bioróżnorodności i tradycyjnego krajobrazu rolniczego.

Na terenie gminy Chorkówka występuje wiele gatunków roślin objętych ochroną ścisłą i częściową, związanych zarówno ze zbiorowiskami leśnymi, jak i łąkowymi. W lasach, szczególnie w żyznych i kwaśnych buczynach, jaworzynach oraz olszynach, spotyka się takie gatunki chronione jak bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*), tojad mołdawski (*Aconitum moldavicum*) i tojad wiechowaty (*Aconitum paniculatum*), a także liczne storczyki, m.in. buławnik wielkokwiatowy (*Cephalanthera damasonium*), buławnik mieczolistny (*Cephalanthera longifolia*) czy kruszczyk rdzawoczerwony (*Epipactis atrorubens*). W runie cienistych buczyn i grądów można znaleźć również konwalię majową (*Convallaria majalis*), kopytnika pospolitego (*Asarum europaeum*) oraz bluszcz pospolity (*Hedera helix*), natomiast na polanach i w borach mieszanych występuje widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*). Na terenach łąkowych, zwłaszcza w dolinach rzek i na obszarach Natura 2000, charakterystyczne są gatunki związane z niżowymi i góorskimi świeżymi łąkami użytkowanymi ekstensywnie. Do roślin chronionych występujących w tych siedliskach należą m.in. gołka długoostrogowa (*Gymnadenia conopsea*), kukułka Fuchsa (*Dactylorhiza fuchsii*), mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*), storczyk samicy (*Orchis morio*) oraz kruszczyk błotny

(*Epipactis palustris*). Gatunki te podkreślają wysoką wartość przyrodniczą łąk i pastwisk gminy, stanowiąc jednocześnie ważne elementy bioróżnorodności chronione w ramach sieci Natura 2000.

Świat zwierząt

Świat zwierząt gminy Chorkówka jest bardzo bogaty dzięki obecności lasów, łąk oraz dolin rzecznych wchodzących w zasięg obszarów Natura 2000 „Wisłoka z dopływami” i „Jasiołka”. Zgodnie z danymi zebranymi podczas prac inwentaryzacyjnych prowadzonych przez Nadleśnictwo Dukla, Nadleśnictwo Kołaczyce oraz Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, teren ten należy do ważnych ostoi faunistycznych w skali regionalnej i krajowej.

Wśród bezkręgowców szczególnie cenne są chronione chrząszcze, jak jelonek rogacz (*Lucanus cervus*), kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*) i pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*), a także motyle: niepylak mnemosyna (*Parnassius mnemosyne*), modraszki (*Phengaris teleius*, *P. nausithous*), czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*) czy barczatka (*Euplagia quadripunctaria*). Z mięczaków ważnym gatunkiem jest skójką gruboskorupowa (*Unio crassus*) oraz powszechny, ale chroniony ślimak winniczek (*Helix pomatia*).

Rzeki Wisłoka i Jasiołka stanowią siedliska ryb takich jak głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*), różanka (*Rhodeus amarus*), piekielnica (*Alburnoides bipunctatus*), minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*) i brzanka karpacka (*Barbus carpathicus*), będąca jednym z gatunków dominujących w Jasiołce.

W środowiskach podmokłych licznie występują płazy, m.in. kumak górski (*Bombina variegata*), salamandra plamista (*Salamandra salamandra*), traszka karpacka (*Lissotriton montandoni*) i traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), a także pospolite żaby – trawna, wodna, jeziorkowa i moczarowa. Faunę gadów reprezentują jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Zootoca vivipara*), padalec (*Anguis fragilis*), zaskroniec (*Natrix natrix*) i żmija zygzakowata (*Vipera berus*).

Bardzo bogata jest awifauna obejmująca ponad 160 gatunków ptaków – w lasach i dolinach rzecznych spotyka się orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*), puchacza (*Bubo bubo*), sóweczkę (*Glaucidium passerinum*), bociana czarnego (*Ciconia nigra*), zimorodka (*Alcedo atthis*) czy dzięcioła białogrzbietego (*Dendrocopos leucotos*), a na łąkach m.in. derkacza (*Crex crex*).

Ssaki reprezentowane są przez pospolite jelenie (*Cervus elaphus*), sarny (*Capreolus capreolus*) i dziki (*Sus scrofa*), a także przez gatunki chronione: bobra (*Castor fiber*), wydrę (*Lutra lutra*), żbika (*Felis silvestris*), orzesznicę (*Muscardinus avellanarius*) i popielicę (*Glis glis*). Występuje tu także wiele nietoperzy, w tym podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*), mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*) i nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*).

Powiązania ekologiczne

Gmina Chorkówka to obszar o dużych walorach przyrodniczych, których znaczenie wykracza poza granice lokalne. Lasy, doliny rzek oraz zadrzewienia śródpolne tworzą naturalne korytarze ekologiczne i sprzyjają zachowaniu bioróżnorodności. Dzięki położeniu w sąsiedztwie Krosna oraz w sercu Karpat gmina uczestniczy w sieci powiązań ekologicznych zarówno w skali regionalnej, jak i ponadregionalnej. Analiza tych powiązań pozwala lepiej zrozumieć rolę Chorkówki w ochronie środowiska, rozwoju zrównoważonym oraz współpracy z innymi gminami i krajami karpackimi.

W ramach tej koncepcji na terenie gminy Chorkówka wyróżnia się:

1) Obszary węzłowe:

- w skali ponadregionalnej – obejmujące zróżnicowane siedliska lasów w centralnej i południowej części gminy, a także siedliska leśno-łąkowe w północno-wschodniej oraz południowo-zachodniej części gminy wchodzące w skład obszarów Natura 2000;
- w skali regionalnej – obszary łąkowe dolin rzecznych Łęckiego Potoku, Iwełki, Chlebianki i Jasiołki, a także podmokłe obszary łąkowe Bóbrki, Bóberki i Chorkówki.

2) Korytarze ekologiczne:

- w skali regionalnej – korytarz ekologiczny Beskid Niski (GKK-2) obejmujący południowy fragment gminy;
- w skali ponadregionalnej – Korytarz Karpacki (KK), który przebiega przez Bieszczady, Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny aż do Tatr.

3) Lokalne ciągi ekologiczne:

- zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne,
- kompleksy leśne wspomagające elementy główne,
- doliny lokalnych rzek i cieków wodnych.

Formy ochrony przyrody na terenie gminy

Na terenie gminy Chorkówka ochroną prawną objęto jedynie około 2,5% powierzchni jej obszaru. Chronione fragmenty znajdują się głównie w północno-wschodniej i południowo-zachodniej części gminy, obejmując obręby ewidencyjne: Świerzowa, Szczepańcowa, Zręcin, Machnówka, Sulistrowa i Draganowa. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, na terenie gminy wyróżniono dwie formy ochrony przyrody. Pierwszą z nich są obszary Natura 2000 – Specjalne Obszary Ochrony: Jasiołka oraz Wisłoka z dopływami, których celem jest zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków charakterystycznych dla dolin rzecznych Karpat. Drugą formę stanowią czternaście pomników przyrody, w tym dziewięć drzew rosnących w miejscowości Kobylany, tworzących skupisko o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych (Ryc. 9).

Obszary Natura 2000

1) **SOOS „Jasiołka” (PLH180011)** utworzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE). W Polsce jego ochrona realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Jasiołka (PLH180011) (Dz. U. z 2021 r. poz. 1356). Powierzchnia ostoi wynosi 686,73 ha i obejmuje dolinę rzeki Jasiołki oraz fragment jej dopływu Panny na terenie gmin Chorkówka, Dukla, Jedlicze i Miejsce Piastowe. Na terenie gminy Chorkówka znajduje się 135,5 ha obszaru. Fizjograficznie obszar położony jest w Beskidzie Niskim i Dołach Jasielsko–Sanockich. Dolina ma charakter szerokiej kotliny o dynamicznych procesach rzecznych, z licznymi kamieńcami, łachami żwirowymi, starorzeczami i łęgami, co sprzyja dużej bioróżnorodności. Teren zbudowany jest z fliszu karpackiego – łupków, piaskowców, margli i zlepieńców – co sprawia, że obszar jest podatny na procesy osuwiskowe. W dolinie występują gleby aluwialne, mady, a także gleby torfowe i czarnoziemy. Rzeka Jasiołka, będąca prawobrzeżnym dopływem Wisłoki, charakteryzuje się dużą dynamiką procesów hydrologicznych. Jej nurt tworzy kamieńce, łachy żwirowe i koryto typu warkoczowego, a w jej dolinie znajdują się także dopływy, takie jak Panna, oraz starorzecza pełniące rolę ostoi wodno-błotnych. Krajobraz obszaru wyróżnia się mozaiką siedlisk, wśród których dominują kamieńce, łęgi, łąki, dawne żwirownie oraz pola uprawne, a istotnym elementem są także olszynki nadpotokowe i łęgi wierzbowe. Przedmiotem ochrony są cztery siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej:

- pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (kod 3220),
- zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum*, część – z przewagą wrześni) (kod 3230),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (kod 6510),
- łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) (kod 91E0).

Dodatkowo obszar chroni trzy gatunki zwierząt z załącznika II Dyrektywy:

- brzanekę (*Barbus carpathicus*) (kod 5264), która w Jasiołce występuje stosunkowo licznie, choć jej populacja ograniczana jest przez bariery hydrotechniczne i eksploatację kruszywa;
- kumaka górskiego (*Bombina variegata*) (kod 1193), szeroko rozpowszechnionego na obszarze ostoi i związanego z drobnymi zbiornikami wodnymi;

- skójkę gruboskorupową (*Unio crassus*) (kod 1032), zasiedlającą długie odcinki rzeki i stanowiącą wskaźnik jakości jej wód.

Na terenie ostoi stwierdzono również inne cenne elementy przyrody, które jednak nie stanowią przedmiotu formalnej ochrony w ramach obszaru Natura 2000. Należą do nich siedliska: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (kod 3150), ziołorośla górskie i nadrzeczne (kod 6430) oraz grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne (kod 9170). Występuje tu również bóbr europejski (*Castor fiber*) (kod 1337), którego liczebność jest niewielka i którego warunki siedliskowe nie są obecnie optymalne. Wartość przyrodnicza ostoi jest jednak wysoka – dolina Jasiołki stanowi miejsce bytowania wielu gatunków ryb i płazów, a także korytarz migracyjny w skali Karpat.

Cele ochrony tego obszaru określono w *Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jasiołka PLH180011* i uaktualniono w *Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 1 lutego 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jasiołka PLH180011*. Wyznaczyły one szereg działań ochronnych, z których na terenie gminy Chorkówka wykonywane są te przedstawione w tabeli 2.

Tab. 5. Przedmiot ochrony i działania ochronne wykonywane na terenie gminy Chorkówka dla obszaru Natura 2000 Jasiołka

Przedmioty ochrony i miejsce występowania	Działania ochronne i zakres prac
Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (3220)	<p>Działania edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjnych na temat niekorzystnego wpływu poboru żwiru na środowisko rzeki, b) rozpowszechnianie informacji o możliwościach reagowania na zaobserwowane nielegalne pozyskiwanie żwiru poprzez zgłaszanie odpowiednim służbom. <p>Ograniczenie mechanicznego zniszczenia kamieńców:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) lokalizowanie miejsc poboru żwiru ustalanych przez gminę w strefie przybrzeżnej w ramach powszechnego korzystania z wód z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk oraz obowiązkowym przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000; b) ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonujących miejsc poboru żwiru na przedmioty ochrony poprzez kontrolę sposobu, dokładnej lokalizacji i wielkości pozyskania, a także dojazdu w miejsce poboru i transportu kruszywa; c) ograniczenie prac utrzymaniowych inżynierskich w korycie rzeki i odsyłania żwirowe do prac prowadzonych na mocy dotychczasowych decyzji administracyjnych oraz prac niezbędnych do zabezpieczenia terenów zabudowanych, mostów, dróg, itp., progów wodnego w Szczepańcowej, a także sytuacji, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo powszechne. <p>Utrzymanie naturalnej sekwencji plos i bystrzy, kształtowanej przez naturalne procesy dynamiki rzeki. Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne w przypadku konieczności likwidacji szkód po powodziowych, ale zakres takich prac powinien eliminować lub minimalizować ewentualne szkody przyrodnicze, obejmujące zniszczenie siedlisk przyrodniczych, czy też siedlisk gatunków.</p> <p>Szczegółowy zakres prac związanych z usuwaniem skutków powodzi powinien być uzgodniony z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.</p> <p>Monitoring stanu zachowania kamieńców. Wizje terenowe, mające na celu identyfikację miejsc nielegalnego poboru żwiru, lub też nieuprawnionego wjeżdżania pojazdami kołowymi do koryta rzecznego.</p>

Przedmioty ochrony i miejsce występowania	Działania ochronne i zakres prac
<p>Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (3230)</p>	<p>Działania edukacyjne: a) przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjnych na temat niekorzystnego wpływu poboru żwiru na środowisko rzeki, b) rozpowszechnianie informacji o możliwościach reagowania na zaobserwowane nielegalne pozyskiwanie żwiru poprzez zgłaszanie odpowiednim służbom. Ograniczenie mechanicznego zniszczenia kamieńców: a) lokalizowanie miejsc poboru żwiru ustalanych przez gminę w strefie przybrzeżnej w ramach powszechnego korzystania z wód z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk oraz obowiązkowym przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000; b) ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonujących miejsc poboru żwiru na przedmioty ochrony poprzez kontrolę sposobu, dokładnej lokalizacji i wielkości pozyskania, a także dojazdu w miejsce poboru i transportu kruszywa; c) ograniczenie prac utrzymaniowych inżynierskich w korycie rzeki i odsyłania żwirowe do prac prowadzonych na mocy dotychczasowych decyzji administracyjnych oraz prac niezbędnych do zabezpieczenia terenów zabudowanych, mostów, dróg, itp., progów wodnego w Szczepańcowej, a także sytuacji, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo powszechne. Utrzymanie naturalnej sekwencji plos i bystrzy, kształtowanej przez naturalne procesy dynamiki rzeki. Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne w przypadku konieczności likwidacji szkód po powodziowych, ale zakres takich prac powinien eliminować lub minimalizować ewentualne szkody przyrodnicze, obejmujące zniszczenie siedlisk przyrodniczych, czy też siedlisk gatunków. Szczegółowy zakres prac związanych z usuwaniem skutków powodzi powinien być uzgodniony z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.</p>
<p>Łęgi wierzbowo-topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion</i>) (91E0)</p>	<p>Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych roślin. Ręczne wykopywanie lub wycinanie pędów barszczu Sosnowskiego (<i>Heracleum sosnowskii</i>) oraz utylizacja odpadów roślinnych poza obszarem Natura 2000. Utrzymanie arealu łągów – pozostawienie bez użytkowania lub użytkowanie łągów z zachowaniem arealu i cech siedliska. Monitoring usuwania gatunków obcych. Kontrola terenowa skuteczności usuwania gatunków obcych, obejmująca lokalizację płatów barszczu Sosnowskiego przeznaczonych do usuwania. Wynikiem powinno być opracowanie zawierające ocenę skuteczności dotychczasowych działań oraz wskazania do dalszych prac. Kontynuacja monitoringu zintegrowanego na jednym stanowisku badawczym, monitorowanym w ramach PMŚ, oraz wyznaczenie dodatkowych 3 stanowisk na podstawie wizji terenowej. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ. Inwentaryzacja gatunków obcych. Uzupełnienie informacji o stanie siedlisk w zakresie stopnia zniekształcenia przez obce gatunki inwazyjne. Uzupełnienie stanu wiedzy o stanie ochrony i rozmieszczeniu łągów. Przeprowadzenie inwentaryzacji terenowej mającej na celu ocenę aktualnego stanu oraz weryfikację rozmieszczenia łągów w dolinie Jasiołki.</p>
<p>Brzanka (<i>Barbus carpathicus</i>) (5264)</p>	<p>Przywrócenie ciągłości cieków. Przebudowa jazów w Szczepańcowej oraz progu wodnego w Jedliczu poprzez wykonanie sprawnych przepławek. Ograniczenie mechanicznego zniszczenia siedlisk gatunku: a) lokalizowanie miejsc poboru żwiru, ustalanych przez gminę w strefie przybrzeżnej w ramach powszechnego korzystania z wód z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk oraz obowiązkowym przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, b) ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonujących miejsc poboru żwiru na przedmioty ochrony poprzez kontrolę sposobu, dokładnej lokalizacji i wielkości pozyskania, a także dojazdu w miejsce poboru i transportu kruszywa. Kontynuacja monitoringu na jednym stanowisku monitorowanym w ramach PMŚ oraz wykonanie monitoringu na dodatkowych 2 stanowiskach. Metodyka i zakres prac zgodnie z PMŚ.</p>

Przedmioty ochrony i miejsce występowania	Działania ochronne i zakres prac
Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>) (1193)	Monitoring stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu GIOŚ. Stanowisko 1: Świerzowa – X = 692305, Y = 204656 Stanowisko 2: Szczepańcowa – X = 695266, Y = 202898
Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>) (1032)	Ograniczenie mechanicznego zniszczenia siedlisk gatunku: a) lokalizowanie miejsc poboru żwiru, ustalanych przez gminę w strefie przybrzeżnej w ramach powszechnego korzystania z wód z uwzględnieniem wymogów ochrony siedlisk oraz obowiązkowym przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, b) ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonujących miejsc poboru żwiru na przedmioty ochrony poprzez kontrolę sposobu, dokładnej lokalizacji i wielkości pozyskania, a także dojazdu w miejsce poboru i transportu kruszywa, c) ograniczenie prac utrzymaniowych inżynierskich w korycie rzeki i odsypiska żwirowe do bezpośredniego sąsiedztwa mostów oraz terenów zabudowanych (w odległości do 100 m), a także sytuacji, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo powszechne. Utrzymanie naturalnej sekwencji plos i bystrzy, kształtowanej przez naturalne procesy dynamiki rzeki.

- 2) **SOOS „Wisłoka z dopływami” (PLH180052)** utworzony został Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). W Polsce jego ochrona realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wisłoka z dopływami (PLH180052) (Dz. U. z 2023 r. poz. 2416). Obejmuje on całkowitą powierzchnię 2 752,74 ha, z czego 36,4 ha leży w granicach gminy Chorkówka. Obszar obejmuje doliny Wisłoki oraz jej głównych dopływów – m.in. Jasiołki, Iwiełki, Kłopotnicy, Kamienicy i Ropy z dopływami. Położony jest w województwie podkarpackim i częściowo małopolskim, w jednostkach fizjograficznych: Beskid Niski, Pogórze Jasielskie i Kotlina Jasielsko-Krośnieńska. Obszar charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem krajobrazowym i przyrodniczym – od dolin rzecznych z łągami i starorzeczami, po kompleksy leśne, murawy kserotermiczne i wilgotne łąki. Wisłoka oraz jej dopływy są typowymi rzekami karpacczymi o dużej dynamice przepływów, tworzącymi kamieńce, odsypy żwirowe i starorzecza, które stanowią cenne siedliska dla licznych gatunków wodnych i nadrzecznych. Obszar Wisłoka z dopływami pełni kluczową rolę w zachowaniu ciągłości ekologicznej w polskich Karpatach. Stanowi ostoję licznych gatunków ryb wędrownych i reofilnych, a także płazów i ssaków związanych z ekosystemami wodnymi. Występują tu także chronione motyle i małże, świadczące o wysokiej jakości środowiska. W granicach ostoi chronionych jest szesnaście typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej:
- brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoeto-Nanojuncetea* (kod 3130),
  - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (kod 3150);

- pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (kod 3220);
- zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salicetum myrtillocarpae*, część – z przewagą wrześni) (kod 3230);
- zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salic myrtillocarpae*, część – z przewagą wierzby) (kod 3240);
- zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p. (kod 3270);
- górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardetum*) (kod 6230);
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (kod 6410);
- ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) (kod 6430);
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (kod 6510);
- kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) (kod 9110);
- żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagetum*, *Galio odorati-Fagetum*) (kod 9130);
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) (kod 9170);
- jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*) (kod 9180);
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe (kod 91E0);
- łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) (kod 91F0).

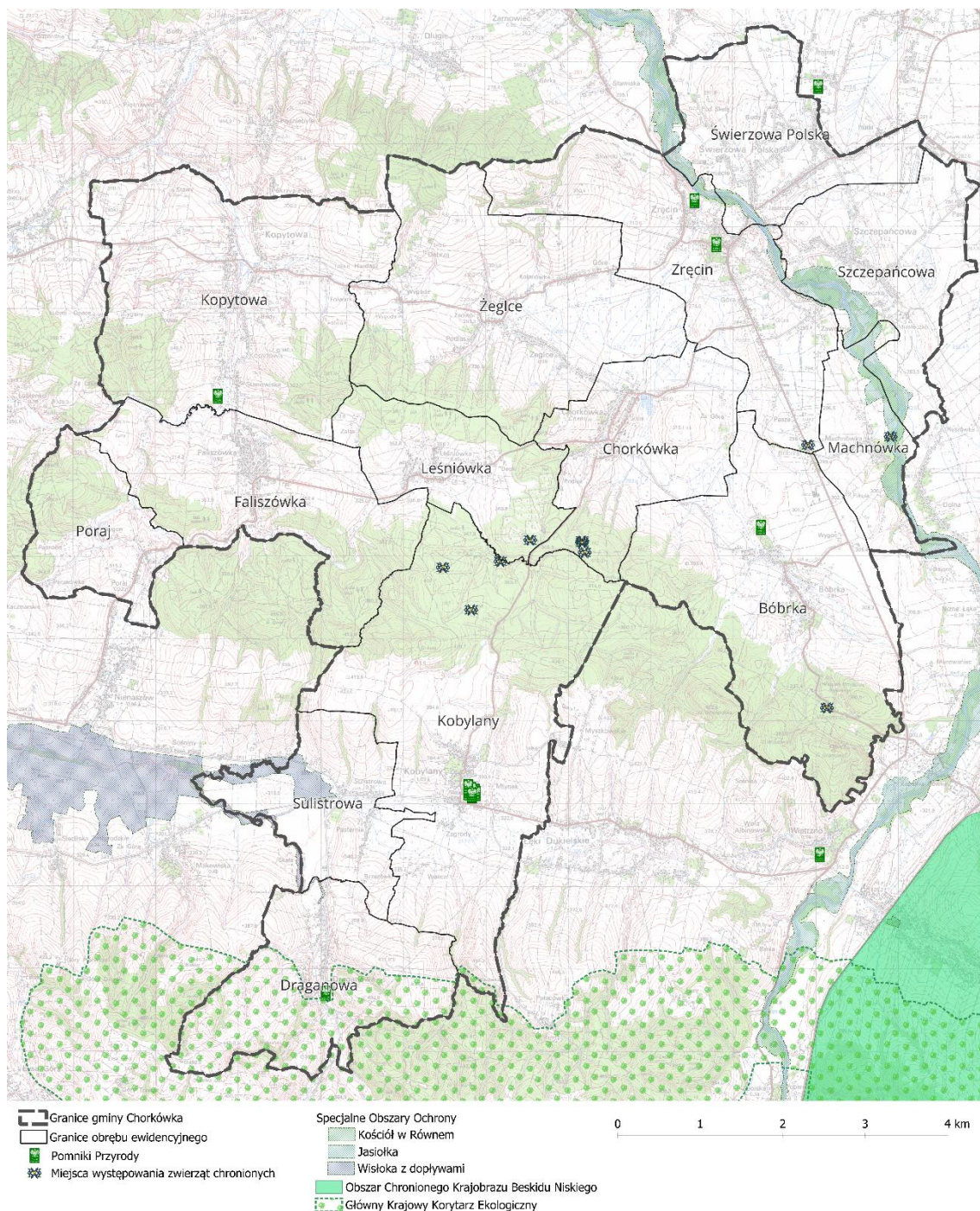
Dodatkowo obszar chroni trzynaście gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy:

- bóbr europejski – *Castor fiber* (kod 1337);
- brzanka – *Barbus meridionalis* (kod 5264);
- czerwонецzyk nieparek – *Lycaena dispar* (kod 1060);
- głowacz białopłetwy – *Cottus gobio* (kod 1163);
- koza złotawa – *Sabanejewia aurata* (kod 1146);
- kumak górski – *Bombina variegata* (kod 1193);
- łosoś atlantycki – *Salmo salar* (kod 1106);
- minóg strumieniowy – *Lampetra planeri* (kod 1096);
- modraszek nausitous – *Phengaris (Maculinea) nausithous* (kod 6179);
- modraszek telejus – *Phengaris (Maculinea) teleius* (kod 6177);
- różanka – *Rhodeus sericeus amarus* (kod 5339);
- skójka gruboskorupowa – *Unio crassus* (kod 1032);
- wydra – *Lutra lutra* (kod 1355).

Cele ochrony tego obszaru określono w *Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052* wyznaczając szereg działań ochronnych, z których na terenie gminy Chorkówka wykonywane są te przedstawione w tabeli 3.

Tab. 6. Przedmiot ochrony i działania ochronne wykonywane na terenie gminy Chorkówka dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami

Przedmioty ochrony i miejsce występowania	Działania ochronne i zakres prac
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) (6510)	Prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego – działanie obligatoryjne. Użytkowanie zgodnie z wymogami zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych WPR – działanie fakultatywne.
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe (*91E0)	Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew - zakres prac: ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym. Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony - zakres prac: prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z typem siedliska przyrodniczego
Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>) (1032)	Poprawa jakości fizykochemicznej i chemicznej wód Zakres prac: Nie odprowadzanie do rzeki i jej dopływów ścieków bytowo-gospodarczych, przemysłowych i rolniczych. Kontrola jakości wód odprowadzanych do rzeki z zakładów przemysłowych i instalacji służących do oczyszczania ścieków i, w razie potrzeby, dostosowywanie wydajności procesów oczyszczania, tak by wprowadzane do rzeki wody nie powodowały obniżenia oceny poszczególnych parametrów jakości wód rzeki poniżej wartości właściwych dla klasy II. Powstrzymanie się od regulacji cieków w obszarze Przy prowadzeniu prac utrzymaniowych niezbędnych dla zabezpieczenia infrastruktury technicznej (np. drogi, mosty, kanalizacja, sieci teletechniczne) lub zabudowań zlokalizowanych na terenach przyległych do rzeki należy uwzględnić konieczność: - ograniczenia zasięgu ingerencji do minimum gwarantującego zabezpieczenie zagrożonego mienia, - zachowania zasad dobrej praktyki utrzymania rzek, - stosowania rozwiązań o możliwie najmniejszym wpływie na jakość hydromorfologiczną rzeki, - prowadzenia robót poza okresem od 1 marca do 31 lipca, za wyjątkiem sytuacji nagłych, związanych z bezpieczeństwem ludzi i mienia.
Koza złotawa (<i>Sabanejewia aurata</i>) (1146)	Inwentaryzacja terenowa. Analiza rozmieszczenia i stanu zachowania gatunku, w tym wykonanie oceny zgodnie z metodyką prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Do 10 lat od dnia wejścia w życie planu zadań ochronnych.

**Ryc. 8. Mapa przedstawiająca obszary chronione na terenie gminy Chorkówka
(opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ)**

Pomniki przyrody

W gminie Chorkówka znajduje się 14 pomników przyrody (Ryc. 9), wszystkie w postaci drzew o szczególnej wartości przyrodniczej i historycznej:

- dąb szypułkowy - *Quercus robur* rosnący w miejscowości Draganowa na zabudowanej działce, oznaczonej nr ewid. 2235. Objęty ochroną w 1981 r. na podstawie Decyzji Nr RL-III-7141/19/81 z 10 maja 1981 r. oraz Uchwały NR XLVI/282/14 Rady Miejskiej Chorkówka z

dnia 16 maja 2014 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Chorkówka. Jego wysokość to 23 m, pierśnica wynosi 131 cm, a obwód 412 cm. Drzewo rośnie w miejscu o pełnej dostępności światła, stąd jego regularna, symetryczna korona.

- dąb szypułkowy - *Quercus robur* rosnący w miejscowości Kopytowa na granicy dwóch działek o nr ewidencyjnych 1455/5 i 1455/4. Objęty ochroną w 1981 r. na podstawie Decyzji Nr RL. III-7141/35/81 z 7 października 1981 r. oraz Uchwały NR XLVI/282/14 Rady Miejskiej Chorkówka z dnia 16 maja 2014 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Chorkówka. Drzewo o wysokości 23 m, obwód pnia na wys. 1,3 m równy 613 cm. Średnica korony (uśredniona): N-9 m E-6 m S-6m W-8 m.
- lipa drobnolistna - *Tilia cordata* rosnąca w miejscowości Kobylany w parku podworskim (wpisanym do rejestru zabytków pod nr A-24/2000). Drzewo rośnie na działce nr ewid. 3441 obok altany i placu zabaw. Objęta ochroną w 1981 r. na podstawie Decyzji Nr RL.III-7141/30/81 z 7 września 1981 r. oraz Uchwały NR XLVI/282/14 Rady Miejskiej Chorkówka z dnia 16 maja 2014 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Chorkówka. Drzewo o wysokości 29 m, obwód pnia na wys. 1,3 m równy 490 cm. Średnica drzewa (uśredniona) 9 m.
- lipa szerokolistna - *Tilia platyphyllos* rosnąca w Zręcinie przy ul. Kościelnej na granicy działek o nr 780/1 i 780/2. Objęta ochroną w 1953 r. na podstawie Orzeczenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr RL. VIb - 13/P/3/63 z 2 listopada 1953 r. oraz Uchwały NR XLVI/282/14 Rady Miejskiej Chorkówka z dnia 16 maja 2014 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Chorkówka. Wysokość drzewa ok 16-17 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 440 cm. Średnica korony (uśredniona) około 13 metrów. Pień drzewa lity, na wysokości około 4 metrów nad ziemią rozdziela się na 2 konary I-go rzędu o średnicach 90 i 100 cm. Drzewo rośnie w sąsiedztwie murowanego ogrodzenia wokół kościelnego.
- lipa drobnolistna - *Tilia cordata* rosnąca w miejscowości Bóbrka w granicach działki o nr 88/1. Objęta ochroną w 2011 r. na podstawie Uchwały Nr III/14/10 Rady Gminy Chorkówka z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie ustanowienia pomnika przyrody. Drzewo o wysokości 20 m, pierśnicy wynoszącej 134 cm i obwodzie 421 cm.
- dąb szypułkowy - *Quercus robur* o nazwie Strażnik, rosnący w miejscowości Zręcin na prywatnej, zabudowanej działce, oznaczonej nr ewid. 662/2. Drzewo usytuowane jest w centralnej części tej działki na skarpie, w niedalekim sąsiedztwie rzeki Boberki. Objęty ochroną w 1953 r. na podstawie Orzeczenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr RL-VIb-13/P/18/53 z 14 listopada 1953 r. oraz Uchwały Nr XLIX/306/14 Rady Gminy Chorkówka w sprawie ustanowienia pomnika przyrody. Drzewo ma wysokość 22 m, pierśnica wynosi 220 cm, a obwód 691 cm.

– zespół 8 sztuk dębów szypułkowych (*Quercus robur*) rosnących w parku podworskim w Kobyłanach na działce o nr ewid. 1882. Objęte ochroną w 1962 r. na podstawie Orzeczenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr RL-VI-11/1/P/156/62 z 28 marca 1962 r. oraz Uchwały NR XLVI/282/14 Rady Miejskiej Chorkówka z dnia 16 maja 2014 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Chorkówka. Zgrupowanie drzew obejmuje:

- drzewo nr 1: Wysokość 25 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 513 cm. Średnica korony (uśredniona) około 9 m. Korona rozbudowana jednostronnie, pień lity, walcowaty;
- drzewo nr 2: wysokość 26 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 434 cm. Średnica korony (uśredniona) około 8 m. Drzewo wychylone w stronę parku, stan zdrowotny dość dobry;
- drzewo nr 3: wysokość 18 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 384 cm. Średnica korony (uśredniona) około 10 m. W pniu drzewa liczne ubytki od ziemi po środkowe partie korony. Wyłamana część wierzchołkowa korony;
- drzewo nr 4: wysokość 26 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 427 cm. Średnica korony (uśredniona) około 14 m. Drzewo w dobrym stanie;
- drzewo nr 5: wysokość 17 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równa 275 cm. Średnica korony (uśredniona) około 6 m;
- drzewo nr 6: wysokość 21 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 687 cm. Średnica korony (uśredniona) około 16 m;
- drzewo nr 7: wysokość 26 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 748 cm. Średnica korony (uśredniona) około 18 m. Drzewo rośnie w miejscu o pełnej dostępności światła, stąd jego regularna, symetryczna korona;
- drzewo nr 8: wysokość 16 m. Obwód pnia na wys. 1,3 m równy 732 cm. Średnica korony (uśredniona) około 16 m.

Zasoby krajobrazowe i audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego

Naturalny krajobraz gminy Chorkówka kształtowany jest przez zróżnicowaną rzeźbę terenu oraz duży udział elementów przyrodniczych. Północna część gminy obejmuje kotlinę o płaskiej i lekko pofałdowanej powierzchni, odwadnianą przez rzekę Jasiołkę z jej dopływami. W kierunku południowym teren staje się bardziej urozmaicony – występują tu równoleżnikowe pasma wzniesień Pogórza Jasielskiego, osiągające wysokości ponad 400 m n.p.m., rozdzielone dolinami rzecznyymi i mniejszymi potokami.

Istotnym elementem krajobrazu są kompleksy leśne należące do Krainy Karpackiej, w tym buczyny, grądy i olszyny, a także liczne łąki i pastwiska, zwłaszcza w dolinach Iwełki, Jasiołki i ich dopływów. Środkowa i południowa część gminy wyróżnia się dużym udziałem lasów, wysoką

jakością powietrza i dobrym stanem środowiska, co nadaje tym obszarom charakter naturalnego zaplecza rekreacyjnego. Całość uzupełniają mozaikowo rozmieszczone pola uprawne, łąki oraz doliny rzeczne, które tworzą malowniczy i ekologicznie wartościowy krajobraz przyrodniczy.

Uwarunkowania te podkreśla również Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r. W ramach tego dokumentu na obszarze gminy Chorkówka zidentyfikowano aż 19 krajobrazów jednostkowych, przyporządkowanych do 8 podtypów w obrębie 5 głównych typów krajobrazu, zgodnie z obowiązującą typologią stosowaną w przepisach prawnych

Według audytu krajobrazowego na terenie gminy występują krajobrazy należące do następujących typów: bagienno-łąkowego, leśnego, wiejskiego, podmiejskiego i osadniczego oraz wielkomiejskiego. Typ bagienno-łąkowy reprezentowany jest przez podtyp obejmujący obszary z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk – znajduje się on przede wszystkim w północnej i środkowej części gminy w rejonie dolin rzecznych. Typ leśny obejmuje podtyp – z przewagą siedlisk lasowych. Występuje on w rozległych kompleksach leśnych we południowej części gminy. Typ wiejski reprezentowany jest przez trzy podtypy – z wstęgowo ułożonymi zespołami niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk), z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola (dominujący typ krajobrazu rolniczego na terenie całej gminy) oraz z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim. Typ podmiejski i osadniczy obejmuje dwa podtypy - wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód występujący we wschodniej części gminy w Bóbrce oraz zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych występująca w północno-wschodniej części gminy w rejonie Świerzowej Polskiej. Typ wielkomiejski obejmujący wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe zidentyfikowano w północno-wschodnim krańcu gminy w rejonie Świerzowej Polskiej i Szczepańcowej.

Wśród 19 zidentyfikowanych krajobrazów, 1 został uznany za priorytetowy, czyli taki, który posiada szczególne walory przyrodnicze, kulturowe lub estetyczne i wymaga objęcia szczególnymi zasadami ochrony. Należy on do krajobrazu podmiejskiego i osadniczego – wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód (18-513.68-32). Obejmuje on skansen – Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce. Obiekt ten stanowi unikalny w skali europejskiej zespół zabytkowych szybów, urządzeń i obiektów związanych z narodzinami światowego przemysłu naftowego. Położony w otoczeniu naturalnego krajobrazu leśnego, harmonijnie łączy walory przyrodnicze z historyczno-technicznymi, będąc jednocześnie ważnym punktem turystycznym i edukacyjnym gminy oraz elementem jej tożsamości krajobrazowej.

Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego zaleca, aby w planowaniu przestrzennym i gospodarce przestrzennej uwzględniać ochronę i kształtowanie wartości krajobrazowych poprzez dostosowanie zabudowy i użytkowania terenów do lokalnych uwarunkowań oraz zachowanie

korytarzy ekologicznych i spójności krajobrazów. Rekomenduje utrzymanie istniejącego stanu krajobrazów lub dążenie do ich poprawy m.in. poprzez odpowiednie formy gospodarowania rolnego, leśnego i wodnego oraz działania renaturalizacyjne. Wskazuje również na potrzebę ochrony walorów estetyczno-widokowych, takich jak osie i punkty widokowe, a także możliwość obejmowania nowych obszarów formami ochrony przyrody. Dodatkowo zwraca uwagę na konieczność uzupełniania wiedzy o krajobrazach w miejscach, gdzie brakuje pełnych danych.

Dziedzictwo kulturowe i walory turystyczne

Dziedzictwo kulturowe gminy Chorkówka jest bogate i obejmuje zarówno zabytki nieruchome i ruchome, stanowiska archeologiczne, jak i elementy niematerialne.

W krajobrazie gminy dominują zabytkowe kościoły rzymskokatolickie w Bóbrce, Kobyłanach i Zręcinie, uzupełnione przez nowsze świątynie w innych wsiach. Ważnym elementem są także cmentarze wyznaniowe, zespoły dworsko-parkowe, a także liczne kapliczki, krzyże przydrożne oraz zachowane przykłady tradycyjnej drewnianej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej. Na szczególne wyróżnienie zasługuje unikatowy w skali kraju i Europy zbytek techniki – teren pierwszej kopalni ropy naftowej w Bóbrce, obecnie Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza, które stanowi symbol narodzin światowego przemysłu naftowego. Dziedzictwo to uzupełniają liczne obiekty ruchome, w tym wyposażenie i wystrój zabytkowych świątyń, nagrobki i kaplice cmentarne, a także kapliczki i figury przydrożne z XIX i początku XX wieku, będące przejawem lokalnej sztuki ludowej. Ważną część zasobów stanowią również stanowiska archeologiczne, świadczące o osadnictwie od pradziejów po czasy nowożytne. Elementem niematerialnym dziedzictwa jest herb gminy oraz tradycje ludowe kultywowane przez mieszkańców w ramach działalności stowarzyszeń, uroczystości i lokalnych wydarzeń.

W Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków znajduje się 10 obiektów zlokalizowanych w 5 miejscowościach – Bóbrka (4 obiekty), Kobyłany (3 obiekty), Kopytowa, Zręcin i Żeglce (po 1 obiekcie). Wszystkie te obiekty zostały również wpisane do rejestru „A” zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego. Są to:

- kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bóbrce – A-755 z 1990 r.;
- ogrodzenie kościelne w Bóbrce – A-753 z 2012 r.;
- pierwsza kopalnia ropy naftowej w Bóbrce (obecnie muzeum-skansen), obejmująca m.in. dom Ignacego Łukasiewicza, dom-warsztat mechaniczny, kuźnię, szyby, kieraty i inne urządzenia – A-1259 z 1991 r.;
- część terenu kopalni i przedsiębiorstwa naftowego w Bóbrce – A-1480 z 2017 r.;
- kościół parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kobyłanach – A-1161 z 1948 r.;
- zespół dworsko-parkowy z dworem neoklasycystycznym i relikdami rezydencji Kobyłeńskich w Kobyłanach – A-24 z 2000 r.;

- pomnik „Cześć Poległym” w Kobylanach – A-231 z 2007 r.;
- dwór z pozostałościami parku i terenem folwarku w Kopytowej – A-1268 z 1997 r.;
- zespół folwarczny: folwark i spichlerz w Zręcinie – A-1369 z 1989 r.;
- zespół dworski: murowany dwór otoczony resztkami parku w Żeglcach – A-57 z 1985 r.

W wojewódzkim rejestrze zabytków archeologicznych na terenie gminy Chorkówka wyróżniono 183 stanowiska archeologiczne zlokalizowane w 13 miejscowościach. Największa liczba stanowisk występuje w miejscowościach: Kobylany (36 stanowisk), Zręcin (32 stanowiska) i Żeglece (26 stanowisk). W pozostałych miejscowościach wyróżniono: Świerzowa Polska i Kopytowa – po 16 stanowisk, Faliszówka – 15 stanowisk, Bóbrka – 12 stanowisk, Draganowa – 8 stanowisk, Chorkówka i Szczepańcowa – po 7 stanowisk, Machnówka – 4 stanowiska, Leśniówka i Sulistrowa – po 2 stanowiska. Stanowiska te obejmują ślady i punkty osadnicze, osady, grodzisko, kopiec i obiekt nieznany, pochodzące z różnych okresów historycznych, od pradziejów do nowożytności. Najcenniejsze z nich zostały wpisane do rejestru „C” zabytków archeologicznych województwa podkarpackiego. Należą do nich:

- stanowisko nr 11 w Bóbrce – grodzisko wczesnośredniowieczne, AZP 112-73/65; A-27 z 1949 r. (A-a 1/1990);
- stanowisko nr 29 w Kobylanach – osada wczesnośredniowieczna, AZP 112-73/35; C-59 z 1994 r.;
- stanowisko nr 24 w Kobylanach – osada z epoki wczesnego brązu i z epoki żelaza, AZP 112-73/30; C-58 z 1994 r.;
- stanowisko nr 17 w Kobylanach – osada z epoki wczesnego brązu i z epoki żelaza, AZP 112-73/23; C-57 z 1994 r.;
- stanowisko nr 14 w Kobylanach – osada wczesnośredniowieczna, AZP 112-73/20; C-56 z 1994 r.;
- stanowisko nr 4 w Kobylanach – osada i punkt osadniczy z okresu rzymskiego i wczesnego średniowiecza, AZP 112-73/10; C-55 z 1994 r.

Walory turystyczne gminy Chorkówka opierają się zarówno na jej zasobach przyrodniczych, jak i kulturowych. Środkowa i południowa część gminy wyróżnia się dużym udziałem lasów o zróżnicowanym składzie gatunkowym, czystym powietrzem i spokojnym klimatem akustycznym, co sprzyja rozwojowi agroturystyki, rekreacji oraz turystyki pieszej i rowerowej. Atutem są także walory krajobrazowe dolin rzeki Jasiołki i jej dopływów, a także obszary chronione w ramach sieci Natura 2000, stanowiące atrakcję dla miłośników przyrody.

Na terenie gminy znajdują się liczne zabytki, w tym zespoły dworskie, obiekty sakralne i miejsca pamięci, a przede wszystkim unikatowy w skali międzynarodowej Muzeum Przemysłu Naftowego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce, uznawane za najstarszą na świecie kopalnię ropy naftowej, które stanowi najważniejszą atrakcję turystyczną regionu i markę promocyjną gminy.

Walory te uzupełniają tradycje lokalne, kultywowane poprzez działalność stowarzyszeń, imprezy plenerowe i rekonstrukcje historyczne, a także lokalne produkty, jak miód, które mogą stanowić element oferty turystyki wiejskiej i kulinarnej.

5. Ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu

5.1. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności

Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych gminy Chorkówka wskazuje, że gmina dysponuje cennymi walorami środowiskowymi, jednak podlega również istotnym presjom związanym z działalnością człowieka. Obszar gminy położony jest w strefie Pogórza Środkowobeskidzkiego, co sprzyja występowaniu urozmaiconego krajobrazu z dolinami rzecznyymi, lasami i terenami rolnymi. Istotną rolę odgrywa tu sieć hydrograficzna – rzeki Jasiołka i Iwielka, a także liczne potoki, które pełnią funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i gospodarcze. Na terenie gminy znajdują się również obszary leśne, stanowiące naturalne siedliska wielu gatunków roślin i zwierząt, a także tereny rolnicze o wysokiej wartości przyrodniczej.

Pod względem bioróżnorodności gmina charakteryzuje się stosunkowo bogatymi zasobami flory i fauny. Lasy oraz doliny rzeczne są siedliskiem gatunków chronionych i rzadkich, a obecność mozaiki krajobrazowej – pól, łąk, lasów i zadrzewień śródpolnych – sprzyja zachowaniu różnorodności biologicznej. Ważnym elementem systemu ochrony przyrody są tu obszary chronione, w tym fragmenty obszarów Natura 2000 oraz pomniki przyrody.

Jednocześnie na stan środowiska wywierają wpływ czynniki negatywne. Największe presje to: niska emisja i zanieczyszczenia powietrza, dopływ biogenów do wód powierzchniowych związany z rolnictwem i gospodarką komunalną, a także przekształcenia hydromorfologiczne cieków (regulacje, bariery). Rolnictwo i gospodarka leśna prowadzą do sukcesywnego przekształcania gruntów, a lokalna urbanizacja i rozwój przemysłu – do fragmentacji siedlisk. Dodatkowym zagrożeniem są procesy osuwiskowe, charakterystyczne dla Pogórza Karpackiego, które wpływają na stabilność ekosystemów.

Podsumowując, gmina Chorkówka posiada znaczne zasoby przyrodnicze i stosunkowo wysoką bioróżnorodność, jednak ich stan jest zróżnicowany – najlepiej zachowane są obszary leśne i doliny rzeczne, natomiast na terenach rolniczych i przekształconych przez człowieka obserwuje się spadek jakości środowiska. Kluczowym wyzwaniem pozostaje zachowanie równowagi pomiędzy użytkowaniem przestrzeni a ochroną przyrody poprzez zrównoważone rolnictwo, właściwą gospodarkę leśną, ochronę korytarzy ekologicznych oraz ograniczenie presji antropogenicznych..

5.2. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Planu na stan wód powierzchniowych i podziemnych

Identyfikacja Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych dla terenów objętych projektem Planu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych

Obszar objęty projektem Planu Ogólnego gminy Chorkówka, zgodnie z II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, sporządzoną na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 300), położony jest w zasięgu czterech jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) których pełne karty charakterystyki podane są w załącznikach (od 1 do 4):

- Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku (RW2000072263337),
- Lubatówka (RW200007226329),
- Wisłoka od Ropy do ujścia (RW200007218199),
- Jasiołka od Panny do ujścia (RW200007218499).

Wszystkie wymienione JCWP należą do dorzecza Wisły, w regionie wodnym Górnej–Wschodniej Wisły, i charakteryzują się określonymi parametrami hydrologicznymi, morfologicznymi oraz chemicznymi, ujętymi w II aktualizacji Planu gospodarowania wodami, przedstawionymi w Tabeli 7.

Dodatkowo zgodnie z art. 4 ust. 1 Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE, celem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód oraz ochrona i przywracanie ich dobrego stanu;
- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie zrzutów substancji priorytetowych i niebezpiecznych do wód powierzchniowych oraz zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie każdej znaczącej i trwałej tendencji wzrostu zanieczyszczeń wynikających z działalności człowieka, w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Natomiast celem środowiskowym dla wszystkich Jednolitych Części Wód Powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu JCWP tak, aby osiągnąć co najmniej dobry stan chemiczny wód oraz co najmniej dobry stan ekologiczny, a dla części wód silnie zmienionych oraz sztucznych – co najmniej dobry potencjał ekologiczny. Przyczyn przy określaniu celów środowiskowych przyjmuje się również warunek nie pogorszenia obecnego stanu wód.

Tab. 7. Ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) gminy Chorkówka.

Nr JCWP	Typ wód	Stan ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny	Źródła zagrożeń
RW 2000072263337 Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku	potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	umiarkowany stan ekologiczny	OWO*, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny; fitobentos, makrofity, ichtiofauna	poniżej dobrego (benzo(a)piren, związki tributylocyny; bromowane difenyletery, heptachlor)	zły	- nawożenie i depozycja; - odpływ miejski (wody opadowe); - źródła przemysłowe; - źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone); - budowle piętrzące i obiekty mostowe; - górnictwo; - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; - substancje zakazane
RW 200007226329 Lubatówka	potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	umiarkowany potencjał ekologiczny	OWO, przewodność; fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce, ichtiofauna	poniżej dobrego (benzo(a)piren, benzo(b)fluora nten, benzo(g,h,i)per ylen, fluoranten)	zły	- źródła przemysłowe; - źródła bytowe i komunalne (rozproszone); - eutrofizacja; - budowle piętrzące i obiekty mostowe; - górnictwo; - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski (rozproszone)
RW 200007218199 Wisłoka od Ryja do Ropy	potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	słaby stan ekologiczny	OWO; ichtiofauna	poniżej dobrego (antracen, benzo(a)piren, fluoranten; bromowane difenyletery, heptachlor)	zły	- źródła przemysłowe; - źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone); - prostowanie koryta; - budowle piętrzące i obiekty mostowe; - górnictwo; - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski (rozproszone); - rolnictwo i leśnictwo (rozproszone); - substancje zakazane
RW 200007218499 Jasiołka od Panny do ujścia	potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	umiarkowany stan ekologiczny	OWO, przewodność, azot ogólny; makrofity	poniżej dobrego (bromowane difenyletery, heptachlor)	zły	- źródła przemysłowe; - źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone); - ścieki przemysłowe i komunalne; - prostowanie koryta; - obiekty mostowe; - górnictwo; - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski (rozproszone); - substancje zakazane

* Ogólny węgiel organiczny

Źródła danych: karty.apgw.gov.pl

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022 r.) wszystkie cztery JCWP są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Ocena postępów w osiągnięciu

celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016 r. (wg oceny stanu wód za lata 2014-2019) wykazuje, że dla wszystkich analizowanych JCWP cele środowiskowe nie zostały osiągnięte – nastąpił brak postępu lub pogorszenie do stanu złego. Szczegółową charakterystykę JCWP przedstawia tabela 8.

Tab. 8. Charakterystyka JCWP

Nr JCWP	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Przeznaczenie JCW*	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG	Obszary przeznaczone do ochrony na terenie JPWP w granicach gminy Chorkówka
RW 200007226337 Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – TAK; do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – NIE; obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym – TAK	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	brak
RW 200007226329 Lubatówka	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR, MMI, EFI+PL/IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – TAK; do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – NIE; obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym – NIE	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	brak
RW 200007218199 Wisłoka od Ryja do Ropy	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłoka w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [antacen(w), benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – TAK; do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – NIE; obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym – TAK	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	PL.ZIPOP.1393.N2K. PLH180052.H – obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami

Nr JCWP	Cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Przeznaczenie JCWP*	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG	Obszary przeznaczone do ochrony na terenie JPWP w granicach gminy Chorkówka
RW 200007218499 Jasiołka od Panny do ujścia	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Jasiołka od ujścia do ujścia Chlebianki (dla lososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej); dobry stan chemiczny	zagrożona	na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia – TAK; do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – NIE; obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym – TAK	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	PL.ZIPOP.1393.N2K. PLH180052.H – obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami PL.ZIPOP.1393.N2K. PLH180011.H - obszar Natura 2000 Jasiołka

Źródło danych: karty.apgw.gov.pl

Zaś w odniesieniu do wód podziemnych Obszar gminy Chorkówka znajduje się w obrębie dwóch rejonów Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) – GW2000151 oraz GW2000152, należących do regionu wodnego Górnej-Wschodniej Wisły. Jednostki te objęte są krajowym monitoringiem wód podziemnych i – zgodnie z oceną stanu z 2019 roku, przeprowadzoną w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. – charakteryzują się dobrym stanem chemicznym, ilościowym oraz ogólnym, co oznacza brak przekroczeń jakościowych oraz zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a odnawialnością zasobów (Tab. 9).

Pobór wód w JCWPd nr 151 wynosi ok. 2 090 tys. m³/rok, co stanowi jedynie 2% dostępnych zasobów. Oznacza to bardzo niskie obciążenie zasobów i brak presji na stan ilościowy. W przypadku JCWPd nr 152 pobór jest większy – ok. 3 490 tys. m³/rok, co odpowiada 17% dostępnych zasobów. Choć udział poboru w stosunku do zasobów jest wyraźnie wyższy niż w JCWPd 151, to nadal mieści się w granicach bezpiecznych i nie powoduje ryzyka wyczerpywania się zasobów podziemnych. Analiza presji wskazuje, że w JCWPd nr 151 nie zidentyfikowano czynników zagrażających stanowi wód podziemnych, natomiast w JCWPd nr 152 odnotowano pobór punktowy z ujęć wód podziemnych jako główną presję. Nie powoduje on jednak zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Tab. 9. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie gminy Chorkówka

Parametr	JCWPd nr 151	JCWPd nr 152
Region wodny	Górnej-Wschodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły
Stan chemiczny	dobry	dobry
Stan ilościowy	dobry	dobry
Stan JCWPd	dobry	dobry
Pobór wód (tys. m ³ /rok) *	2 090,29	3 489,63

Dostępne zasoby (tys. m³/rok) *	90 368,16	20 530,52
Udział poboru w zasobach (%)	2%	17%
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego)	pobór punktowy z ujęć wód podziemnych
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	niezagrożona

*- stan na rok 2018

Źródła danych: karty.apgw.gov.pl

Aczkolwiek przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną i wskazanie, terenów które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele JCW

Mając na uwadze klasyfikację Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oraz ustalenia Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW Wisła, 2022), przedstawione w projekcie Planu Ogólnego gminy Chorkówka rozwiązania w zakresie gospodarki wodnej koncentrują się na racjonalnym wykorzystaniu zasobów wodnych oraz ochronie środowiska wodno-gruntowego.

Planowane kierunki zagospodarowania przestrzennego obejmują przede wszystkim uzupełnianie i porządkowanie istniejącej struktury osadniczej, a także wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową i usługową. Zmiany te mogą wiązać się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę oraz wzrostem ilości ścieków wymagających właściwego odprowadzania i oczyszczania. W związku z tym kluczowe znaczenie ma rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w szczególności dalsza rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej.

Jednocześnie należy podkreślić, że projekt Planu Ogólnego nie określa szczegółowych rozwiązań technicznych w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków oraz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Kwestie te będą rozstrzygane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy, gdzie możliwe będzie dostosowanie rozwiązań do lokalnych uwarunkowań.

Preferowanym rozwiązaniem w zakresie gospodarki ściekowej powinno być odprowadzanie ścieków do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. Na terenie gminy Chorkówka system kanalizacyjny jest dobrze rozwinięty, a stopień skanalizowania wynosi około 85%, co stwarza korzystne warunki dla dalszego ograniczania presji na środowisko gruntowo-wodne. Jednocześnie należy ograniczać stosowanie indywidualnych rozwiązań, takich jak zbiorniki bezodpływowe czy przydomowe oczyszczalnie ścieków, zwłaszcza na terenach o wysokiej wrażliwości środowiskowej.

Także zaopatrzenie w wodę stanowi istotny element gospodarki wodnej, a jego zapewnienie należy – zgodnie z obowiązującymi przepisami – do zadań własnych gminy. *Zgodnie z art. 3 ust. 1*

ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, gmina ma obowiązek zapewnienia zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Na terenie gminy Chorkówka zaopatrzenie w wodę realizowane jest poprzez system ujęć wód podziemnych, zlokalizowanych w Szczepańcowej, które stanowią podstawę lokalnego systemu wodociągowego. Dla ujęć tych ustanowiono strefy ochrony bezpośredniej, a w wybranych przypadkach również strefy ochrony pośredniej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne. Strefy ochronne ujęć wody stanowią instrument zabezpieczający jakość zasobów wodnych i obejmują obszary, na których obowiązują określone ograniczenia w zakresie użytkowania terenów. Teren ochrony bezpośredniej obejmuje najbliższe otoczenie ujęcia i ustanawiany jest obligatoryjnie, natomiast teren ochrony pośredniej wyznacza się w przypadku konieczności ochrony obszaru zasilania ujęcia.

W uzasadnieniu do Planu Ogólnego gminy Chorkówka wskazano, że na jej terenie funkcjonuje rozbudowany system ujęć wód podziemnych objętych strefami ochronnymi. Strefy te w przeważającej części zlokalizowane są w obrębie strefy infrastrukturalnej (SI), co ogranicza presję inwestycyjną i sprzyja zachowaniu ich funkcji ochronnych. Ustalenia projektu Planu uwzględniają lokalizację ujęć oraz ich stref ochronnych poprzez przypisanie tych terenów do funkcji o ograniczonej intensywności zagospodarowania, zgodnych z wymogami ochrony zasobów wodnych, co zapewnia zachowanie właściwej jakości wód podziemnych oraz bezpieczeństwo zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną.

W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych zaleca się stosowanie rozwiązań opartych na retencji i infiltracji. W pierwszej kolejności wody te powinny być odprowadzane do istniejącej kanalizacji deszczowej, a w przypadku jej braku – zagospodarowywane na terenie działki, np. poprzez zbiorniki retencyjne, studnie chłonne lub powierzchnie biologicznie czynne. Na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej wskazane jest maksymalne ograniczenie odpływu powierzchniowego oraz zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Do terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania mogą potencjalnie oddziaływać na cele środowiskowe JCW, należą przede wszystkim:

- obszary przeznaczone pod nową zabudowę mieszkaniową i usługową,
- tereny zlokalizowane w sąsiedztwie cieków wodnych (Jasiołki, Iwełki i ich dopływów),
- obszary w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 432 i 433,
- tereny o intensywnym użytkowaniu rolniczym.

Zwiększenie powierzchni zabudowanej może prowadzić do ograniczenia infiltracji, zmiany kierunków spływu wód opadowych oraz wzrostu ryzyka zanieczyszczeń, zwłaszcza w przypadku niewystarczającego rozwoju infrastruktury wodno-ściekowej. Dlatego niezbędne jest równoległe prowadzenie działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodnej.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, zatwierdzonym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 300), cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, wynikające z art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej, obejmują:

- nie pogorszenie stanu wód oraz ochronę i przywracanie ich dobrego stanu,
- osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego lub potencjału wód powierzchniowych,
- stopniowe eliminowanie zrzutów substancji priorytetowych i niebezpiecznych do wód oraz zapobieganie ich dopływowi do wód podziemnych,
- odwrócenie znaczących i trwałych tendencji wzrostu stężeń zanieczyszczeń w wodach podziemnych,
- zapewnienie zgodności z normami i celami dla obszarów chronionych.

Z kolei, zgodnie z art. 59 ustawy Prawo wodne, środowiskowym celem dla wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- ochrona przed pogorszeniem jakości oraz podejmowanie działań naprawczych,
- zapewnienie równowagi między poborem a naturalnym zasilaniem wód w celu utrzymania ich dobrego stanu.

Dla Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 152 (GW2000152) i 151 (GW2000151), która obejmuje teren gminy, zgodnie z dostępnymi danymi jakość wód charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i jakościowym. W związku z tym, zgodnie z zasadą niepogarszania stanu wód, celem środowiskowym dla tego obszaru jest co najmniej utrzymanie obecnego stanu.

Zważywszy na powyższe zapisy projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie przewidują realizacji inwestycji ani rozwiązań, które mogłyby znacząco pogorszyć stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Projekt uwzględnia istniejącą sieć ujęć wody i strefy ich ochrony oraz zakłada rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami oraz celami środowiskowymi. Takie podejście wspiera dążenie do zachowania dobrego stanu wód na całym obszarze gminy, nie wpływając negatywnie na realizację celów środowiskowych dla JCWP i JCWPd.

Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Planu mających wpływ na cele środowiskowe

Projekt Planu Ogólnego gminy Chorkówka, w kontekście zidentyfikowanych oddziaływań dopuszczonych rozwiązań przestrzennych na realizację celów środowiskowych, wykazuje ogólnie pozytywny wpływ na środowisko, w tym na stan wód powierzchniowych i podziemnych. W szczególności należy podkreślić, że dokument wprowadza w ramach poszczególnych stref planistycznych wymóg zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja utrzymaniu odpowiedniego bilansu terenów zieleni na obszarach zainwestowanych. Rozwiązanie to ma istotne znaczenie w warunkach gminy o dużym udziale terenów rolniczych oraz rozproszonej zabudowie, ponieważ wspiera procesy retencji i infiltracji wód opadowych, ogranicza spływ powierzchniowy oraz wpływa korzystnie na lokalny bilans wodny.

W odniesieniu do infrastruktury technicznej, Plan Ogólny dopuszcza możliwość lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej we wszystkich strefach planistycznych, co umożliwi dalszy rozwój systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków. Ustalenia Planu uwzględniają również ochronę istniejących ujęć wód podziemnych wraz z ich strefami ochronnymi, które w większości zlokalizowane są w obrębie strefy otwartej (SO), co ogranicza presję inwestycyjną i sprzyja zachowaniu ich funkcji ochronnych. Dopuszczenie rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej przyczynia się do ograniczenia presji zanieczyszczeniowej na wody powierzchniowe i podziemne oraz zmniejsza ryzyko niekontrolowanego odprowadzania ścieków.

Należy jednak zauważyć, że zwiększenie intensywności zabudowy, szczególnie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, może potencjalnie prowadzić do wzrostu ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Zagrożenie to dotyczy zwłaszcza obszarów, gdzie gospodarka wodno-ściekowa nie jest jeszcze w pełni rozwinięta lub gdzie występują płytkie poziomy wód gruntowych. Ponadto w fazie realizacji inwestycji mogą występować czasowe zmiany kierunków spływu wód opadowych oraz wzrost powierzchni uszczelnionych, co ogranicza infiltrację i zwiększa odpływ powierzchniowy.

W związku z powyższym rozwój zabudowy powinien być ściśle powiązany z równoczesną rozbudową sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, a także wdrażaniem rozwiązań retencyjnych i infiltracyjnych, takich jak zbiorniki retencyjne, ogrody deszczowe czy systemy rozsączające. Działania te są szczególnie istotne na terenach o wysokim stopniu uszczelnienia oraz w sąsiedztwie cieków wodnych gdzie konieczne jest zachowanie naturalnych procesów hydrologicznych. Takie działania pozwolą utrzymać równowagę w obiegu wód oraz ograniczyć ryzyko negatywnego wpływu urbanizacji na cele środowiskowe JCWP i JCWPd.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu Ogólnego gminy Chorkówka uwzględniają potrzebę ochrony zasobów wodnych poprzez: wprowadzenie wymogu minimalnego udziału

powierzchni biologicznie czynnej, zapewnienie możliwości rozwoju infrastruktury technicznej, ochronę istniejących ujęć wód podziemnych i ich stref ochronnych (zlokalizowanych głównie w strefie SO), a także wspieranie działań w zakresie retencji i racjonalnego gospodarowania wodami opadowymi. Projekt Planu nie przewiduje rozwiązań, które mogłyby istotnie pogorszyć stan środowiska wodnego, a przeprowadzone analizy nie wskazują na oddziaływania mogące utrudnić realizację celów środowiskowych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE). W szerszej perspektywie ustalenia Planu sprzyjają utrzymaniu równowagi hydrologicznej oraz ograniczaniu presji antropogenicznych na zasoby wodne.

Ocena wpływu realizacji projektu Planu na cele środowiskowe

W odniesieniu do oceny wpływu realizacji projektu Planu Ogólnego gminy Chorkówka na cele środowiskowe należy wskazać, że choć dokument nie określa bezpośrednio szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, to poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych, dostosowanych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych, przyrodniczych i osadniczych, pośrednio wspiera ochronę zasobów wodnych. Racjonalne kształtowanie przestrzeni, uwzględniające lokalne uwarunkowania środowiskowe, sprzyja ograniczaniu negatywnego wpływu urbanizacji na systemy wodne oraz poprawie warunków gospodarowania wodami na obszarze gminy.

Plan Ogólny, jako nowy instrument planowania przestrzennego, zastępuje dotychczasowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jego ustalenia będą wiążące zarówno przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy. Rozwiązanie to umożliwi skuteczniejsze kontrolowanie kierunków i charakteru rozwoju przestrzennego oraz ograniczenie zjawiska niekontrolowanego rozlewania się zabudowy, co ma istotne znaczenie również z punktu widzenia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

Wyznaczenie stref planistycznych w projekcie Planu Ogólnego gminy Chorkówka porządkuje układ funkcjonalno-przestrzenny gminy i ogranicza ekspansję zabudowy na tereny pełniące istotne funkcje przyrodnicze i hydrologiczne. Wprowadzenie nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową, usługową i gospodarczą może wiązać się z lokalnym zwiększeniem presji na środowisko wodne, jednak w większości dotyczy terenów już przekształconych, związanych z istniejącą strukturą osadniczą lub przewidzianych do uzupełnienia zabudowy. Szczególne znaczenie ma przy tym fakt, że rozwój zabudowy powinien następować równoległe z rozbudową infrastruktury technicznej, zwłaszcza wodociągowej i kanalizacyjnej.

Ustalenia projektu Planu, poprzez określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach zabudowy, wspierają utrzymanie retencji, infiltracji wód opadowych oraz równowagi hydrologicznej. Rozwiązania te mogą pozytywnie oddziaływać na gospodarkę wodną, zwłaszcza w zakresie ograniczania odpływu powierzchniowego i poprawy warunków zasilania

wód gruntowych. Istotne znaczenie ma to szczególnie na obszarach objętych presją urbanizacyjną oraz na terenach położonych w sąsiedztwie cieków wodnych.

Należy podkreślić, że teren gminy Chorkówka znajduje się w zasięgu czterech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oraz dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych: GW2000151 i GW2000152. W przypadku wód podziemnych nie wskazano istotnego ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, a poziom eksploatacji zasobów uznaje się za bezpieczny. Jednocześnie projekt Planu uwzględnia istniejący system ujęć wód podziemnych i powierzchniowych wraz z ich strefami ochronnymi.

W odniesieniu do wód powierzchniowych należy zauważyć, że wszystkie JCWP zlokalizowane na obszarze gminy charakteryzują się złym stanem ogólnym i zostały uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Tym samym szczególnego znaczenia nabiera takie kształtowanie polityki przestrzennej, które nie będzie pogłębiało istniejących presji, w tym presji troficznych, hydromorfologicznych oraz związanych z odpływem zanieczyszczeń z terenów rolniczych, zurbanizowanych i gospodarczych.

Pomimo że w granicach wyznaczonych stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne obejmujące zarówno zabudowę istniejącą, jak i tereny wolne od zabudowy przeznaczone do dalszego zagospodarowania, nie przewiduje się, aby samo przyjęcie Planu Ogólnego prowadziło do znaczącego pogorszenia stanu wód. Warunkiem pozostaje realizacja przyszłych inwestycji z uwzględnieniem lokalnych warunków hydrogeologicznych, odpowiedniego odprowadzania ścieków oraz właściwego gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi.

Ponadto projektowane przeznaczenie stref określone w projekcie Planu będzie prowadzić do ograniczenia rozprzestrzeniania się niekontrolowanej zabudowy z racji czego może przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, gdyż rozbudowa sieci wodociągowej i budowa sieci kanalizacyjnej stanie się bardziej opłacalna. Zapisy te pozostają więc również w zgodności z *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U.2019 poz. 1311)* oraz rozporządzenia Nr 4/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Górnej Wisły (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014., poz. 262 z późn.zm.)

Podsumowując, projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka wspiera racjonalne zagospodarowanie przestrzeni z uwzględnieniem ochrony zasobów wodnych. Wyznaczenie stref planistycznych sprzyja ograniczeniu niekontrolowanej zabudowy, poprawie gospodarki wodno-ściekowej oraz realizacji celów środowiskowych określonych w krajowych i wspólnotowych

dokumentach strategicznych. Plan stanowi tym samym podstawę do zrównoważonego rozwoju gminy w zgodzie z zasadami ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania i przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną;

Projekt Planu Ogólnego gminy Chorkówka zawiera szereg rozwiązań służących ograniczeniu i minimalizacji potencjalnych oddziaływań na środowisko, w tym na wody powierzchniowe i podziemne. Środki te w szczególności obejmują:

- ograniczenie rozwoju zabudowy poza wyznaczonymi obszarami osadniczymi oraz przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy,
- wyznaczenie terenów wyłączonych spod zabudowy, w tym obszarów o istotnych funkcjach przyrodniczych i hydrologicznych (m.in. dolin cieków wodnych),
- określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach planistycznych,
- wspieranie rozwoju infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej poprzez koncentrację zabudowy w istniejących i planowanych obszarach zurbanizowanych,
- promowanie rozwiązań retencyjnych oraz lokalnego zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w sposób ograniczający wpływ powierzchniowy i zwiększający infiltrację.

Zastosowanie powyższych rozwiązań przyczynia się do ochrony zasobów wodnych, poprawy retencji wód opadowych, ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz zmniejszenia dopływu substancji szkodliwych do gruntu i wód. Działania te wspierają również realizację celów środowiskowych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE) oraz w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW Wisła, 2022) i mają szczególne znaczenie w warunkach gminy Chorkówka, gdzie część JCWP charakteryzuje się złym stanem i jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, a główne presje wynikają z działalności rolniczej oraz źródeł komunalnych.

Należy podkreślić, że Plan Ogólny stanowi dokument ramowy, określający ogólne kierunki polityki przestrzennej gminy. Szczegółowe rozwiązania techniczne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, retencji oraz ochrony zasobów wodnych będą doprecyzowane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań hydrogeologicznych i środowiskowych. Natomiast przyjęty podział gminy na strefy planistyczne został opracowany w sposób uwzględniający istniejące uwarunkowania przyrodnicze, w tym przebieg cieków wodnych, obszary o podwyższonej wrażliwości środowiskowej oraz lokalizację ujęć wód podziemnych wraz z ich strefami ochronnymi. W szczególności istotne jest, że strefy ochronne ujęć wód podziemnych, zlokalizowane w większości

w obrębie strefy otwartej (SO), objęte są ograniczeniami w zagospodarowaniu, co sprzyja zachowaniu odpowiedniej jakości wód podziemnych.

Jak wskazano w powyższych fragmentach rozdziału, wpływ realizacji ustaleń Planu na stan wód oceniono jako nieznaczący. Ewentualne negatywne oddziaływania mogą wystąpić głównie w fazie realizacji inwestycji, w szczególności w wyniku prowadzenia robót budowlanych na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową. Jednakże oddziaływania te będą miały jednak charakter krótkotrwały, lokalny i odwracalny, ograniczony do okresu realizacji prac. Dodatkowo, w celu minimalizacji wpływu potencjalnych presji antropogenicznych, należy uwzględnić działania wynikające z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, w tym w szczególności te dotyczące uporządkowania gospodarki ściekowej, ograniczenia zanieczyszczeń obszarowych oraz poprawy drożności cieków.

Podsumowując, projekt Planu Ogólnego gminy Chorkówka uwzględnia kompleksowe środki ograniczające potencjalny negatywny wpływ na środowisko, w szczególności w zakresie ochrony zasobów wodnych. Przyjęte rozwiązania sprzyjają zachowaniu równowagi hydrologicznej, wspierają zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni oraz umożliwiają racjonalne gospodarowanie wodami. W efekcie realizacja Planu przyczyni się do ochrony i poprawy jakości wód na obszarze gminy Chorkówka, zgodnie z obowiązującymi celami środowiskowymi.

5.3. Analiza wpływu planowanego rodzaju zagospodarowania na dotrzymanie norm akustycznych na terenach objętych projektem Planu oraz w jego sąsiedztwie, a także ocena wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny przedmiotowego obszaru i możliwości zachowania tych norm

Realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego gminy Chorkówka, ze względu na przyjęte kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz funkcje poszczególnych stref planistycznych, nie powinna powodować istotnych zmian w klimacie akustycznym gminy. Należy jednak zauważyć, że zwiększenie powierzchni zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewień i pasów zieleni, może prowadzić do lokalnego ograniczenia naturalnych barier tłumiących hałas oraz wzrostu jego odczuwalności.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony przed hałasem, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112). Wartości te różnią się w zależności od rodzaju terenu, przy czym najwyższy stopień ochrony akustycznej dotyczy terenów zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej oraz obszarów przeznaczonych na stały pobyt ludzi tj. terenów mieszkaniowych.

Klimat akustyczny gminy Chorkówka kształtowany jest przede wszystkim przez działalność przemysłową i produkcyjną, lokalny transport drogowy, działalność rolniczą oraz punktowe źródła hałasu związane z eksploatacją kopalni i obróbką drewna. Do najistotniejszych źródeł hałasu należą:

- zakłady przemysłowe i produkcyjne zlokalizowane w Szczepańcowej, w tym w rejonie Strefy Inwestycyjnej Innowacyjnych Technologii,
- ruch samochodowy związany z obsługą terenów produkcyjnych, usługowych i magazynowych,
- zakłady związane z obróbką drewna, w tym tartak w Leśniówce,
- sezonowe prace rolnicze prowadzone z użyciem maszyn rolniczych.

Obecnie przez teren gminy nie przebiegają autostrady, drogi ekspresowe, drogi krajowe ani linie kolejowe, dlatego hałas komunikacyjny nie stanowi dominującego źródła presji akustycznej w skali całej gminy. Pewien wpływ na warunki akustyczne może mieć położone w sąsiedztwie lotnisko w Krośnie, jednak ze względu na ograniczoną skalę ruchu lotniczego jego oddziaływanie ma charakter lokalny i nie stanowi obecnie istotnego zagrożenia dla klimatu akustycznego gminy. W przyszłości sytuacja może ulec zmianie w przypadku realizacji planowanych inwestycji drogowych o znaczeniu ponadlokalnym, które mogą zwiększyć natężenie ruchu i poziom hałasu w ich sąsiedztwie.

Pozostałe źródła hałasu mają charakter lokalny, okresowy lub sezonowy. Dotyczy to w szczególności prac rolniczych, takich jak siewy, żniwa, zbiory czy transport płodów rolnych. Oddziaływanie tych źródeł jest krótkotrwałe i ograniczone przestrzennie, jednak w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej może być odczuwalne jako uciążliwość.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka dopuszcza lokalizację nowych terenów usługowych, produkcyjnych i gospodarczych, które mogą stanowić potencjalne źródło hałasu. Należy jednak podkreślić, że tereny te wyznaczono przede wszystkim jako kontynuację istniejących struktur gospodarczych lub w powiązaniu z układem komunikacyjnym, przy jednoczesnym ograniczaniu ich rozpraszania. Takie rozmieszczenie funkcji przestrzennych ogranicza ryzyko występowania konfliktów akustycznych oraz sprzyja zachowaniu dopuszczalnych norm hałasu na terenach chronionych. Jednocześnie na obecnym etapie planistycznym nie jest możliwe jednoznaczne określenie rodzaju i skali przyszłych inwestycji, a tym samym precyzyjna ocena poziomu generowanego hałasu.

Potencjalne oddziaływania akustyczne związane z realizacją funkcji usługowych, produkcyjnych i gospodarczych będą miały charakter lokalny i będą podlegały regulacjom wynikającym z przepisów odrębnych, w tym dotyczących ochrony środowiska przed hałasem. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko szczegółowa ocena oddziaływania akustycznego będzie możliwa na etapie decyzji środowiskowej lub innych wymaganych procedur administracyjnych.

Dodatkowo istotnym elementem ograniczającym oddziaływanie hałasu jest wymagane w planie zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach planistycznych, co sprzyja utrzymaniu terenów zieleni pełniących funkcję izolacyjną. Ponadto rozwój zabudowy koncentrowany jest głównie w istniejących strukturach osadniczych, co ogranicza rozpraszanie funkcji wrażliwych na hałas i umożliwia lepsze kształtowanie relacji przestrzennych między terenami mieszkaniowymi a źródłami uciążliwości.

Z punktu widzenia ochrony klimatu akustycznego istotne znaczenie mają w szczególności:

- zachowanie odpowiednich odległości zabudowy mieszkaniowej od terenów produkcyjnych, usługowych, górniczych oraz głównych tras komunikacyjnych,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie terenów gospodarczych i dróg dojazdowych,
- stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu, takich jak obudowy dźwiękochłonne, tłumiki, ekrany akustyczne lub cichsze technologie produkcji,
- właściwa organizacja pracy zakładów i transportu, zwłaszcza w pobliżu zabudowy mieszkaniowej,
- ograniczanie wykonywania najbardziej uciążliwych prac rolniczych w porze nocnej, o ile jest to możliwe organizacyjnie.

W związku z powyższym należy uznać, że realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego nie powinna prowadzić do trwałych przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu na terenach objętych ochroną akustyczną. Ewentualne oddziaływania będą miały charakter lokalny i możliwe do ograniczenia poprzez odpowiednie rozwiązania planistyczne, organizacyjne i techniczne.

Pozostałe źródła hałasu mają charakter lokalny i okresowy. Są one związane głównie z działalnością rolniczą (prace polowe, transport płodów rolnych) oraz funkcjonowaniem niewielkich obiektów usługowych i produkcyjnych. Oddziaływanie tych źródeł jest krótkotrwałe i ograniczone przestrzennie, przez co nie wpływa istotnie na klimat akustyczny w skali całej gminy.

Podsumowując, klimat akustyczny gminy Chorkówka można ocenić jako umiarkowanie korzystny, z lokalnymi oddziaływaniami hałasu komunikacyjnego wzdłuż głównych tras transportowych. Ustalenia projektu Planu Ogólnego sprzyjają zachowaniu dopuszczalnych norm akustycznych poprzez właściwe kształtowanie struktury przestrzennej, koncentrację zabudowy oraz ograniczanie lokalizacji funkcji wrażliwych na hałas w bezpośrednim sąsiedztwie jego źródeł.

5.4. Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenu na krajobraz.

Krajobraz gminy Chorkówka ma charakter przyrodniczo-kulturowy, typowy dla obszarów pogórskich i rolniczych województwa podkarpackiego. Występuje tu mozaika pól uprawnych, łąk, pastwisk, zadrzewień śródpolnych, kompleksów leśnych oraz dolin cieków wodnych, uzupełniona zabudową wiejską o charakterze jednorodnym i zagrodowym. Układ przestrzenny gminy cechuje się zróżnicowaniem wynikającym z położenia w obrębie Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej oraz Pogórza Jasielskiego. Północno-wschodnia część gminy ma bardziej podmiejski charakter, związany z oddziaływaniem Krosna, natomiast część południowa i zachodnia zachowuje bardziej wiejski, rolniczy i krajobrazowo-przyrodniczy charakter.

Zgodnie z ustaleniami Audytu krajobrazowego województwa podkarpackiego (2025), na obszarze gminy Chorkówka występują krajobrazy typu wiejskiego, leśnego, bagienno-łąkowego oraz w niewielkim stopniu miejskiego. Dominują krajobrazy rolnicze o charakterze mozaikowym, z przewagą drobnych i średnich pól uprawnych oraz użytków zielonych. Wskazano również krajobrazy priorytetowe, obejmujące kopalnie ropy naftowej w Bóbrce będąca jednocześnie muzeum, które wyróżniają się szczególnymi walorami kulturowymi wymagającymi zachowania ich obecnego charakteru.

Realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka może prowadzić do lokalnych zmian w strukturze krajobrazu, wynikających głównie z rozwoju zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej oraz gospodarczej. Przekształcenia te będą jednak koncentrować się przede wszystkim w obrębie istniejących struktur osadniczych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Wprowadzanie nowej zabudowy może wpłynąć na zmianę percepcji krajobrazu, szczególnie na styku terenów zabudowanych i otwartych, jednak skala tych zmian pozostanie ograniczona.

Z tego względu w Planie przyjęto szereg rozwiązań ograniczających wpływ urbanizacji, m.in.:

- ograniczenie rozpraszania zabudowy poprzez koncentrację nowych inwestycji w sąsiedztwie istniejących układów osadniczych,
- dostosowanie parametrów zabudowy do lokalnego charakteru przestrzeni,
- zachowanie terenów otwartych, zwłaszcza w dolinach cieków wodnych oraz na obszarach cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- ochronę kompleksów leśnych, zadrzewień śródpolnych i zieleni towarzyszącej zabudowie,
- uwzględnienie lokalnych dominant krajobrazowych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego.

Przy czym należy podkreślić, że zmiany rzeźby terenu związane z realizacją inwestycji będą miały charakter lokalny i będą dotyczyć głównie działek budowlanych oraz modernizacji infrastruktury drogowej. Zaś ze względu na niewielką skalę obiektów oraz ich rozproszony charakter

nie przewiduje się istotnego wpływu tych przekształceń na odbiór krajobrazu. Planowane kierunki zagospodarowania przestrzennego zakładają rozwój zabudowy mieszkaniowej o charakterze jednorodzinnej, stanowiącej kontynuację istniejących, rozproszonych struktur osadniczych. Zabudowa ta, ze względu na stosunkowo niskie parametry wysokościowe oraz wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej, nie będzie miała charakteru intensywnego. W konsekwencji jej skala i forma nie będą dominować w krajobrazie, lecz wpiszą się w istniejący układ przestrzenny wsi, stanowiąc jego naturalne uzupełnienie.

Istotnym elementem krajobrazu gminy są doliny rzeczne, w szczególności doliny Jasiołki, Iwełki oraz innych mniejszych cieków. Pełnią one funkcję przyrodniczą, krajobrazową i ekologiczną. W projekcie Planu wprowadzono rozwiązania zmierzające do ograniczenia presji inwestycyjnej w ich obrębie, przede wszystkim poprzez wyznaczenie stref otwartych oraz ograniczenie lokalizacji nowej zabudowy na terenach o wysokich walorach środowiskowych.

Szczególne znaczenie dla krajobrazu gminy mają również elementy dziedzictwa kulturowego, w tym obiekty sakralne, zespoły dworsko-parkowe, kapliczki, krzyże przydrożne oraz obiekty związane z historią przemysłu naftowego w Bóbrce. Projekt Planu uwzględnia ich obecność poprzez odpowiednie kształtowanie funkcji terenów oraz parametrów zabudowy, tak aby nie zaburzać czytelności lokalnych układów przestrzennych i ekspozycji ważnych obiektów.

Jednocześnie projekt Planu dopuszcza lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni słonecznych, jednak ich rozmieszczenie ograniczono do wybranych stref i terenów, z uwzględnieniem ochrony gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych oraz wartości krajobrazowych. Skala tych inwestycji nie powinna prowadzić do istotnych przekształceń krajobrazu w skali całej gminy.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego gminy Chorkówka nie spowoduje istotnych, negatywnych przekształceń krajobrazu, a przewidywane zmiany będą miały charakter lokalny i stanowiąc będą kontynuację istniejących struktur funkcjonalno – przestrzennych. Przyjęte rozwiązania, w tym koncentracja zabudowy, ograniczenie jej intensywności oraz zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjają utrzymaniu równowagi pomiędzy przestrzenią zurbanizowaną a krajobrazem otwartym. Jednocześnie ochrona dolin rzecznych oraz zachowanie terenów otwartych pozwalają na utrzymanie kluczowych struktur krajobrazowych gminy. Dodatkowo projekt Planu uwzględnia także ochronę lokalnych dominant krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego, co umożliwi zachowanie czytelności układu przestrzennego. W efekcie ustalenia Planu sprzyjają ochronie i uporządkowaniu krajobrazu oraz wspierają zrównoważony rozwój przestrzenny gminy.

5.5. Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenu na klimat oraz wskazać działania, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu.

Realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka może wpływać na lokalne warunki klimatyczne przede wszystkim poprzez zwiększenie powierzchni zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych. Zmiany te mogą prowadzić do lokalnych modyfikacji warunków topoklimatycznych, w tym nieznacznego wzrostu temperatury powietrza w obszarach zabudowanych, ograniczenia przewietrzania oraz zmniejszenia zdolności retencyjnych podłoża.

Jednocześnie skala tych oddziaływań będzie ograniczona, ponieważ projekt Planu zakłada rozwój zabudowy głównie w powiązaniu z istniejącymi strukturami osadniczymi oraz utrzymanie relatywnie niskiej intensywności zabudowy. Istotne znaczenie ma również zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach dopuszczających zabudowę.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu na mikroklimat oraz wspierania adaptacji do zmian klimatu projekt Planu przewiduje:

- zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach planistycznych dopuszczających zabudowę,
- wyznaczenie stref otwartych (SO), obejmujących m.in. doliny cieków wodnych, tereny rolne, leśne i przyrodniczo czynne,
- utrzymanie korytarzy przewietrzania związanych z dolinami Jasiołki, Iwelki, mniejszych cieków,
- ochronę istniejących zadrzewień, kompleksów leśnych, zieleni śródpolnej i łąk, które wpływają stabilizująco na mikroklimat,
- graniczenie rozpraszania zabudowy, co zmniejsza presję na tereny otwarte i ogranicza powierzchnie uszczelnione.

W kontekście działań adaptacyjnych projekt Planu uwzględnia potrzebę zwiększania odporności przestrzeni gminy na skutki zmian klimatu, takie jak fale upałów, susze, gwałtowne opady i lokalne podtopienia. W tym zakresie istotne znaczenie mają:

- zwiększanie retencji wód opadowych poprzez ograniczenie intensywności zabudowy, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej oraz stosowanie nawierzchni przepuszczalnych,
- ochrona dolin rzecznych, łąk, terenów podmokłych i kompleksów leśnych jako naturalnych buforów klimatycznych,
- utrzymanie terenów otwartych i rolnych, ograniczających nadmierne nagrzewanie przestrzeni,
- dopuszczenie odnawialnych źródeł energii w wybranych strefach, w tym elektrowni słonecznych i wiatrowych, przy zachowaniu ograniczeń środowiskowych i krajobrazowych.

Realizacja powyższych działań pozwoli na łagodzenie skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych, poprawę retencji, ograniczenie odpływu powierzchniowego oraz kształtowanie korzystniejszego mikroklimatu w obszarach zabudowanych.

Podsumowując ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględniają zarówno potrzebę zrównoważonego rozwoju przestrzennego, jak i adaptacji do zmian klimatu. Plan chroni tereny otwarte i biologicznie czynne, utrzymuje ciągłość systemów przyrodniczych oraz sprzyja rozwojowi zielonej infrastruktury. Wskazane rozwiązania – w tym ograniczenie rozpraszania zabudowy, ochrona dolin rzecznych oraz wspieranie retencji – przyczyniają się do ograniczenia skutków urbanizacji i zmian klimatycznych. Przyjęte rozwiązania sprzyjają utrzymaniu równowagi między rozwojem przestrzennym a funkcjonowaniem środowiska przyrodniczego, wspierając odporność gminy na zmiany klimatyczne.

5.6. Ocena wpływu ustaleń Planu w zakresie powiększania terenów cmentarzy na środowisko oraz spełnienie wymagań sanitarnych

W przypadku lokalizacji nowych terenów przeznaczonych pod cmentarze lub rozbudowy istniejących obiektów tego typu, niezbędne jest uwzględnienie wymagań określonych w przepisach odrębnych, w szczególności w *rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r., Nr 52, poz. 315)*.

Przepisy te określają m.in. warunki dotyczące:

- minimalnych odległości cmentarzy od zabudowy mieszkaniowej, ujęć wody oraz cieków i zbiorników wodnych,
- odpowiednich warunków gruntowo-wodnych, w tym poziomu zalegania wód gruntowych,
- zapewnienia ochrony wód podziemnych i powierzchniowych przed potencjalnym zanieczyszczeniem.

Projekt Planu Ogólnego gminy Chorkówka nie przewiduje lokalizacji nowych cmentarzy. Aczkolwiek plan przewiduje możliwość powiększenia istniejących cmentarzy. Przeprowadzona analiza uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych wskazuje, że planowane powiększenia spełniają wymagania określone w przepisach sanitarnych. W szczególności:

- zachowane zostają wymagane odległości od zabudowy mieszkaniowej, przy czym z uwagi na powszechny dostęp do sieci wodociągowej możliwe jest stosowanie minimalnej strefy sanitarnej wynoszącej 50 m,
- tereny przeznaczone pod rozbudowę nie są zlokalizowane w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych,

- nie znajdują się w obszarach zalewowych, dolinach cieków wodnych ani na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych, zaś warunki gruntowo-wodne należy uznać za korzystne z punktu widzenia lokalizacji tego typu obiektów.

Ponadto planowane powiększenia stanowią kontynuację istniejącego zagospodarowania i nie powodują wprowadzania nowych funkcji w przestrzeni, co ogranicza potencjalne oddziaływania środowiskowe do minimum.

Z uwagi na powyższe należy uznać, że realizacja ustaleń Planu Ogólnego w zakresie rozbudowy cmentarzy – przy zachowaniu obowiązujących wymogów prawnych oraz przeprowadzeniu szczegółowych analiz na etapie inwestycyjnym – nie będzie powodować istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko, w szczególności na jakość wód podziemnych i powierzchniowych.

Podsumowując, planowane powiększenia cmentarzy na terenie gminy Chorkówka spełniają wymagania sanitarne i środowiskowe, a ich realizacja – przy zachowaniu obowiązujących przepisów – nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska ani zdrowia mieszkańców.

5.7. Ocena zagrożeń środowiskowych i możliwości ich ograniczeń

Zagrożenie powodziowe

Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią (Q=1% i Q=10%) obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym, których realizacja wymaga uzgodnień z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Choć ustawa z 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.) nie zakazuje wprost lokalizacji zabudowy na tych obszarach, ze względu na wysokie ryzyko powodziowe zaleca się unikanie tego rodzaju inwestycji. Dodatkowo, rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych dotyczących budynków (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225 ze zm.) zabrania lokalizacji zbiorników na nieczystości ciekłe na terenach zagrożonych zalaniem, co w praktyce oznacza brak możliwości realizacji inwestycji do czasu zapewnienia dostępu do kanalizacji sanitarnej. Głównym celem ochrony przeciwpowodziowej jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi oraz ograniczenie strat materialnych i gospodarczych spowodowanych powodzią. Dąży się także do ochrony środowiska i infrastruktury, tak aby skutki powodzi były jak najmniejsze i możliwe do szybkiego usunięcia.

Na terenie gminy Chorkówka występują formalnie zidentyfikowane obszary szczególnego zagrożenia powodzią – są to tereny, dla których prawdopodobieństwo zalania raz na 100 lub 10 lat byłoby istotne. Zagrożenie powodziowe występuje przede wszystkim w dolinie rzeki Jasiołki oraz w dolinie Iwelki. W czasie intensywnych opadów i roztopów rzeki te mogą występować z koryt, powodując zalewanie terenów przyległych – zarówno gruntów rolnych, jak i zabudowy położonej w

ich bezpośrednim sąsiedztwie. Skutki takich zdarzeń to nie tylko straty materialne, ale także zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców oraz ryzyko degradacji środowiska naturalnego.

Ograniczanie skutków powodzi polega przede wszystkim na unikaniu lokalizacji nowej zabudowy w strefach szczególnie narażonych na zalanie oraz na właściwym utrzymaniu i modernizacji istniejących urządzeń melioracyjnych i wodnych. Ważnym kierunkiem działań jest także ochrona i odtwarzanie naturalnych form zabezpieczenia – pozostawianie pasów roślinności nadrzecznej, utrzymanie terenów podmokłych czy zalesianie fragmentów dolin rzecznych, które spowalniają spływ wód i działają jak naturalne „bufory”. Istotnym elementem polityki przeciwpowodziowej w gminie są również planowane inwestycje w infrastrukturę ochronną. Przewiduje się budowę suchych zbiorników przeciwpowodziowych, takich jak „Rokicina” i „Czarne Błoto” w zlewni potoku Chlebianka, które mają na celu czasowe gromadzenie nadmiaru wód w okresie wezbrań i zmniejszenie ryzyka zalania terenów zamieszkałych. Na wyznaczonych terenach dopuszcza się ich rolnicze użytkowanie, ale wyklucza lokalizację zabudowy mieszkaniowej.

Dodatkowo znaczenie ma prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych wśród mieszkańców, aby byli świadomi zagrożeń i potrafili odpowiednio reagować w sytuacjach kryzysowych. Połączenie rozwiązań technicznych (jak zbiorniki przeciwpowodziowe), naturalnych (zadrzewienia, doliny rzeczne, podmokłości) i organizacyjnych pozwala stopniowo zmniejszać ryzyko powodzi oraz ograniczać straty, jakie mogą one powodować na obszarze gminy.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu Ogólnego gminy Chorkówka nie zwiększają ekspozycji na ryzyko powodziowe, a przyjęte rozwiązania przestrzenne sprzyjają ograniczeniu jego skutków poprzez zachowanie funkcji retencyjnych dolin rzecznych oraz dostosowanie zasad zagospodarowania do uwarunkowań hydrologicznych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Na terenie gminy Chorkówka zagrożenie ruchami masowymi ziemi jest stosunkowo niewielkie w porównaniu z innymi obszarami Karpat, jednak stanowi istotny element ryzyka lokalnego. W ramach prac Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB, prowadzonych w projekcie System Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO), zidentyfikowano 110 osuwisk, z czego większość to formy małe, nieprzekraczające 1 ha. Stwierdzono 5 osuwisk aktywnych, 33 okresowo aktywne, 63 nieaktywne oraz 9 o mieszanym charakterze aktywności. Najwięcej z nich występuje w miejscowościach Kopytowa, Faliszówka i Poraj, natomiast pojedyncze aktywne osuwiska odnotowano m.in. w Chorkówce, Kobylanach i Bóbrce. Ponadto wyznaczono 7 terenów szczególnie zagrożonych ruchami masowymi, zlokalizowanych w sołectwach Faliszówka, Leśniówka, Chorkówka, Kobylany i Draganowa.

Główne przyczyny powstawania i uaktywniania się osuwisk to zarówno czynniki naturalne, jak i działalność człowieka. Do najważniejszych należą: intensywne i długotrwałe opady deszczu,

gwałtowne roztopy, podcinanie stoków przez ciekły wodne oraz niekorzystna budowa geologiczna – przewaga łupków i piaskowców o niskiej spoiwości. Do czynników antropogenicznych zalicza się m.in. niewłaściwe odwodnienia, podcinanie zboczy podczas prac ziemnych czy nagłe zmiany w szacie roślinnej, które osłabiają naturalną stabilność stoków.

Możliwości ograniczania zagrożeń obejmują przede wszystkim wyłączenie z zabudowy terenów aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk, a w przypadku inwestycji w obszarach potencjalnie zagrożonych – obowiązek wykonywania szczegółowych badań geologiczno-inżynierskich. Ważne jest również prawidłowe gospodarowanie wodami opadowymi i ściekami, aby unikać dodatkowego nawadniania stoków, które sprzyja uaktywnieniu się procesów osuwiskowych. Dla istniejącej infrastruktury, zwłaszcza drogowej, wskazane jest stosowanie specjalnych rozwiązań konstrukcyjnych, a także prowadzenie bieżącej kontroli technicznej. Istotnym elementem profilaktyki jest również utrzymywanie i rozwój roślinności, szczególnie zalesień, które zwiększają stabilność zboczy oraz ograniczają erozję powodowaną przez wody powierzchniowe.

Podstawy prawne dokumentowania i uwzględniania zagrożenia ruchami masowymi ziemi opierają się na kilku kluczowych aktach prawnych. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), tereny osuwiskowe oraz zagrożone ruchami masowymi muszą być uwzględniane w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego, co warunkuje możliwość ich dalszego wykorzystania. Obowiązek prowadzenia rejestru takich terenów został nałożony na starostów rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2020r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. 2020r., poz. 2270). Podstawowym materiałem źródłowym służącym administracji i planistom jest dokumentacja wykonana w ramach projektu „System Osłony Przeciwosuwiskowej – SOPO”, w tym Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi (2014), przygotowana przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

Podsumowując, obecność terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi ziemi na obszarze gminy Chorkówka stanowi istotne uwarunkowanie rozwoju przestrzennego, które w przypadku braku właściwego rozpoznania warunków gruntowych oraz nieuwzględnienia ich specyfiki w procesie inwestycyjnym może prowadzić do powstawania zagrożeń dla zabudowy i infrastruktury.

Jednocześnie ustalenia projektu Planu Ogólnego gminy Chorkówka umożliwiają skuteczne ograniczanie ryzyka związanego z tymi procesami oraz sprzyjają bezpiecznemu zagospodarowaniu przestrzeni, w szczególności poprzez:

- wprowadzenie stref otwartych na części terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi, co ogranicza presję inwestycyjną i pozwala na zachowanie ich dotychczasowych funkcji przyrodniczych i rolniczych,*
- ograniczenie możliwości lokalizacji nowej zabudowy głównie do terenów już*

zagospodarowanych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa, przy jednoczesnym uwzględnieniu wymogów bezpieczeństwa geotechnicznego.

W efekcie przyjęte rozwiązania planistyczne pozwalają na prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, uwzględniającej uwarunkowania geologiczne i geomorfologiczne, oraz wspierają zrównoważony i bezpieczny rozwój gminy.

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym

Na terenie gminy Chorkówka zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym wynika przede wszystkim z obecności stacji bazowych telefonii komórkowej, napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz w mniejszym stopniu instalacji odnawialnych źródeł energii. Obecnie w gminie funkcjonuje siedem stacji bazowych – jedna w Faliszówce, jedna w Zręcinie, dwie w Kopytowej oraz trzy w Szczepańcowej. Na obszarze gminy nie ma stacji radiowych ani telewizyjnych, a najbliższe tego typu nadajniki zlokalizowane są poza jej granicami, m.in. w Krośnie, Kołaczycach, Jaśle, Dukli, Iwoniczu-Zdroju, Rymanowie i Gorlicach. Dodatkowo na całym obszarze gminy przebiegają napowietrzne linie średniego napięcia, zapewniające dostawy energii elektrycznej do poszczególnych miejscowości, a przez południowy fragment gminy w miejscowości Draganowa przechodzi linia wysokiego napięcia 110 kV Nowy Żmigród – Iwonicz. Do źródeł promieniowania zaliczają się również instalacje OZE – dwie farmy fotowoltaiczne w Bóbrce i Szczepańcowej oraz elektrownia wiatrowa w Bóbrce składająca się z pięciu turbin. Należy jednak podkreślić, że instalacje odnawialnych źródeł energii nie stanowią istotnego źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego, gdyż panele fotowoltaiczne nie emitują PEM, a pola elektromagnetyczne generowane w obrębie inwerterów czy generatorów turbin wiatrowych mają bardzo ograniczony zasięg i nie przekraczają dopuszczalnych norm.

Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych w gminie powinno opierać się na odpowiednim lokalizowaniu nowych obiektów emitujących promieniowanie w taki sposób, aby zachować bezpieczne odległości od zabudowy mieszkaniowej, szkół i innych obiektów wrażliwych. Niezbędne jest również prowadzenie systematycznych pomiarów natężenia pól elektromagnetycznych w środowisku, szczególnie w otoczeniu stacji bazowych, linii wysokiego napięcia czy elektrowni wiatrowych, a także bieżąca kontrola tych instalacji przez odpowiednie organy. Ważną rolę odgrywa planowanie przestrzenne, które powinno uwzględniać aspekty ochrony przed nadmiernym promieniowaniem przy lokalizacji nowych inwestycji. Uzupełnieniem działań technicznych i organizacyjnych jest edukacja mieszkańców, której celem jest zwiększanie świadomości na temat źródeł promieniowania niejonizującego oraz sposobów ograniczania ekspozycji.

Podstawy prawne w tym zakresie obejmują przede wszystkim ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2024 poz. 54 z późn. zm.), która reguluje zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi, rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w

sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448), w którym określono wartości graniczne, a także przepisy unijne, w tym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE dotyczącą minimalnych wymagań ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników narażonych na pola elektromagnetyczne. Uzupełnieniem systemu ochrony są lokalne dokumenty planistyczne, takie jak studium uwarunkowań i plany miejscowe, które mogą wprowadzać dodatkowe ograniczenia w zakresie lokalizacji nowych źródeł promieniowania.

Podsumowując, poziom oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Chorkówka należy ocenić jako niski i pozostający pod kontrolą obowiązujących przepisów. Ustalenia projektu Planu Ogólnego nie powodują zwiększenia tego oddziaływania, a przyjęte rozwiązania przestrzenne sprzyjają jego dalszemu ograniczaniu oraz zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Niska emisja i inne zanieczyszczenia powietrza

Na jakość powietrza w gminie Chorkówka wpływa szereg czynników, w tym emisja komunikacyjna, emisja niezorganizowana oraz tzw. niska emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego. Głównymi źródłami zanieczyszczeń są procesy spalania paliw stałych w indywidualnych gospodarstwach domowych oraz transport drogowy, w szczególności wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

W wyniku tych procesów do atmosfery emitowane są zanieczyszczenia, spośród których najistotniejsze to: pyły zawieszone (PM10 i PM2,5), tlenki azotu (NO i NO₂), tlenek węgla (CO), dwutlenek siarki (SO₂) oraz benzo(a)piren – związek o silnych właściwościach rakotwórczych. Za ich obecność w powietrzu w największym stopniu odpowiada niska emisja, wynikająca z indywidualnego ogrzewania budynków przy wykorzystaniu paliw stałych, takich jak węgiel i drewno. W sezonie grzewczym obserwuje się znaczący wzrost emisji pyłów i związków organicznych, co – w warunkach niekorzystnych zjawisk meteorologicznych (np. inwersji temperatury, słabego przewietrzania) – może prowadzić do okresowego pogorszenia jakości powietrza, zwłaszcza na obszarach o zwartej zabudowie jednorodzinnej oraz w obniżeniach terenu. Należy jednak podkreślić, że na terenie gminy nie funkcjonują duże zakłady przemysłowe, co ogranicza emisję przemysłową do poziomu nieistotnego środowiskowo. Emisje związane z działalnością rolniczą mają natomiast charakter rozproszony i sezonowy.

W celu ograniczenia wpływu niskiej emisji oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych na środowisko i zdrowie mieszkańców, projekt Planu Ogólnego gminy Chorkówka uwzględnia rozwiązania sprzyjające poprawie jakości powietrza, w tym:

- wprowadzanie, w miarę możliwości, stref otwartych oraz zieleni i rekreacji (SO, SN) wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu, co pozwala na poprawę mikroklimatu akustycznego i jakości powietrza,

- wyznaczenie stref otwartych (SO) oraz stref zieleni i rekreacji (SN), pełniących rolę korytarzy przyrodniczych i kanałów napowietrzających, z jednoznacznym zakazem dogęszczania zabudową w przypadku stref SO oraz ograniczeniem zabudowy w przypadku stref SN
- utrzymanie i rozwój terenów biologicznie czynnych, które wspomagają procesy oczyszczania powietrza.

Podsumowując, problem niskiej emisji i zanieczyszczeń komunikacyjnych w gminie Chorkówka ma charakter umiarkowany i wynika głównie z lokalnych uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych. Ustalenia projektu Planu Ogólnego sprzyjają jego ograniczeniu poprzez właściwe kształtowanie struktury przestrzennej, ochronę terenów otwartych oraz wspieranie procesów przewietrzania. Przyjęte rozwiązania pozostają zgodne z polityką ochrony powietrza i przyczyniają się do poprawy warunków życia mieszkańców.

Zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych związane z gospodarką wodno-ściekową

Na terenie gminy Chorkówka gospodarka wodno-ściekowa opiera się na współpracy z miejskim systemem Krosna. Ścieki z części miejscowości gminy odprowadzane są poprzez system kanalizacji do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Krośnie, która jest nowoczesnym obiektem mechaniczno-biologicznym z osadem czynnym i stacją chemicznego strącania fosforu. Zastosowana technologia pozwala na skuteczną redukcję związków biogenych – azotu i fosforu. W 2024 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła 205 km, obsługując 3 305 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 76,8% ludności gminy. Pozostała część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych (stan na 31.12.2024 r. – 243 szt.) oraz oczyszczalni przydomowych (stan na 31.12.2024 r. – 24 szt.).

Do głównych zagrożeń należy zaliczyć przedostawanie się nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków do rzek i cieków wodnych. W miejscowościach nieobjętych kanalizacją ścieki trafiają często do nieuszczelnionych szamb lub są odprowadzane w sposób nielegalny, co prowadzi do infiltracji zanieczyszczeń do wód gruntowych. Zjawisko to stanowi poważne ryzyko dla jakości ujęć wody podziemnej, szczególnie tych indywidualnych, wykorzystywanych przez część mieszkańców. Zagrożeniem jest także możliwość przeciążenia systemu kanalizacyjnego i oczyszczalni w Krośnie, do którego odprowadzana jest znaczna część ścieków z gminy Chorkówka. W sytuacjach awaryjnych lub przy intensywnych opadach może to skutkować niekontrolowanym zrzutem ścieków do środowiska. Wody powierzchniowe są narażone na zanieczyszczenia szczególnie w rejonie rzeki Jasiołki i jej dopływów, do których mogą trafiać ścieki bytowe, substancje biogenne (azot, fosfor) oraz zanieczyszczenia chemiczne. Prowadzi to do pogorszenia jakości wód, przyspieszenia procesów eutrofizacji i zmniejszenia różnorodności biologicznej.

Możliwości ograniczenia tych zagrożeń obejmują przede wszystkim dalszą rozbudowę sieci kanalizacyjnej w gminie tak, aby objąć nią wszystkie miejscowości i ograniczyć indywidualne, często nieszczelne systemy gromadzenia ścieków. Ważnym kierunkiem jest stosowanie lokalnych oczyszczalni ścieków w rejonach, gdzie budowa zbiorczej sieci jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona. Konieczne jest także zapewnienie wysokiej efektywności pracy istniejących oczyszczalni – ścieki kierowane do odbiorników wodnych powinny spełniać normy jakości odpowiadające I klasie czystości wód. Istotne znaczenie ma prowadzenie regularnych kontroli szczelności szamb oraz nadzoru nad firmami asenizacyjnymi, aby wyeliminować nielegalne praktyki związane z pozbywaniem się ścieków. Dodatkowo należy wdrażać rozwiązania ograniczające ilość wód infiltracyjnych dostających się do kanalizacji, co odciąży oczyszczalnie i zmniejszy ryzyko zrzutów awaryjnych. Uzupełniająco istotna jest edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą, korzystania z przydomowych systemów oczyszczania i właściwego postępowania ze ściekami.

Podsumowując, zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych związane z gospodarką wodno-ściekową na terenie gminy Chorkówka mają charakter lokalny i wynikają głównie z niepełnego skanalizowania oraz działalności rolniczej. Ustalenia projektu Planu Ogólnego sprzyjają ich ograniczeniu poprzez rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, wskazanie kierunków rozbudowy systemu oczyszczania ścieków oraz zachowanie terenów pełniących funkcje przyrodnicze. W efekcie przyjęte rozwiązania wspierają ochronę zasobów wodnych oraz umożliwiają zrównoważone gospodarowanie wodami na obszarze gminy.

Zagrożenie związane z gospodarowaniem odpadami

Na terenie gminy Chorkówka gospodarka odpadami generuje szereg zagrożeń dla środowiska i jakości życia mieszkańców. Najpoważniejsze z nich wynikają z wciąż niewystarczającego poziomu selektywnej zbiórki odpadów. W 2024 roku jedynie 41,1% odpadów komunalnych zostało zebranych selektywnie. Niski wskaźnik segregacji powoduje, że duża część odpadów trafia do frakcji zmieszanej, co utrudnia ich odzysk i recykling. Pojawia się również problem nielegalnego spalania odpadów w piecach domowych, co prowadzi do emisji szkodliwych substancji i nasila zjawisko niskiej emisji. Dodatkowym zagrożeniem są dzikie wysypiska, które powstają w miejscach nieużytkowanych i rzadko uczęszczanych – mimo że są systematycznie likwidowane, stale pojawiają się nowe. W 2023 roku zlikwidowano 3 takie wysypiska, w 2024 roku – 1. Niewłaściwe praktyki w zakresie gospodarowania odpadami obejmują także ich spalanie na posesjach czy nielegalne pozbywanie się odpadów w lasach i rowach.

Ograniczenie zagrożeń wymaga kompleksowych działań. Kluczowe jest dalsze zwiększanie poziomu selektywnej zbiórki odpadów oraz rozwój punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), które pozwalają mieszkańcom na bezpieczne i zgodne z prawem

przekazywanie odpadów problemowych, takich jak zużyty sprzęt elektryczny, baterie czy odpady niebezpieczne. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje PSZOK zlokalizowany w Chorkówce. Istotne znaczenie ma prowadzenie kampanii edukacyjnych podnoszących świadomość ekologiczną mieszkańców, szczególnie w zakresie segregacji, zakazu spalania odpadów oraz skutków środowiskowych związanych z niewłaściwym postępowaniem. Władze gminy powinny również kontynuować kontrole i monitoring terenów, gdzie najczęściej pojawiają się dzikie wysypiska, a także usprawniać system odbioru odpadów, aby był on jak najbardziej dostępny i wygodny dla mieszkańców.

Dodatkowym elementem ograniczania zagrożeń jest konsekwentne wdrażanie hierarchii postępowania z odpadami wynikającej z ustawy o odpadach z 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. 2013 poz. 21 z późn. zm.), czyli w pierwszej kolejności zapobieganie ich powstawaniu, następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling, odzysk, a na końcu unieszkodliwianie. Takie podejście, połączone z rozwojem nowoczesnej infrastruktury gospodarki odpadami oraz aktywnym udziałem mieszkańców, może znacząco zmniejszyć negatywny wpływ odpadów na środowisko w gminie Chorkówka.

Podsumowując, zagrożenia związane z gospodarowaniem odpadami na terenie gminy Chorkówka mają charakter lokalny i wynikają głównie z niewłaściwych praktyk indywidualnych. Ustalenia projektu Planu Ogólnego nie powodują zwiększenia tych zagrożeń, a poprzez zapewnienie warunków dla funkcjonowania systemu gospodarki odpadami oraz odpowiednie kształtowanie zagospodarowania przestrzennego sprzyjają ich ograniczeniu. Przyjęte rozwiązania wspierają utrzymanie ładów przestrzennych oraz ochronę środowiska.

Zagrożenia dla jakości gleb

Na terenie gminy Chorkówka występują gleby średniej jakości, w dużej mierze wykorzystywane rolniczo, ponieważ aż 71% powierzchni gminy stanowią użytki rolne. Intensywna działalność człowieka, a zwłaszcza rolnictwo, przemysł wydobywczy i gospodarka komunalna, powodują jednak szereg zagrożeń dla jakości gleb.

Do najpoważniejszych czynników degradujących gleby należy nadmierne stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin, co prowadzi do ich zakwaszenia, spadku żyzności oraz kumulacji substancji toksycznych. Dodatkowym zagrożeniem są zanieczyszczenia wynikające z działalności przemysłu naftowego – eksploatacja ropy i gazu ziemnego w Bóbrce może prowadzić do lokalnych skażeń węglowodorami. Na stan gleb negatywnie wpływa również nielegalne składowanie odpadów, powstawanie dzikich wysypisk oraz nieprawidłowe gospodarowanie odpadami komunalnymi i przemysłowymi. W dolinach rzek i potoków pojawia się zagrożenie zalewaniem gleb wodami powodziowymi, które niosą ze sobą zanieczyszczenia organiczne i mineralne. Dodatkowym czynnikiem są procesy erozyjne, nasilające się na terenach o większym nachyleniu, szczególnie tam, gdzie brakuje trwałej roślinności.

Możliwości ograniczania tych zagrożeń opierają się przede wszystkim na wdrażaniu zasad rolnictwa zrównoważonego, łączącego nowoczesne techniki agrotechniczne z ochroną środowiska. W praktyce oznacza to racjonalne stosowanie nawozów, wykorzystywanie upraw międzyplonowych, wprowadzanie płodozmianów oraz stosowanie metod integrowanej ochrony roślin. Konieczna jest także systematyczna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w obszarach górniczych, aby przywracać im wartość przyrodniczą i użytkową. W zakresie ochrony przed odpadami ważne jest prowadzenie kontroli i likwidacja dzikich wysypisk oraz rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów. W dolinach rzecznych i na terenach zagrożonych erozją wskazane jest utrzymywanie pasów zieleni ochronnej oraz zadrzewień, które stabilizują glebę i ograniczają spływ powierzchniowy.

Łączenie działań rolniczych, technicznych i organizacyjnych z edukacją ekologiczną mieszkańców pozwoli stopniowo ograniczać presję na gleby i poprawiać ich jakość, co ma kluczowe znaczenie zarówno dla rolnictwa, jak i ogólnego stanu środowiska w gminie Chorkówka.

Podsumowując, zagrożenia dla jakości gleb na terenie gminy Chorkówka mają charakter głównie antropogeniczny i związane są z intensywnym użytkowaniem rolniczym oraz lokalną presją osadniczą. Ustalenia projektu Planu Ogólnego nie powodują zwiększenia tych zagrożeń, a poprzez ograniczenie rozpraszania zabudowy, ochronę terenów rolnych oraz wprowadzenie stref otwartych sprzyjają zachowaniu właściwych warunków glebowych. Przyjęte rozwiązania wspierają ochronę zasobów glebowych oraz umożliwiają ich racjonalne wykorzystanie zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zagrożenie od obiektów potencjalnie uciążliwych

Zgodnie z danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska² na terenie Gminy Chorkówka nie występują zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (ZDR) oraz zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR). Co oznacza brak dużych instalacji przemysłowych mogących spowodować ekologiczne katastrofy. Jednakże w bliskim sąsiedztwie gminy, w Krośnie, zlokalizowane są dwa ZZR: BWI Poland Technologies Sp. z o. o. oraz GOODRICH Aerospace Poland Sp. z o. o. Choć znajdują się one poza granicami gminy, ewentualne awarie mogą oddziaływać na jej obszar, zwłaszcza w kontekście zagrożeń chemicznych i komunikacyjnych.

Na terenie gminy Chorkówka funkcjonuje kilka obiektów i instalacji, które mogą stanowić potencjalne źródło uciążliwości dla mieszkańców i środowiska. Do najważniejszych należą zakłady przemysłowe i usługowe wykorzystujące tradycyjne źródła energii – m.in. huta szkła, piekarnie opalane węglem, kotłownie lokalne czy przedsiębiorstwa przetwórstwa drewna i tworzyw. Ich działalność wiąże się z emisją pyłów i gazów do atmosfery, co negatywnie wpływa na jakość powietrza. Dodatkowe zagrożenia stwarzają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia

² <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>

przebiegające przez gminę, wokół których istnieje ryzyko oddziaływań elektromagnetycznych i kolizji z zabudową. W planach wyznaczono także strefę potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych w Draganowej – choć mogą one wspierać rozwój energetyki odnawialnej, generują hałas i mogą być źródłem konfliktów społecznych. Warto również zwrócić uwagę na cmentarze, które – mimo że pełnią istotną funkcję społeczną i kulturową – mogą być uznawane za obiekty uciążliwe dla środowiska. Niewłaściwe usytuowanie lub brak odpowiedniego systemu odprowadzania wód opadowych i drenażu może prowadzić do przenikania zanieczyszczeń do wód gruntowych i gleb, co stanowi zagrożenie dla ich jakości.

Ograniczanie wskazanych zagrożeń wymaga konsekwentnego stosowania narzędzi planowania przestrzennego, tak aby obiekty potencjalnie uciążliwe były lokalizowane w odpowiednich strefach, z zachowaniem wymaganych odległości od zabudowy mieszkaniowej. W przypadku zakładów przemysłowych kluczowa jest modernizacja technologii i stosowanie filtrów, odpylaczy oraz instalacji ograniczających emisje do powietrza. W odniesieniu do linii elektroenergetycznych konieczne jest utrzymywanie stref wolnych od zabudowy, a w przypadku elektrowni wiatrowych – uwzględnianie analiz akustycznych i krajobrazowych. W zakresie cmentarzy ważne jest przestrzeganie przepisów dotyczących ich lokalizacji, w tym odpowiednich odległości od zabudowy i ujęć wody, a także stosowanie zabezpieczeń hydrogeologicznych. W odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku awarii przemysłowej niezbędne jest utrzymywanie systemów monitoringu i planów reagowania kryzysowego, które minimalizują ryzyko oddziaływania ewentualnych awarii na obszar gminy.

Kwestie związane z funkcjonowaniem obiektów potencjalnie uciążliwych regulują przede wszystkim przepisy Prawa ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r., które określają normy emisji, zasady ochrony przed hałasem, promieniowaniem elektromagnetycznym oraz zapobiegania awariom przemysłowym, a także przepisy dotyczące ZZR i ZDR. Uzupełniająco stosuje się ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 r., a także ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r., która reguluje lokalizację zakładów przemysłowych, cmentarzy i instalacji energetycznych. Z kolei szczegółowe wymagania wobec cmentarzy określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane cmentarzy.

Podsumowując, na terenie gminy Chorkówka nie występują obiekty stwarzające ryzyko poważnych awarii przemysłowych, a zidentyfikowane źródła uciążliwości mają charakter lokalny i ograniczony. Ustalenia projektu Planu Ogólnego nie powodują zwiększenia tych oddziaływań, a poprzez odpowiednie rozmieszczenie funkcji, wprowadzenie stref buforowych oraz ograniczenie lokalizacji zabudowy wrażliwej w sąsiedztwie źródeł uciążliwości, sprzyjają ich minimalizacji. Przyjęte rozwiązania zapewniają zachowanie ład przestrzennego oraz ochronę środowiska i komfortu życia mieszkańców.

Zagrożenia dla obszarów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody, w tym obszarów Natura 2000

Na terenie gminy Chorkówka występują różne formy ochrony przyrody, zarówno punktowe (pomniki przyrody), jak i obszarowe (obszary Natura 2000). W tabeli 10 przedstawiono zagrożenia dla środowiska występujące na obszarach objętym ochroną: SOOS Jasiołka oraz SOOS Wisłoka z dopływami.

Tab. 10. Zagrożenia dla obszarów Natura 2000: Jasiołka oraz Wisłoka z dopływami

Zagrożenie	Przedmiot ochrony
<i>SOOS „Jasiołka” (PLH180011)</i>	
Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jasiołka PLH180011 wraz z zmianami	
A02 Zmiana sposobu uprawy	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – zagrożenie potencjalne
A03.03 Zaniechanie, brak koszenia	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – zagrożenie istniejące
B01 Zalesienie terenów otwartych	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – zagrożenie potencjalne
B02.01.02 Odnawianie lasu po wycince	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – zagrożenie potencjalne
B02.02 Wycinka lasu	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – zagrożenie potencjalne
B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – zagrożenie istniejące
C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie potencjalne Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków – zagrożenie potencjalne Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i> – zagrożenie istniejące i potencjalne; Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> – zagrożenie istniejące i potencjalne
E01.03 Zabudowa rozproszona	Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i> – zagrożenie istniejące; Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> – zagrożenie istniejące
E01.04 Inne typy zabudowy	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – zagrożenie potencjalne
E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie istniejące; Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków – zagrożenie istniejące; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – zagrożenie istniejące; Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i> – zagrożenie istniejące; Kumak górski <i>Bombina variegata</i> – zagrożenie potencjalne; Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> – zagrożenie istniejące
F01.01 Intensywna hodowla ryb	Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i> – zagrożenie istniejące
F02.03 Wędkarstwo	Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> – zagrożenie potencjalne
F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo	Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i> – zagrożenie potencjalne
J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Kumak górski <i>Bombina variegata</i> – zagrożenie potencjalne
J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – zagrożenie potencjalne; Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i> – zagrożenie istniejące i potencjalne; Kumak górski <i>Bombina variegata</i> – zagrożenie potencjalne; Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> – zagrożenie potencjalne

Zagrozenie	Przedmiot ochrony
J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – zagrożenie potencjalne; Brzanka <i>Barbus peloponnesius</i> – zagrożenie istniejące i potencjalne; Kumak górski <i>Bombina variegata</i> – zagrożenie potencjalne; Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> – zagrożenie potencjalne
K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – zagrożenie istniejące
K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie – zagrożenie istniejące
K04.01 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin – konkurencja	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie istniejące i potencjalne; Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków – zagrożenie istniejące i potencjalne Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe – zagrożenie istniejące i potencjalne
<i>SOOS „Wisłoka z dopływami” (PLH180052)</i> Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052	
A03.03 Zaniechanie/brak koszenia	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie) – zagrożenie istniejące; Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – zagrożenie istniejące; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – zagrożenie istniejące; Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>) – zagrożenie istniejące
A04 Wypas	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie istniejące
A04.02 Wypas nieintensywny	Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>) – zagrożenie istniejące
A04.02.01 Nieintensywny wypas bydła	Skójka gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>) – zagrożenie istniejące
A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – zagrożenie potencjalne; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – zagrożenie istniejące; Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>) – zagrożenie istniejące
B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie istniejące; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie istniejące; Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) – zagrożenie istniejące
B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie istniejące
C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie istniejące; Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie) – zagrożenie istniejące
D01.02 Drogi, autostrady	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) – zagrożenie potencjalne; Wydra (<i>Lutra Lutra</i>) – zagrożenie potencjalne; Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>) – zagrożenie istniejące
F03.02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) – zagrożenie potencjalne; Wydra (<i>Lutra Lutra</i>) – zagrożenie potencjalne
F03.02.06 Inne formy pozyskiwania zwierząt	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) – zagrożenie potencjalne; Wydra (<i>Lutra Lutra</i>) – zagrożenie potencjalne

Zagrożenie	Przedmiot ochrony
G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie istniejące
G05.05 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa usuwanie drzew przydrożnych	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) – zagrożenie potencjalne
H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> – zagrożenie potencjalne
H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem	Brzanka (<i>Barbus carpathicus</i>) – zagrożenie istniejące; Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>) – zagrożenie istniejące; Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>) – zagrożenie istniejące; Łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>) – zagrożenie istniejące; Różanka (<i>Rhodeus amarus</i>) – zagrożenie istniejące; Kozka złotawa (<i>Sabanejewia aurata</i>) – zagrożenie istniejące
H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych	Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>) – zagrożenie istniejące
H05.01 Odpadki i odpady stałe	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> – zagrożenie istniejące; Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie istniejące; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie istniejące
I01 Obce gatunki inwazyjne	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie istniejące; Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część – z przewagą wierzby) – zagrożenie istniejące; Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) – zagrożenie istniejące; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – zagrożenie istniejące; Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie istniejące; Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphylis-Acerion pseudoplatani</i>) - zagrożenie istniejące; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie istniejące; Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) – zagrożenie istniejące
I02 Problematyczne gatunki rodzime	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie istniejące; Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część – z przewagą wierzby) – zagrożenie istniejące; Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – zagrożenie istniejące; Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) – zagrożenie istniejące; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – zagrożenie istniejące; Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie istniejące; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie istniejące; Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) – zagrożenie istniejące; Modraszek nausitous (<i>Phengaris nausithous</i>) – zagrożenie istniejące

Zagrozenie	Przedmiot ochrony
J01.01 Wypalanie	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie) – zagrożenie istniejące; Modraszek nausitous (<i>Phengaris nausithous</i>) – zagrożenie istniejące; Modraszek telejus (<i>Phengaris teleius</i>) – zagrożenie istniejące
J02.01 Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie) – zagrożenie istniejące; Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – zagrożenie potencjalne; Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>) – zagrożenie istniejące
J02.02 Usuwanie osadów (mułu)	Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>) – zagrożenie istniejące
J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Brzanka (<i>Barbus carpathicus</i>) – zagrożenie istniejące; Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>) – zagrożenie istniejące; Mínóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>) – zagrożenie istniejące; Łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>) – zagrożenie istniejące; Różanka (<i>Rhodeus amarus</i>) – zagrożenie istniejące; Kozą złotawą (<i>Sabanejewia aurata</i>) – zagrożenie istniejące
J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część – z przewagą wierzby) – zagrożenie istniejące
J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> – zagrożenie potencjalne; Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – zagrożenie potencjalne; Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie potencjalne; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie potencjalne
J02.05.04 Zbiorniki wodne	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część – z przewagą wierzby) – zagrożenie istniejące; Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) – zagrożenie potencjalne; Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie potencjalne; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie potencjalne; Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>) – zagrożenie istniejące; Łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>) – zagrożenie potencjalne; Różanka (<i>Rhodeus amarus</i>) – zagrożenie potencjalne; Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>) – zagrożenie potencjalne
J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków – zagrożenie potencjalne; Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część – z przewagą wierzby) – zagrożenie istniejące; Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) – zagrożenie potencjalne; Wydra (<i>Lutra Lutra</i>) – zagrożenie potencjalne
J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>) – zagrożenie istniejące; Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) - zagrożenie istniejące; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe – zagrożenie istniejące; Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) – zagrożenie istniejące

Zagrozenie	Przedmiot ochrony
J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk	Brzanka (<i>Barbus carpathicus</i>) – zagrożenie potencjalne; Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>) – zagrożenie istniejące; Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>) – zagrożenie istniejące; Łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>) – zagrożenie potencjalne; Różanka (<i>Rhodeus amarus</i>) – zagrożenie potencjalne; Koza złotawa (<i>Sabanejewia aurata</i>) – zagrożenie potencjalne
K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> – zagrożenie istniejące; Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie) – zagrożenie istniejące; Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – zagrożenie istniejące; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – zagrożenie istniejące; Czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>) – zagrożenie istniejące; Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>) – zagrożenie istniejące
K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> – zagrożenie istniejące; Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – zagrożenie istniejące; Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – zagrożenie istniejące
K03.04 Drapieżnictwo	Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>) – zagrożenie istniejące

Zidentyfikowane zagrożenia wskazują, że kluczowe znaczenie dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków na obszarach Natura 2000 ma utrzymanie ekstensywnego użytkowania łąk, ograniczenie przekształceń siedlisk nadrzecznych i leśnych, ochrona ciągłości koryt rzecznych oraz zachowanie właściwych stosunków wodnych. Największe ryzyko wiąże się z zaniechaniem koszenia i wypasu, sukcesją roślinną, usuwaniem martwych i umierających drzew, wydobywaniem piasku i żwiru, regulacją koryt rzecznych, zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, rozproszoną zabudową oraz obecnością gatunków inwazyjnych.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględni powyższe uwarunkowania poprzez odpowiednie kształtowanie struktury przestrzennej, w szczególności poprzez wyznaczenie w granicach najcenniejszych przyrodniczo fragmentów dolin rzecznych stref otwartych, w tym stref bez profilu dodatkowego, w których nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy. Rozwiązanie to ogranicza możliwość przekształcania terenów cennych przyrodniczo, wspiera zachowanie ciągłości siedlisk rzecznych i nadrzecznych oraz zmniejsza presję inwestycyjną na obszary Natura 2000 „Jasiołka” PLH180011 i „Wisłoka z dopływami” PLH180052.

Podsumowując, wprowadzone w Planie rozwiązania nie powodują zwiększenia istniejących zagrożeń dla obszaru Natura 2000, a przyjęte kierunki zagospodarowania przestrzennego pozostają zgodne z celami jego ochrony. Zaś realizacja ustaleń Planu – przy zachowaniu przepisów odrębnych, w tym dotyczących ochrony przyrody – nie powinna negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony tego obszaru.

6. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Planu

Waloryzacja przyrodnicza stanowi istotny element oceny środowiska, którego celem jest identyfikacja oraz ocena wartości przyrodniczej poszczególnych elementów przestrzeni, a także wskazanie obszarów o różnym stopniu wrażliwości ekologicznej i odporności na przekształcenia wynikające z planowanego zagospodarowania. Proces ten umożliwia określenie terenów o najwyższym znaczeniu przyrodniczym, wymagających szczególnej ochrony, oraz obszarów, które mogą zostać przeznaczone pod rozwój funkcji osadniczych i gospodarczych bez istotnego ryzyka degradacji środowiska.

Gmina Chorkówka położona jest w zachodniej części województwa podkarpackiego, w obrębie Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej oraz Pogórza Jasielskiego. Jej krajobraz ma charakter rolniczo-osadniczy i pogórski, z wyraźnym udziałem dolin rzecznych, terenów rolnych, kompleksów leśnych oraz rozproszonej zabudowy wiejskiej. Ukształtowanie terenu jest zróżnicowane — od łagodniejszych obszarów kotlinnych po bardziej urozmaicone partie pogórskie, co wpływa na mozaikowy charakter siedlisk oraz podatność części terenów na erozję i ruchy masowe ziemi.

Środowisko przyrodnicze gminy, mimo przekształceń związanych z użytkowaniem rolniczym, osadnictwem i lokalną działalnością gospodarczą, zachowuje istotne elementy struktury ekologicznej. Dominują użytki rolne, uzupełnione o łąki, pastwiska, zadrzewienia śródpolne, doliny cieków wodnych oraz kompleksy leśne. Szczególne znaczenie przyrodnicze mają doliny Jasiołki, Wisłoki, Iwełki, Lubatówki oraz ich dopływów, pełniące funkcje korytarzy ekologicznych, a także obszary Natura 2000 „Jasiołka” PLH180011 i „Wisłoka z dopływami” PLH180052. Przeprowadzona waloryzacja przyrodnicza obejmuje analizę wartości ekologicznej, biologicznej i krajobrazowej poszczególnych typów terenów w granicach gminy. W trakcie prac uwzględniono m.in.:

- naturalność i stopień przekształcenia siedlisk,
- różnorodność biologiczną i obecność elementów przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
- funkcję ekologiczną w systemie przestrzennym, w tym ciągłość korytarzy ekologicznych i retencję wód,
- znaczenie dla kształtowania mikroklimatu, ochrony gleb i wód,
- walory estetyczne i krajobrazowe,
- występowanie form ochrony przyrody oraz terenów szczególnie wrażliwych środowiskowo.

W wyniku przeprowadzone oceny wyróżniono trzy poziomy wartości przyrodniczej: wysoką – obejmującą obszary dolin rzecznych i terenów podmokłych, średnią – przypisaną łąkom, pastwiskom i zadrzewieniom śródpolnym, niską – odnoszącą się do terenów zabudowanych, infrastrukturalnych i intensywnie rolniczych.

Uzyskana ocena stanowi punkt wyjścia do dalszych analiz środowiskowych, w tym do określenia stref o różnej wrażliwości ekologicznej oraz sformułowania rekomendacji planistycznych dotyczących zasad ochrony zasobów przyrodniczych i kierunków zrównoważonego rozwoju przestrzennego. Dla syntetycznego przedstawienia wyników waloryzacji opracowano tabelę 11 – „Waloryzacja przyrodnicza gminy Chorkówka”, obejmującą typy terenów występujących w gminie, ich charakterystykę przyrodniczą, ocenę wartości oraz sposób uwzględnienia w projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka. Zestawienie to pozwala w sposób czytelny porównać jednostki przestrzenne pod względem znaczenia ekologicznego, funkcji środowiskowych i wartości przyrodniczej i odporności na przekształcenia antropogeniczne.

Tab. 11. Waloryzacja przyrodnicza gminy Chorkówka

Typ terenu	Charakterystyka przyrodnicza	Wartość przyrodnicza	Sposób uwzględnienie w projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka
Obszary Natura 2000 „Jasiołka” i „Wisłoka z dopływami”	Chronione prawnie siedliska rzeczne, nadrzeczne i dolinne, związane z dolinami cieków oraz ich otoczeniem.	Wysoka	Ujęte przede wszystkim w strefach otwartych (SO), bez dopuszczenia nowej zabudowy mogącej naruszać ich funkcje przyrodnicze.
Doliny Jasiołki, Iwelki oraz ich dopływów	Tereny zalewowe, łąki, siedliska wilgotne oraz lokalne i ponadlokalne korytarze ekologiczne.	Wysoka	Ujęte głównie w strefach otwartych (SO) oraz częściowo w strefach zieleni i rekreacji (SN), z zachowaniem funkcji przyrodniczych i retencyjnych dolin.
Łąki i pastwiska w dolinach oraz obniżeniach terenu	Pólnaturalne siedliska o podwyższonej różnorodności biologicznej, pełniące funkcje filtracyjne i retencyjne.	Wysoka / średnia	W większości włączone do stref otwartych (SO), z utrzymaniem ekstensywnego charakteru użytkowania.
Lokalne doliny mniejszych cieków	Siedliska naturalne i półnaturalne, często położone w sąsiedztwie zabudowy, pełniące funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych.	Wysoka / średnia	Częściowo ujęte w strefach otwartych (SO) lub zieleni i rekreacji (SN), zależnie od stopnia przekształcenia i istniejącego zagospodarowania.
Zadrzewienia śródpolne i przydrożne	Elementy struktury ekologicznej krajobrazu, ważne dla migracji gatunków, retencji krajobrazowej i ograniczania erozji.	Średnia / wysoka	Zachowane w strukturze stref otwartych oraz terenów rolnych; plan sprzyja ich utrzymaniu jako elementów zieleni izolacyjnej i powiązań ekologicznych.
Kompleksy leśne i zadrzewienia	Naturalne lub półnaturalne zbiorowiska leśne o funkcjach ochronnych, krajobrazowych i przeciwoerozyjnych.	Wysoka	Ujęte głównie w strefach otwartych (SO), z zachowaniem funkcji leśnej i ograniczeniem możliwości zabudowy.
Mozaika pól uprawnych	Dominujący element krajobrazu rolniczego, z fragmentami miedz, zadrzewień i dróg polnych.	Średnia	Ujęta głównie w strefach otwartych (SO) oraz strefach produkcji rolniczej (SR), z utrzymaniem rolniczego charakteru terenów.
Tereny zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej	Obszary przekształcone, z udziałem zieleni przydomowej, lokalnie powiązane z tradycyjnym krajobrazem wiejskim.	Niska / średnia	Ujęte w strefach SJ i SZ; plan określa parametry urbanistyczne oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.
Tereny usługowe, produkcyjne i infrastrukturalne	Powierzchnie częściowo lub silnie przekształcone, lokalnie uszczelnione, o ograniczonych walorach ekologicznych.	Niska	Ujęte w strefach SU, SP i SI; plan umożliwia ich rozwój przy zachowaniu standardów urbanistycznych i ograniczaniu konfliktów środowiskowych.
Tereny górnicze	Obszary związane z eksploatacją ropy naftowej, gazu ziemnego oraz kruszyw naturalnych, lokalnie silnie przekształcone.	Niska / średnia	Ujęte w strefach górnictwa (SG) oraz częściowo w strefach otwartych (SO), z uwzględnieniem przepisów odrębnych i konieczności ograniczania oddziaływań środowiskowych.

Typ terenu	Charakterystyka przyrodnicza	Wartość przyrodnicza	Sposób uwzględnienie w projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka
Tereny OZE	Obszary otwarte przeznaczone pod instalacje odnawialnych źródeł energii, potencjalnie oddziałujące na krajobraz i lokalne siedliska.	Średnia	Dopuszczone wyłącznie w wybranych strefach, z uwzględnieniem ograniczeń środowiskowych, ochrony gruntów rolnych wysokich klas i wartości krajobrazowych.
Tereny zieleni naturalnej i nieużytki	Półnaturalne siedliska sukcesyjne, potencjalne refugia drobnej fauny i elementy lokalnej retencji.	Średnia	Ujęte głównie w strefach otwartych (SO) oraz częściowo w strefach zieleni i rekreacji (SN), z zachowaniem ich charakteru przyrodniczego.

Przeprowadzona waloryzacja wskazuje, że najwyższą wartość przyrodniczą na terenie gminy Chorkówka posiadają doliny Jasiołki, Iwelki i ich dopływów, obszary łąkowo-pastwiskowe, kompleksy leśne oraz obszary Natura 2000 „Jasiołka” i „Wisłoka z dopływami”. Tereny te charakteryzują się wysoką wrażliwością na przekształcenia i pełnią kluczowe funkcje ekologiczne, w tym retencyjne, siedliskowe i korytarzowe. W związku z tym w projekcie Planu przyjęto rozwiązania zapewniające zachowanie ciągłości przyrodniczej, ograniczenie urbanizacji w strefach dolinnych oraz utrzymanie ekstensywnego charakteru użytkowania terenów.

Z kolei tereny rolnicze o intensywniejszym użytkowaniu oraz obszary zabudowane, usługowe, produkcyjne, infrastrukturalne i górnicze cechują się niższą wartością przyrodniczą, ale większą odpornością na przekształcenia. Umożliwia to ich dalsze zagospodarowanie w sposób kontrolowany, przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie obszary te mogą wspierać system przyrodniczy gminy poprzez rozwój zieleni urządzonej, nasadzenia izolacyjne, tworzenie pasów roślinności przydrożnej oraz małych form retencji wodnej.

Generalnie zróżnicowanie wartości przyrodniczej i odporności środowiska w obrębie gminy Chorkówka stanowi podstawę do zrównoważonego kształtowania struktury przestrzennej, w której rozwój funkcji osadniczych, gospodarczych i infrastrukturalnych odbywa się z poszanowaniem uwarunkowań przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych.

7. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody

Na terenie gminy Chorkówka występuje jedna formy ochrony przyrody określone w art. 6 *ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2025 r. poz. 884 ze zm.)*. Natura 2000: „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), obejmujące cenne siedliska rzeczne, nadrzeczne i dolinne oraz gatunki związane z ekosystemami wodnymi. Ponadto na terenie gminy występują pomniki przyrody oraz lokalne i ponadlokalne korytarze ekologiczne związane przede wszystkim z dolinami Jasiołki, Iwelki i ich dopływów.

Obecność tych obszarów powoduje konieczność szczególnego uwzględnienia problemów ochrony środowiska w procesie planowania przestrzennego. Do najważniejszych zagrożeń należą:

- presja inwestycyjna i możliwość wprowadzania zabudowy na terenach cennych przyrodniczo,
- przekształcenia siedlisk nadrzecznych, łąkowych i leśnych wynikające ze zmian sposobu użytkowania gruntów,
- zmiany stosunków wodnych w dolinach rzecznych,
- fragmentacja siedlisk oraz ograniczenie ciągłości korytarzy ekologicznych,
- sukcesja roślinna i ekspansja gatunków inwazyjnych,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych pochodzące ze źródeł komunalnych, rolniczych i komunikacyjnych,
- lokalne oddziaływania związane z działalnością górnictwem oraz eksploatacją surowców.

Natomiast ze względu na uwarunkowania i zagospodarowanie w projekcie Planu Ogólnego gminy Chorkówka wyznaczono strefy planistyczne określające przeznaczenie i zasady zagospodarowania przestrzeni, w tym:

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SU – strefa usługowa,

SP – strefa gospodarcza

SR – strefa produkcji rolniczej

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy

SG - strefa górnictwa

SO – strefa otwarta,
SK – strefa komunikacyjna,

Co istotne wyznaczenie stref związanych z rozwojem zabudowy może potencjalnie wiązać się z ryzykiem:

- zwiększenia presji urbanizacyjnej na tereny otwarte i utratą bioróżnorodności,
- lokalnych przekształceń stosunków wodnych i degradacji ekosystemów,,
- fragmentacji siedlisk i pogorszenia warunków migracji gatunków,
- wzrostu presji komunikacyjnej i emisji zanieczyszczeń,
- lokalnych konfliktów przestrzennych pomiędzy funkcjami gospodarczymi a terenami o wysokich walorach przyrodniczych.
- zakłóceniem równowagi ekologicznej i pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych w przypadku niewłaściwego użytkowania terenów rolnych.

Jednakże projekt Planu uwzględnia uwarunkowania wynikające z występowania obszarów chronionych i wprowadza rozwiązania minimalizujące potencjalne oddziaływania. W szczególności:

- obszary Natura 2000 „Jasiołka” oraz „Wisłoka z dopływami” zostały w większości przypisane do stref otwartych (SO), co ogranicza możliwość lokalizacji nowej zabudowy i zmniejsza presję inwestycyjną,
- doliny Jasiołki, Iwelki oraz ich dopływów objęto ochroną poprzez utrzymanie terenów otwartych i ograniczenie intensywnego zagospodarowania,
- wprowadzono strefy zieleni i rekreacji (SN), pełniące funkcję buforową oraz wspierające zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych,
- zachowano kompleksy leśne, zadrzewienia śródpolne oraz inne elementy struktury ekologicznej krajobrazu,
- ograniczono możliwość rozwoju zabudowy na terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz na obszarach o wysokiej wrażliwości środowiskowej.

Przyjęte rozwiązania są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniają potrzebę ochrony różnorodności biologicznej, krajobrazu i funkcji ekologicznych przestrzeni.

Podsumowując, istniejące problemy ochrony środowiska w gminie Chorkówka związane są przede wszystkim z presją antropogeniczną na obszary cenne przyrodniczo oraz z przekształceniami siedlisk wynikającymi z działalności rolniczej i zmian użytkowania gruntów. Projekt Planu Ogólnego uwzględnia te uwarunkowania i nie powoduje zwiększenia zagrożeń dla obszarów chronionych, w tym dla obszaru Natura 2000. Przyjęte rozwiązania przestrzenne sprzyjają zachowaniu ciągłości systemu przyrodniczego oraz ograniczeniu negatywnego wpływu planowanego zagospodarowania na środowisko.

7.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Obszar objęty projektem Planu zlokalizowany jest w granicach jednej formy ochrony przyrody – specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000: „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052). W związku z tym ocena oddziaływań ustaleń projektu Planu wymaga uwzględnienia zarówno ogólnych celów ochrony przyrody określonych w ustawie o ochronie przyrody, jak i szczegółowych uwarunkowań wynikających z planu zadań ochronnych ustanowionego dla tego obszaru. Zaś zgodnie z art. 2 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1478 z późn. zm), ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
- 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- 4) siedlisk przyrodniczych;
- 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- 7) krajobrazu;
- 8) zieleni w miastach i wsiach;
- 9) zadrzewień.

Identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań wynikających z ustaleń projektu Planu na zasoby, twory i składniki przyrody przedstawiono w tabeli 12.

Tab. 12. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody generowanych ustaleniami projektu Planu

Zasoby, twory i składniki przyrody	Ocena realizacji celów ochrony przyrody w projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka
Dziko występujące rośliny, zwierzęta i grzyby	Na terenie gminy występują gatunki związane z dolinami rzecznyymi, terenami leśnymi, łąkami, pastwiskami, zadrzewieniami śródpolnymi oraz krajobrazem rolniczym. Szczególne znaczenie mają doliny Jasiołki i Wisłoki z dopływami, stanowiące siedliska i korytarze migracyjne dla gatunków wodnych, ziemnowodnych i nadrzecznych. Projekt Planu ogranicza presję inwestycyjną na najcenniejsze fragmenty tych terenów poprzez wyznaczenie stref otwartych (SO), co sprzyja zachowaniu warunków bytowania dziko występujących organizmów.

Rośliny, zwierzęta i grzyby objęte ochroną gatunkową	W granicach obszarów Natura 2000 występują gatunki związane z wodami płynącymi i siedliskami nadrzecznymi, m.in. brzanka, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy, łosoś atlantycki, różanka, koza złotawa, skójką gruboskorupowa, kumak górski, bóbr europejski i wydra. Zagrożenia dla tych gatunków obejmują m.in. zanieczyszczenie wód, regulację koryt rzecznych, wydobywanie piasku i żwiru, zabudowę rozproszoną, odpady oraz zmniejszenie spójności siedlisk. Projekt Planu nie wprowadza nowych funkcji intensywnie przekształcających w obrębie najcenniejszych dolin rzecznych, co ogranicza ryzyko negatywnego wpływu na gatunki chronione.
Zwierzęta prowadzące wędrowny tryb życia	Istotne znaczenie dla migracji gatunków mają doliny Jasiołki, Iwełki oraz ich dopływów, a także kompleksy leśne i zadrzewienia śródpolne. Szczególne znaczenie mają gatunki ryb wymagające drożności cieków, w tym brzanka, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy, łosoś atlantycki, różanka i koza złotawa. Dla ich ochrony istotne jest zachowanie ciągłości hydromorfologicznej cieków, ograniczenie regulacji koryt, zabudowy dolin oraz presji zanieczyszczeniowej. Plan utrzymuje ciągłość tych struktur poprzez wyznaczenie stref otwartych (SO) oraz ograniczenie intensywnego zagospodarowania w dolinach cieków. Przyjęte rozwiązania sprzyjają zachowaniu lokalnych i ponadlokalnych powiązań przyrodniczych.
Siedliska przyrodnicze	Na obszarach Natura 2000 występują m.in. pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, murawy bliźniczkowe, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, grądy oraz ziołorośla nadrzeczne. Najważniejsze zagrożenia to zaniechanie koszenia, brak wypasu, sukcesja, usuwanie martwego drewna, zanieczyszczenie wód, regulacja koryt, wydobywanie kruszyw oraz gatunki inwazyjne. Plan ogranicza możliwość zabudowy w dolinach rzecznych i na terenach cennych przyrodniczo, co sprzyja zachowaniu tych siedlisk.
Siedliska zagrożone wyginięciem, rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów	Największą wrażliwością cechują się siedliska związane z naturalną dynamiką cieków, kamieńcami, łąkami, łąkami ekstensywnie użytkowymi oraz siedliskami gatunków wodnych i ziemnowodnych. Projekt Planu nie przewiduje intensyfikacji zabudowy na tych terenach, a ich ujęcie w strefach SO oraz częściowo SN ogranicza możliwość przekształcenia siedlisk i fragmentacji powiązań ekologicznych.
Twory przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalne szczątki roślin i zwierząt	Na terenie gminy występują pomniki przyrody, w tym pojedyncze drzewa oraz grupa dębów w parku podworskim w Kobylanach. Ich ochrona wynika z przepisów odrębnych. Projekt Planu uwzględni istniejące zagospodarowanie tych terenów i nie wprowadza ustaleń, które mogłyby bezpośrednio zagrażać zachowaniu tych obiektów.
Krajobrazu	Gmina posiada krajobraz pogórski, rolniczo-leśny i dolinny, z cennymi elementami kulturowymi, m.in. związanymi z dziedzictwem przemysłu naftowego w Bóbrce. Plan ogranicza rozpraszanie zabudowy, chroni doliny rzeczne i tereny otwarte oraz zachowuje podstawowy układ krajobrazowy gminy.
Zieleń w miastach i wsiach	Zieleń w miejscowościach ma charakter przydomowy, przydrożny, parkowy, sakralny i rekreacyjny. Projekt Planu przewiduje zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz wyznacza strefy zieleni i rekreacji (SN), co sprzyja utrzymaniu zieleni w strukturze osadniczej.
Zadrzewienia	Zadrzewienia śródpolne, przydrożne, nadrzeczne i parkowe pełnią funkcje ekologiczne, krajobrazowe, retencyjne i przeciwoerozyjne. Szczególne znaczenie mają zadrzewienia łąkowe i nadrzeczne w dolinach cieków. Ujęcie tych terenów głównie w strefach otwartych ogranicza ryzyko ich przekształcenia oraz wspiera zachowanie lokalnych powiązań przyrodniczych.

Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody celem ochrony przyrody jest:

- 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej,
- 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego,

- 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Analizę wpływu ustaleń projektu Planu na realizację celów ochrony przyrody, określonych w art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, przedstawiono w tabeli 13.

Tab. 13. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody

Cele ochrony przyrody	Ocena realizacji celów ochrony przyrody w projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka
Utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów	Ustalenia Planu sprzyjają utrzymaniu procesów ekologicznych poprzez zachowanie dolin rzecznych Jasiołki, Wisłoki i ich dopływów, terenów otwartych, zadrzewień nadrzecznych oraz kompleksów leśnych. Ma to znaczenie dla siedlisk takich jak łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, zarośla wierzbowe na kamieńcach oraz pionierska roślinność kamieńców. Wyznaczenie stref otwartych ogranicza ryzyko regulacji, zabudowy i fragmentacji terenów nadrzecznych.
Zachowanie różnorodności biologicznej	Plan zakłada ochronę mozaikowego krajobrazu rolniczego, co sprzyja utrzymaniu siedlisk dla ptaków, płazów i drobnych ssaków jak również chroni siedliska łąkowe oraz ogranicza presję inwestycyjną, co sprzyja zachowaniu różnorodności biologicznej. Ponadto Plan ogranicza presję inwestycyjną na obszary Natura 2000 „Jasiołka” i „Wisłoka z dopływami”, które stanowią siedliska m.in. brzanki, głowacza białopłetwego, minoga strumieniowego, łososia atlantyckiego, różanki, kozy złotawej, skójki gruboskorupowej, kumaka górskiego, bobra europejskiego, wydry, czerwończyka nieparka oraz modraszków. Zachowanie dolin rzecznych, łąk i zadrzewień sprzyja utrzymaniu różnorodności biologicznej.
Zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego	Na terenie gminy brak jest formacji geologicznych i stanowisk paleontologicznych wymagających szczególnej ochrony w tym zakresie.
Zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony	Plan utrzymuje powiązania ekologiczne wzdłuż rzek i zadrzewień śródpolnych, które stanowią korytarze migracyjne. Plan sprzyja zachowaniu siedlisk gatunków związanych z wodami płynącymi i dolinami rzecznyymi, w tym ryb wymagających drożności cieków: brzanki, głowacza białopłetwego, minoga strumieniowego, łososia atlantyckiego, różanki i kozy złotawej. Ograniczenie zabudowy w dolinach rzecznych oraz zachowanie stref otwartych zmniejsza ryzyko antropogenicznego zmniejszenia spójności siedlisk.
Ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień	Plan ogranicza rozpraszanie zabudowy i chroni krajobraz pogórski, rolniczo-leśny oraz dolinny. Zachowanie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadrzecznych wspiera funkcje krajobrazowe, retencyjne i ekologiczne. W strefach zabudowy określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja utrzymaniu zieleni w strukturach osadniczych

<p>Utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody</p>	<p>Plan nie przewiduje zabudowy w dolinach cieków ani na terenach podmokłych, co sprzyja zachowaniu siedlisk wilgotnych i roślinności łąkowej. Plan wspiera ochronę siedlisk szczególnie wrażliwych, takich jak niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, murawy bliźniczkowe, łągi, grądy, ziołorośla nadrzeczne oraz starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne. Ograniczenie zabudowy i zachowanie terenów otwartych przeciwdziała przekształceniom siedlisk, choć utrzymanie ich właściwego stanu wymaga również działań pozaplanistycznych, takich jak koszenie, wypas i ograniczanie gatunków inwazyjnych..</p>
<p>Kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody</p>	<p>Plan Ogólny nie jest dokumentem edukacyjnym, jednak poprzez wskazanie obszarów cennych przyrodniczo, ograniczenie presji inwestycyjnej oraz utrzymanie terenów otwartych i zieleni wspiera postawy prośrodowiskowe. Pośrednio wzmacnia świadomość znaczenia dolin rzecznych, obszarów Natura 2000, zadrzewień oraz terenów łąkowych dla jakości życia mieszkańców i funkcjonowania środowiska.</p>

Przeprowadzone analizy wykazały, że ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka pozostają zgodne z celami i zasadami ochrony przyrody określonymi w art. 2 ustawy o ochronie przyrody. Ustalenia projektu Planu uwzględniają również cele ochrony obszarów Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052).

Projekt Planu nie wprowadza nowych istotnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony tych obszarów, a przyjęte rozwiązania przestrzenne – w szczególności zachowanie stref otwartych oraz ograniczenie zabudowy w dolinach rzecznych – sprzyjają utrzymaniu siedlisk rzecznych, nadrzecznych, łąkowych i leśnych. Dodatkowo Plan utrzymuje podstawowe elementy lokalnego systemu przyrodniczego, w tym ciągłość korytarzy ekologicznych w dolinach Jasiołki, Wisłoki, Iwelki, Lubatówki i ich dopływów, zadrzewienia śródpolne oraz tereny zieleni naturalnej. Dzięki wyznaczeniu stref otwartych (SO) i ograniczeniu zabudowy w obszarach przyrodniczo wrażliwych dokument wspiera ochronę różnorodności biologicznej, stabilność procesów ekologicznych oraz zachowanie charakterystycznego krajobrazu rolniczo-leśnego i dolinnego gminy.

Z ustaleń Planu wynika, że nie przewiduje się rozwiązań, które mogłyby znacząco pogorszyć warunki bytowania gatunków roślin i zwierząt lub stan siedlisk przyrodniczych. Przeciwnie, poprzez zachowanie terenów biologicznie czynnych, utrzymanie stref zieleni i rekreacji oraz ochronę dolin rzecznych, dokument wspiera ograniczanie skutków antropopresji i poprawę jakości środowiska.

W konsekwencji należy uznać, że realizacja ustaleń Planu nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000, a przyjęte kierunki zagospodarowania przestrzennego pozostają zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz wymaganiami ochrony przyrody.

7.2. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody oraz cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), (PLH180050), w tym jego integralność oraz powiązania z innymi obszarami.

Obszar objęty projektem Planu częściowo znajduje się w granicach specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000: „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), wyznaczonych na podstawie dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG.

Dla obszaru Natura 2000 „Jasiołka” obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jasiołka PLH180011 wraz ze zmianami. Natomiast dla obszaru Natura 2000 „Wisłoka z dopływami” obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052.

Analizę oddziaływań ustaleń projektu Planu przeprowadzono w odniesieniu do zagrożeń wskazanych w planach zadań ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000. Szczegółowe zestawienie powiązań pomiędzy zidentyfikowanymi zagrożeniami a potencjalnymi oddziaływaniami wynikającymi z realizacji Planu przedstawiono w tabeli 14.

Tab. 14. Identyfikacja oddziaływań projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka na obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052) w odniesieniu do zagrożeń określonych w planach zadań ochronnych

Zagrożenie istniejące i potencjalne (kod)	Opis zagrożenia	Przedmiot ochrony	Oddziaływania związane z realizacją projektu Planu
Zmiana sposobu uprawy (A02)	Zmiana dotychczasowego użytkowania terenów łąkowych, mogąca prowadzić do uproszczenia składu gatunkowego i utraty cech siedlisk ekstensywnych.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Plan nie wymusza zmiany sposobu użytkowania łąk. Ujęcie terenów otwartych w strefach SO ogranicza presję inwestycyjną; brak istotnego negatywnego oddziaływania.
Zaniechanie / brak koszenia (A03.03)	Zarzucenie użytkowania kośnego prowadzące do sukcesji roślinnej, nagromadzenia biomasy i stopniowej degradacji siedlisk łąkowych.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; murawy bliźniczkowe; czerwonończyk nieparek	Plan nie reguluje terminów ani sposobu koszenia. Zachowanie terenów otwartych ogranicza presję inwestycyjną, ale utrzymanie siedlisk wymaga działań czynnej ochrony poza ustaleniami Planu.
Zalesienie terenów otwartych (B01)	Wprowadzanie zalesień na siedliska łąkowe, prowadzące do utraty ich otwartego charakteru i zaniku gatunków związanych z ekstensywnym użytkowaniem.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Plan nie wskazuje zalesień jako kierunku zagospodarowania cennych siedlisk łąkowych. Wyznaczenie stref SO sprzyja zachowaniu otwartego charakteru terenów.

Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04)	Eliminowanie martwego drewna i drzew biocenotycznych, powodujące zubożenie struktury siedlisk leśnych i nadrzecznych.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; grądy; łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Plan nie reguluje gospodarki leśnej, jednak ujęcie terenów leśnych i nadrzecznych w strefach SO ogranicza presję urbanizacyjną na siedliska leśne.
Wydobywanie piasku i żwiru (C01.01)	Eksploatacja kruszyw mogąca prowadzić do przekształceń koryt cieków, kamieńców i siedlisk nadrzecznych oraz pogorszenia warunków bytowania gatunków wodnych.	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków; zarośla wrześni / wierzby siwej na kamieńcach; brzanka; skójką gruboskorupowa	Plan uwzględnia istniejące tereny górnicze, ale nie przewiduje intensyfikacji wydobycia w najcenniejszych fragmentach dolin rzecznych. Działalność wydobywcza podlega przepisom odrębnym.
Zabudowa rozproszona (E01.03)	Rozpraszenie zabudowy prowadzące do fragmentacji siedlisk, zwiększenia presji antropogenicznej i pogorszenia spójności korytarzy ekologicznych.	Brzanka; skójką gruboskorupowa; siedliska dolinne i nadrzeczne	Plan ogranicza rozpraszenie zabudowy poprzez koncentrację nowych terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych. Najcenniejsze doliny ujęto głównie w strefach SO.
Inne typy zabudowy (E01.04)	Lokalizacja zabudowy lub infrastruktury niezwiązanej z ochroną siedlisk, mogąca powodować trwałe przekształcenie terenów łąkowych.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Plan nie dopuszcza intensywnej zabudowy w najcenniejszych obszarach Natura 2000. Oddziaływanie ograniczone przez wyznaczenie stref otwartych.
Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych (E03.01)	Deponowanie odpadów prowadzące do zanieczyszczenia siedlisk, pogorszenia jakości wód i degradacji terenów nadrzecznych.	Kamieńce, zarośla nadrzeczne, łągi, brzanka, kumak górski, skójką gruboskorupowa	Plan nie generuje bezpośrednio tego typu oddziaływań. Ograniczenie presji inwestycyjnej w dolinach rzecznych zmniejsza ryzyko wzrostu presji odpadowej.
Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01, H01.05, H01.08)	Dopływ zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych, leśnych, komunalnych i bytowych, prowadzący do pogorszenia jakości wód i warunków życia gatunków wodnych.	Starorzeczka; brzanka; głowacz białopłetwy; minóg strumieniowy; łośoś atlantycki; różanka; koza złotawa; skójką gruboskorupowa	Plan sprzyja ograniczeniu presji na wody poprzez koncentrację zabudowy i możliwość rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Nie przewiduje rozwiązań powodujących bezpośrednie pogorszenie jakości wód.
Regulowanie i prostowanie koryt rzecznych (J02.03, J02.03.02)	Przekształcanie naturalnej morfologii cieków, prowadzące do utraty siedlisk kamieńców, zarośli nadrzecznych i pogorszenia drożności ekologicznej cieków.	Brzanka; głowacz białopłetwy; minóg strumieniowy; łośoś atlantycki; różanka; koza złotawa; pionierska roślinność kamieńców; zarośla wierzbowe	Plan nie przewiduje regulacji koryt rzecznych ani zmiany ich przebiegu. Zachowanie dolin rzecznych w strefach SO sprzyja utrzymaniu naturalnych procesów hydromorfologicznych.
Obce gatunki inwazyjne (I01)	Rozprzestrzenianie gatunków obcych wypierających rodzime zbiorowiska roślinne i pogarszających stan siedlisk.	Kamieńce; zarośla wierzbowe; ziołorośla; świeże łąki; grądy; łągi; jaworzyny	Plan nie posiada narzędzi bezpośredniego zwalczania gatunków inwazyjnych. Ograniczenie przekształceń i presji urbanizacyjnej zmniejsza jednak ryzyko ich rozprzestrzeniania.
Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie (J02.01)	Zmiana stosunków wodnych prowadząca do przesuszania siedlisk, zaniku miejsc rozrodu płazów i degradacji siedlisk wilgotnych.	Kumak górski; murawy bliźniczkowe; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Plan nie wprowadza rozwiązań powodujących osuszanie siedlisk. Zachowanie terenów otwartych sprzyja utrzymaniu retencji i ograniczeniu odpływu powierzchniowego.
Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk (J03.02)	Fragmentacja siedlisk i przerwanie ciągłości ekologicznej cieków oraz ich dolin.	Brzanka; głowacz białopłetwy; minóg strumieniowy; łośoś atlantycki; różanka; koza złotawa	Zachowanie dolin rzecznych jako stref otwartych sprzyja utrzymaniu ciągłości ekologicznej cieków i ich otoczenia. Plan nie powoduje przerwania głównych powiązań przyrodniczych.

Zmiana składu gatunkowego – sukcesja (K02.01)	Zarastanie siedlisk otwartych przez roślinność krzewiastą i drzewiastą, prowadzące do zaniku gatunków siedlisk łąkowych i murawowych.	Starorzecza; murawy bliźniczkowe; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; świeże łąki; czerwonończyk nieparek; kumak górski	Zagrożenie wynika głównie z naturalnych procesów sukcesji i braku użytkowania. Plan nie pogłębia tego zjawiska, ale jego ograniczenie wymaga działań czynnej ochrony.
Nagromadzenie materii organicznej (K02.02)	Odkładanie biomasy wskutek braku koszenia lub wypasu, prowadzące do eutrofizacji siedlisk i zmiany ich składu gatunkowego.	Starorzecza; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Zagrożenie związane jest z brakiem użytkowania i procesami sukcesyjnymi. Plan nie generuje tego oddziaływania.
Zagrożenie istniejące i potencjalne (kod)	Opis zagrożenia	Przedmiot ochrony	Oddziaływania związane z realizacją projektu Planu
Zmiana sposobu uprawy (A02)	Zmiana dotychczasowego użytkowania terenów łąkowych, mogąca prowadzić do uproszczenia składu gatunkowego i utraty cech siedlisk ekstensywnych.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Plan nie wymusza zmiany sposobu użytkowania łąk. Ujęcie terenów otwartych w strefach SO ogranicza presję inwestycyjną; brak istotnego negatywnego oddziaływania.
Zaniechanie / brak koszenia (A03.03)	Zarzucenie użytkowania kośnego prowadzące do sukcesji roślinnej, nagromadzenia biomasy i stopniowej degradacji siedlisk łąkowych.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; murawy bliźniczkowe; czerwonończyk nieparek	Plan nie reguluje terminów ani sposobu koszenia. Zachowanie terenów otwartych ogranicza presję inwestycyjną, ale utrzymanie siedlisk wymaga działań czynnej ochrony poza ustaleniami Planu.
Zalesienie terenów otwartych (B01)	Wprowadzanie zalesień na siedliska łąkowe, prowadzące do utraty ich otwartego charakteru i zaniku gatunków związanych z ekstensywnym użytkowaniem.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Plan nie wskazuje zalesień jako kierunku zagospodarowania cennych siedlisk łąkowych. Wyznaczenie stref SO sprzyja zachowaniu otwartego charakteru terenów.
Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04)	Eliminowanie martwego drewna i drzew biocenotycznych, powodujące zubożenie struktury siedlisk leśnych i nadrzecznych.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe; grądy; łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Plan nie reguluje gospodarki leśnej, jednak ujęcie terenów leśnych i nadrzecznych w strefach SO ogranicza presję urbanizacyjną na siedliska leśne.
Wydobywanie piasku i żwiru (C01.01)	Eksploracja kruszyw mogąca prowadzić do przekształceń koryt cieków, kamieńców i siedlisk nadrzecznych oraz pogorszenia warunków bytowania gatunków wodnych.	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków; zarośla wrześni / wierzby siwej na kamieńcach; brzanka; skójka gruboskorupowa	Plan uwzględni istniejące tereny górnicze, ale nie przewiduje intensyfikacji wydobycia w najcenniejszych fragmentach dolin rzecznych. Działalność wydobywcza podlega przepisom odrębnym.
Zabudowa rozproszona (E01.03)	Rozpraszenie zabudowy prowadzące do fragmentacji siedlisk, zwiększenia presji antropogenicznej i pogorszenia spójności korytarzy ekologicznych.	Brzanka; skójka gruboskorupowa; siedliska dolinne i nadrzeczne	Plan ogranicza rozpraszenie zabudowy poprzez koncentrację nowych terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych. Najcenniejsze doliny ujęto głównie w strefach SO.
Inne typy zabudowy (E01.04)	Lokalizacja zabudowy lub infrastruktury niezwiązanej z ochroną siedlisk, mogąca powodować trwałe przekształcenie terenów łąkowych.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Plan nie dopuszcza intensywnej zabudowy w najcenniejszych obszarach Natura 2000. Oddziaływanie ograniczone przez wyznaczenie stref otwartych.
Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych (E03.01)	Deponowanie odpadów prowadzące do zanieczyszczenia siedlisk, pogorszenia jakości wód i degradacji terenów nadrzecznych.	Kamieńce, zarośla nadrzeczne, łągi, brzanka, kumak górski, skójka gruboskorupowa	Plan nie generuje bezpośrednio tego typu oddziaływań. Ograniczenie presji inwestycyjnej w dolinach rzecznych zmniejsza ryzyko wzrostu presji odpadowej.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01, H01.05, H01.08)	Dopływ zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych, leśnych, komunalnych i bytowych, prowadzący do pogorszenia jakości wód i warunków życia gatunków wodnych.	Starorzeczka; brzanka; głowacz białopłetwy; minóg strumieniowy; losoś atlantycki; różanka; koza złotawa; skójka gruboskorupowa	Plan sprzyja ograniczeniu presji na wody poprzez koncentrację zabudowy i możliwość rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Nie przewiduje rozwiązań powodujących bezpośrednie pogorszenie jakości wód.
Regulowanie i prostowanie koryt rzecznych (J02.03, J02.03.02)	Przekształcanie naturalnej morfologii cieków, prowadzące do utraty siedlisk kamieńców, zarośli nadrzecznych i pogorszenia drożności ekologicznej cieków.	Brzanka; głowacz białopłetwy; minóg strumieniowy; losoś atlantycki; różanka; koza złotawa; pionierska roślinność kamieńców; zarośla wierzbowe	Plan nie przewiduje regulacji koryt rzecznych ani zmiany ich przebiegu. Zachowanie dolin rzecznych w strefach SO sprzyja utrzymaniu naturalnych procesów hydromorfologicznych.
Obce gatunki inwazyjne (I01)	Rozprzestrzenianie gatunków obcych wypierających rodzime zbiorowiska roślinne i pogarszających stan siedlisk.	Kamieńce; zarośla wierzbowe; ziołorośla; świeże łąki; grądy; łągi; jaworzyny	Plan nie posiada narzędzi bezpośredniego zwalczania gatunków inwazyjnych. Ograniczenie przekształceń i presji urbanizacyjnej zmniejsza jednak ryzyko ich rozprzestrzeniania.
Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie (J02.01)	Zmiana stosunków wodnych prowadząca do przesuszania siedlisk, zaniku miejsc rozrodu płazów i degradacji siedlisk wilgotnych.	Kumak górski; murawy bliźniczkowe; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Plan nie wprowadza rozwiązań powodujących osuszanie siedlisk. Zachowanie terenów otwartych sprzyja utrzymaniu retencji i ograniczeniu odpływu powierzchniowego.
Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk (J03.02)	Fragmentacja siedlisk i przerwanie ciągłości ekologicznej cieków oraz ich dolin.	Brzanka; głowacz białopłetwy; minóg strumieniowy; losoś atlantycki; różanka; koza złotawa	Zachowanie dolin rzecznych jako stref otwartych sprzyja utrzymaniu ciągłości ekologicznej cieków i ich otoczenia. Plan nie powoduje przerwania głównych powiązań przyrodniczych.
Zmiana składu gatunkowego – sukcesja (K02.01)	Zarastanie siedlisk otwartych przez roślinność krzewiastą i drzewiastą, prowadzące do zaniku gatunków siedlisk łąkowych i murawowych.	Starorzeczka; murawy bliźniczkowe; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; świeże łąki; czerwończyk nieparek; kumak górski	Zagrożenie wynika głównie z naturalnych procesów sukcesji i braku użytkowania. Plan nie pogłębia tego zjawiska, ale jego ograniczenie wymaga działań czynnej ochrony.
Nagromadzenie materii organicznej (K02.02)	Odkładanie biomasy wskutek braku koszenia lub wypasu, prowadzące do eutrofizacji siedlisk i zmiany ich składu gatunkowego.	Starorzeczka; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe; świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Zagrożenie związane jest z brakiem użytkowania i procesami sukcesyjnymi. Plan nie generuje tego oddziaływania.

Przeprowadzona analiza wykazała, że ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie generują oddziaływań, które mogłyby powodować pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych ani zagrożenie dla gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 „Jasiołka” oraz „Wisłoka z dopływami”. W szczególności Plan nie przewiduje intensywnej urbanizacji dolin rzecznych ani działań prowadzących do regulacji koryt, osuszania siedlisk, pogorszenia jakości wód lub przerwania ciągłości ekologicznej cieków.

Jednocześnie część zagrożeń wskazanych w planach zadań ochronnych, takich jak zaniechanie koszenia, brak wypasu, sukcesja, nagromadzenie materii organicznej, obecność gatunków inwazyjnych czy wypalanie roślinności, ma charakter niezależny od ustaleń planistycznych i wynika przede wszystkim ze sposobu użytkowania gruntów oraz procesów przyrodniczych.

Generalnie realizacja ustaleń projektu Planu nie wpłynie negatywnie na integralność obszarów Natura 2000, rozumianą jako spójność strukturalna i funkcjonalna siedlisk oraz zdolność do utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków i siedlisk. Zachowanie najcenniejszych terenów w strefach otwartych (SO) oraz ograniczenie rozpraszania zabudowy sprzyja utrzymaniu ciągłości przestrzennej siedlisk rzecznych, nadrzecznych, łąkowych i leśnych.

Obszary Natura 2000 „Jasiołka” i „Wisłoka z dopływami” pełnią istotną funkcję w systemie powiązań przyrodniczych gminy, zwłaszcza jako korytarze ekologiczne związane z dolinami rzecznyymi. Ustalenia projektu Planu nie powodują przerwania tych powiązań ani ograniczenia funkcjonowania lokalnych i ponadlokalnych struktur ekologicznych.

Przeprowadzona analiza wykazała, że ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka są zgodne z celami ochrony oraz ustaleniami planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052). Realizacja Planu nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań na przedmioty ochrony tych obszarów, nie naruszy ich integralności oraz nie wpłynie negatywnie na spójność sieci Natura 2000.

Przeprowadzona analiza wykazała, że ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka są zgodne z celami ochrony oraz ustaleniami planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052). Realizacja Planu nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań na przedmioty ochrony tych obszarów, nie naruszy ich integralności oraz nie wpłynie negatywnie na spójność sieci Natura 2000.

7.3. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody oraz korytarze ekologiczne migracji dużych ssaków w tym korytarz migracyjny KIK/53 – Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej.

Na obszarze objętym projektem Planu Ogólnego Gminy Chorkówka oraz w jego sąsiedztwie zidentyfikowano przebieg korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadregionalnym – GKK-2 Beskid Niski”, należącego do krajowej sieci korytarzy ekologicznych. Korytarz ten został wyznaczony w ramach opracowania pt. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in., 2005), wykonanego przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży, a jego przebieg został następnie zaktualizowany przez Instytut Biologii Ssaków PAN w latach 2010–2012.

Niezależnie od powyższego, na terenie gminy występują również korytarze migracyjne zwierząt wyznaczone w ramach projektu Stowarzyszenia „Pro Carpathia” pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne” KIK/53. Powiązania te obejmują przede

wszystkim południowo-zachodnią część gminy, związaną z doliną rzeki Iwełki, oraz tereny leśne i otwarte o ograniczonym stopniu przekształcenia antropogenicznego.

Te korytarze ekologiczne pełnią istotną funkcję w zachowaniu spójności przestrzennej populacji zwierząt, umożliwiając migrację, wymianę genetyczną oraz dostęp do siedlisk. W szczególności mają znaczenie dla dużych ssaków, takich jak jeleń, sarna, dzik czy drapieżniki. Jednocześnie stanowią istotny element systemu przyrodniczego, a jego zachowanie ma bezpośrednie znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej oraz utrzymania procesów ekologicznych

Analiza ustaleń projektu Planu wykazała, że obszary przebiegu ww. korytarzy zostały w znacznej części objęte strefą otwartą (SO). Zachowano dominujący udział terenów leśnych, rolnych, dolinnych i przyrodniczo czynnych, a rozwój zabudowy koncentrowany jest głównie w obrębie istniejących struktur osadniczych. Projekt Planu nie przewiduje nowych przedsięwzięć liniowych ani rozległych terenów zabudowy, które mogłyby przerwać ciągłość korytarzy migracyjnych.

W związku z powyższym realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na krajowy korytarz ekologiczny GKK-2 Beskid Niski ani na korytarze migracyjne wskazane w projekcie KIK/53. Przyjęte rozwiązania sprzyjają zachowaniu ich drożności, ciągłości strukturalnej i funkcjonalnej oraz utrzymaniu powiązań ekologicznych w południowej i południowo-zachodniej części gminy.

Podsumowując, projekt Planu, poprzez utrzymanie dominującej strefy otwartej (SO) oraz ograniczenie presji urbanizacyjnej, sprzyja zachowaniu jego funkcji ekologicznych.

7.4. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), *Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:*

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub*
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub*
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.*

Ponadto projekty dokumentów planistycznych, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie.

Przy czym na obszarze objętym projektem Planu występują obszary Natura 2000: „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052). Jak wykazano w rozdziale 7.2 niniejszego opracowania, ustalenia projektu Planu nie przewidują działań mogących prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych ani negatywnego oddziaływania na gatunki stanowiące przedmioty ochrony tych obszarów.

Projekt Planu nie przewiduje realizacji inwestycji mogących:

- powodować przekształcenia siedlisk rzecznych, nadrzecznych, łąkowych i leśnych objętych ochroną,
- wpływać negatywnie na gatunki związane z ekosystemami wodnymi i dolinnymi, w tym ryby, płazy, bezkręgowce oraz ssaki wodno-błotne,
- naruszać integralność obszarów Natura 2000 ani ich powiązań z innymi elementami systemu przyrodniczego.

Przeciwnie, ustalenia Planu uwzględniają konieczność zachowania ciągłości ekologicznej oraz ograniczenia presji inwestycyjnej poprzez utrzymanie strefy otwartej (SO) wykluczającej możliwości zabudowy w granicach obszaru Natura 2000 z wyjątkiem terenów już zainwestowanych na jego obrzeżach. Jednocześnie, jak wykazano w rozdziale 7.3, realizacja ustaleń projektu Planu nie pogarsza drożności krajowego korytarza ekologicznego GKK-2 Beskid Niski ani korytarzy migracyjnych wskazanych w projekcie KIK/53. Projekt Planu nie przewiduje nowych przedsięwzięć liniowych ani rozległych terenów zabudowy, które mogłyby istotnie ograniczyć migrację zwierząt.

W konsekwencji przeprowadzonej analizy nie stwierdzono przesłanek wskazujących na konieczność zastosowania art. 34 ustawy o ochronie przyrody, który dopuszcza realizację działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 wyłącznie w szczególnych przypadkach oraz przy zapewnieniu odpowiedniej kompensacji przyrodniczej.

Generalnie na podstawie przeprowadzonych analiz należy stwierdzić, że ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka:

- nie spowodują działań mogących w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 (zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody),
- nie powodują konieczności zastosowania trybu określonego w art. 34 ustawy,
- pozostają zgodne z celami ochrony przyrody oraz zapewniają zachowanie integralności i spójności systemu przyrodniczego.

8. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego

Zgodnie z *ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688)*, gminy zobowiązane są do uchwalenia planu ogólnego jako nowego, kluczowego aktu planowania przestrzennego. Dokument ten ma zastąpić dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które utraci moc prawną najpóźniej 30 czerwca 2026 r. (zgodnie z art. 65 ust. 1 ww. ustawy).

Wprowadzenie planu ogólnego umożliwi prowadzenie spójnej, transparentnej i zrównoważonej polityki przestrzennej. Jako akt prawa miejscowego, plan ogólny będzie wiążący zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ) – które będą mogły być wydawane wyłącznie w odniesieniu do terenów wskazanych w planie ogólnym.

W przypadku braku uchwalenia planu ogólnego dla gminy Chorkówka

- niemożliwe będzie uchwalanie nowych MPZP, co wstrzyma procesy planistyczne i inwestycyjne,
- nie będzie można wydawać decyzji WZ, co zablokuje lokalne inwestycje w zabudowie jednorodzinnej, usługowej czy produkcyjnej,
- gmina utraci narzędzie pozwalające na kontrolowanie rozwoju przestrzennego, co może doprowadzić do nieuporządkowanego rozlewania się zabudowy i pogorszenia ładu przestrzennego,
- osłabiona zostanie możliwość ochrony środowiska, gleb, zasobów wodnych i korytarzy ekologicznych, które wymagają odpowiednich strefowania i buforów (np. SO, SN),
- utrudniona będzie realizacja polityki klimatycznej i retencyjnej, zwłaszcza w zakresie ochrony terenów biologicznie czynnych oraz wdrażania rozwiązań adaptacyjnych.

W konsekwencji rozwój przestrzenny gminy ulegnie zahamowaniu lub będzie przebiegał w sposób nieskoordynowany, co może prowadzić do narastania presji na środowisko.

Natomiast z punktu widzenia środowiska przyrodniczego brak realizacji ustaleń projektu Planu może skutkować następującymi tendencjami:

- pogorszeniem ładu przestrzennego – brak jednoznacznych zasad zagospodarowania może prowadzić do chaotycznego rozwoju zabudowy oraz niewłaściwego lokalizowania funkcji kolidujących ze środowiskiem,
- zwiększoną presją na tereny przyrodnicze, leśne i rolnicze – brak wyznaczonych stref funkcjonalnych, w szczególności strefy otwartej SO, ograniczy możliwości skutecznej

ochrony terenów cennych przyrodniczo, w tym obszarów Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052),

- ryzykiem zaburzenia ciągłości korytarzy ekologicznych – brak narzędzi planistycznych może utrudnić zachowanie powiązań przyrodniczych, w tym krajowego korytarza ekologicznego GKK-2 Beskid Niski oraz korytarzy migracyjnych wyznaczonych w ramach projektu KIK/53,
- utrudnieniami w ochronie zasobów wodnych i gleb – brak spójnych regulacji przestrzennych może prowadzić do niewłaściwego zagospodarowania terenów wrażliwych, w tym dolin rzecznych Jasiołki, Iwelki, Chlebianki oraz ich dopływów, obszarów podmokłych, terenów osuwiskowych oraz gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych,
- ograniczeniem możliwości wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu – w szczególności w zakresie retencji wód, ochrony terenów biologicznie czynnych, przeciwdziałania erozji i ruchom masowym ziemi oraz rozwoju zielonej infrastruktury.

Jednocześnie należy wskazać, że brak planu ogólnego nie wpłynie na funkcjonowanie istniejącego zagospodarowania, jednak znacząco ograniczy możliwość racjonalnego kształtowania przyszłych zmian przestrzennych.

Dodatkowo w warunkach gminy o charakterze rolniczo-leśnym i pogórskim brak planu ogólnego może prowadzić do narastania konfliktów przestrzennych pomiędzy funkcjami rolniczymi, mieszkaniowymi, usługowymi, gospodarczymi i przyrodniczymi. Z perspektywy gminy jako zarządcy przestrzeni i dostarczyciela usług publicznych spowoduje to trudności w koordynacji rozwoju zabudowy z infrastrukturą techniczną. Prawdopodobne byłoby także stopniowe pogarszanie walorów krajobrazu rolniczo-leśnego i dolinnego oraz osłabienie jego funkcji przyrodniczych. W dłuższej perspektywie mogłoby to skutkować pogorszeniem stanu środowiska, zmniejszeniem różnorodności biologicznej oraz obniżeniem jakości życia mieszkańców.

Podsumowując, brak realizacji ustaleń projektu Planu Ogólnego prowadziłyby do ograniczenia możliwości skutecznego zarządzania przestrzenią oraz ochrony środowiska. Uchwalenie Planu stanowi zatem nie tylko wymóg ustawowy, ale również kluczowe narzędzie zapewniające zachowanie ładu przestrzennego, ochronę zasobów przyrodniczych oraz realizację zasad zrównoważonego rozwoju.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym realizowana jest w Polsce poprzez implementację odpowiednich aktów prawnych, w tym konwencji, dyrektyw Unii Europejskiej oraz krajowych ustaw i rozporządzeń. Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka, jako akt prawa miejscowego, stanowi narzędzie realizacji polityki przestrzennej zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz celami ochrony środowiska określonymi na poziomie nadrzędnym. Aczkolwiek Plan nie wskazuje konkretnych inwestycji, lecz określa strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy poprzez wyznaczenie stref planistycznych oraz standardów urbanistycznych, co umożliwia kształtowanie ładu przestrzennego przy jednoczesnym zachowaniu wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Przy czym opracowanie Planu Ogólnego odbyło się w ścisłym powiązaniu z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, które określają kierunki ochrony środowiska i rozwoju przestrzennego, Dlatego też ustalenia projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka są zgodne z:

- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego (Uchwała Nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 Sejmiku Województwa Podkarpackiego),
- Polityką Ekologiczną Państwa 2030,
- Programem Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego,
- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2028,
- Krajowym Programem Ochrony Powietrza,
- Strategicznym planem adaptacji do zmian klimatu (SPA 2020),
- Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.

Ponadto Projekt Planu został opracowany w zgodzie z celami i zasadami ochrony środowiska wynikającymi z następujących dokumentów i porozumień na szczeblu międzynarodowym:

- Konwencja z Rio de Janeiro z 1992 r. o różnorodności biologicznej,
- Konwencja Ramsarska (1971) o ochronie obszarów wodno-błotnych,
- Konwencja Bońska (1979) o ochronie gatunków migrujących,
- Konwencja Berneńska (1979) o ochronie europejskiej dzikiej przyrody i siedlisk naturalnych,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 2000),
- Dyrektywa 92/43/EWG (Siedliskowa) w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,

- Dyrektywa 2009/147/WE (Ptasia) w sprawie ochrony dzikich ptaków,
- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA) w sprawie oceny wpływu planów i programów na środowisko,
- Dyrektywa 2011/92/UE (EIA) dotycząca oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,
- Dyrektywa 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

Realizacja celów zawartych w powyższych aktach i konwencjach międzynarodowych odbywa się w Polsce poprzez wdrażanie ich postanowień do krajowego porządku prawnego. Odbywa się to głównie za pośrednictwem ustaw i rozporządzeń regulujących kwestie ochrony środowiska, planowania przestrzennego, gospodarki wodnej, ochrony przyrody oraz racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych. Najistotniejsze z nich to:

- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130),
- Ustawę o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336),
- Prawo wodne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1478),
- Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1024),
- Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r. poz. 1570),
- Ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.),
- Ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 181).

Wskazane akty prawne stanowią fundament krajowego systemu ochrony środowiska i zostały odzwierciedlone w ustaleniach projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka. Ich zasady przeniesiono na poziom lokalny poprzez rozwiązania planistyczne sprzyjające ochronie zasobów naturalnych, zachowaniu ciągłości przyrodniczej i zapewnieniu ładu przestrzennego.

Z punktu widzenia lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych, do najważniejszych celów ochrony środowiska w kontekście realizacji projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka należą działania zmierzające do:

- racjonalnego gospodarowania przestrzenią, poprzez wprowadzenie stref planistycznych ograniczających niekontrolowaną urbanizację i utrzymanie funkcji rolniczych na terenach o wysokiej bonitacji,
- ochrony różnorodności biologicznej, w tym siedlisk rzecznych, nadrzecznych, łąkowych i leśnych oraz obszarów Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) i „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), a także zachowania korytarzy ekologicznych, m.in. poprzez ochronę dolin rzecznych, zadrzewień śródpolnych, kompleksów leśnych i stref otwartych
- ochrony zasobów wodnych, w tym unikania zabudowy na terenach zalewowych i promowania działań z zakresu retencji,

- ochrony gleb rolnych i kompleksów leśnych, przez ich przypisanie do stref nieinwestycyjnych i ograniczenie przekształceń,
- kształtowania korzystnego mikroklimatu i jakości powietrza, dzięki zwartej strukturze zabudowy i rozwojowi zieleni izolacyjnej,
- zachowania walorów krajobrazowych i kulturowych, poprzez utrzymanie tradycyjnego układu wsi oraz ochronę panoram i punktów widokowych,
- adaptacji do zmian klimatu, poprzez zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych i rozwój zielonej infrastruktury.

W celu realizacji powyższych założeń projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka przewiduje m.in. utrzymanie i rozwój systemu zieleni oraz jego powiązań przestrzennych, ustanowienie minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, wyznaczenie buforów ochronnych wokół obiektów potencjalnie uciążliwych, ochronę dolin rzecznych i terenów retencyjnych przedzabudową oraz promowanie odnawialnych źródeł energii przy zachowaniu zasad ochrony krajobrazu.

Podsumowując Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka został opracowany z pełnym poszanowaniem celów i zasad ochrony środowiska obowiązujących na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Ustalenia dokumentu są zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa oraz dyrektywami Unii Europejskiej, a jednocześnie uwzględniają lokalne uwarunkowania środowiskowe, przestrzenne i społeczne. Dzięki temu Plan stanowi skuteczne narzędzie wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju, zapewniając równowagę między potrzebami społecznymi, gospodarczymi i ekologicznymi oraz stanowiąc podstawę długofalowego, harmonijnego rozwoju przestrzennego gminy.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko wynikających z ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka przeprowadzono z uwzględnieniem potencjalnych skutków środowiskowych wynikających z realizacji polityki przestrzennej gminy, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska. Celem analizy jest identyfikacja charakteru, zasięgu i trwałości zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w wyniku wdrożenia ustaleń Planu.

Niniejszą ocenę przeprowadzono, identyfikując prawdopodobne skutki środowiskowe w zależności od:

- rodzaju oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- trwałości występowania: krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe lub chwilowe;
- zasięgu oddziaływania: lokalne (miejscowe) lub ponadlokalne.

W analizie uwzględniono sposób, w jaki realizacja projektowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego może wpływać na: bioróżnorodność, w tym gatunki i siedliska przyrodnicze, ludzi i ich warunki życia, rośliny, zwierzęta i grzyby, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze i klimat lokalny, powierzchnię ziemi i zasoby naturalne, krajobraz, zabytki i dziedzictwo kulturowe, dobra materialne oraz relacje społeczne.

W ocenie skutków środowiskowych przyjęto następującą klasyfikację oddziaływań:

- oddziaływania pozytywne – przynoszące korzystne zmiany w środowisku, np. poprawę ładu przestrzennego, zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych, ochronę terenów otwartych czy ograniczenie presji urbanizacyjnej;
- oddziaływania neutralne – niepowodujące odczuwalnych zmian w stanie środowiska, nieistotne z punktu widzenia równowagi ekologicznej;
- oddziaływania negatywne – skutkujące zauważalnymi zmianami w środowisku, takimi jak lokalne przekształcenia powierzchni ziemi, emisja hałasu lub czasowe pogorszenie jakości powietrza, jednak możliwe do ograniczenia poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań planistycznych;

- oddziaływania znacząco negatywne – powodujące trwałe pogorszenie stanu elementów środowiska, utratę walorów przyrodniczych, fragmentację siedlisk czy naruszenie ciągłości ekologicznej.

Na potrzeby niniejszej prognozy oceniono zarówno bezpośrednie skutki wynikające z realizacji nowych funkcji przestrzennych, jak i pośrednie oraz wtórne oddziaływania, które mogą pojawić się w dłuższej perspektywie czasowej w wyniku przekształceń przestrzennych, gospodarczych i społecznych.

Z uwagi na fakt, iż na terenie Gminy Chorkówka występują obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), w analizie uwzględniono możliwość oddziaływania ustaleń Planu na cele i przedmioty ochrony tych obszarów oraz ich integralność. Jak wykazano szczegółowo w rozdziale 7.2 niniejszego opracowania, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na wskazane obszary Natura 2000. Ustalenia Planu nie wprowadzają nowych funkcji mogących powodować degradację siedlisk rzecznych, nadrzecznych, łąkowych i leśnych, pogorszenie warunków bytowania gatunków związanych z ekosystemami wodnymi i dolinnymi ani naruszenie integralności obszarów Natura 2000. Najcenniejsze przyrodniczo fragmenty dolin rzecznych zostały w projekcie Planu ujęte głównie w strefach otwartych (SO), co ogranicza presję inwestycyjną i sprzyja zachowaniu ich funkcji ekologicznych. Zaś sama analiza skupia się zatem na ocenie wpływu ustaleń Planu na środowisko przyrodnicze, krajobrazowe i społeczne w skali lokalnej oraz ponadlokalnej, z uwzględnieniem powiązań przyrodniczych gminy z jej otoczeniem.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględnia potrzebę ochrony różnorodności biologicznej poprzez zachowanie i wzmocnienie lokalnego systemu przyrodniczego, w szczególności dolin rzecznych oraz korytarzy ekologicznych związanych z Jasiołką, Iwełką, Chlebianką, oraz ich dopływami. Tereny tych dolin rzecznych zostały przypisane do strefy otwartej (SO), w której obowiązuje zakaz zabudowy trwałej. Takie rozwiązanie zapobiega fragmentacji siedlisk, utracie ciągłości przyrodniczej oraz pogorszeniu warunków migracji zwierząt.

Ponadto na terenach rolnych, również objętych w przeważającej mierze strefą otwartą, dążono do zachowania mozaikowego układu przestrzennego z łąkami, zadrzewieniami śródpolnymi i terenami uprawnymi, co sprzyja utrzymaniu lokalnej bioróżnorodności. Nowe tereny inwestycyjne zostały zlokalizowane głównie w sąsiedztwie istniejącej zabudowy lub terenów komunikacyjnych, co ogranicza presję urbanizacyjną na obszary przyrodniczo cenne. Plan zasadniczo nie dopuszcza lokalizacji zabudowy w dolinach rzecznych, na obszarach Natura 2000 „Jasiołka” i „Wisłoka z

dopływami” oraz na terenach podmokłych, co dodatkowo zabezpiecza siedliska rzeczne, nadrzeczne, wilgotne, łąkowe oraz siedliska gatunków związanych z ekosystemami wodnymi i dolinnymi.

Dla utrzymania równowagi ekologicznej w kolejnych etapach planowania (MPZP, decyzje o warunkach zabudowy) wskazane jest:

- utrzymanie i ochrona zadrzewień śródpolnych, miedz i pasów zieleni przydrożnej,
- zachowanie minimalnych odległości zabudowy od cieków wodnych i terenów zielonych,
- wprowadzanie zieleni kompensacyjnej w miejscach przekształceń oraz kształtowanie powiązań ekologicznych między strefami otwartymi.
- ograniczanie ingerencji w doliny rzeczne oraz siedliska nadrzeczne, zwłaszcza w obrębie obszarów Natura 2000.

Podsumowując, przewiduje się, że oddziaływania na różnorodność biologiczną będą miały charakter: pozytywny lub neutralny, lokalny, długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą mieć charakter lokalny i krótkoterminowy, związany głównie z etapem realizacji inwestycji (np. emisja hałasu lub zapylenie), oraz charakter odwracalny, możliwy do ograniczenia poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych. A jednocześnie przewiduje się wystąpienie oddziaływań pozytywnych, wynikających przede wszystkim z ograniczenia presji urbanizacyjnej, zachowania ciągłości siedlisk oraz wzmocnienia powiązań przyrodniczych.

Oddziaływanie na ludzi

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka będzie oddziaływał na warunki życia mieszkańców głównie w sposób pośredni – poprzez kształtowanie struktury przestrzennej, wyznaczenie terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz określenie zasad lokalizacji poszczególnych funkcji. Ustalenia Planu ograniczają niekontrolowane rozprzestrzenianie się zabudowy oraz przeciwdziałają konfliktom przestrzennym, w szczególności poprzez rozdzielanie funkcji mieszkaniowych od funkcji potencjalnie uciążliwych. Działania te wpływają pozytywnie na komfort życia mieszkańców, bezpieczeństwo oraz jakość przestrzeni. Jednocześnie Plan umożliwia rozwój gospodarczy gminy przy zachowaniu zasad ochrony środowiska i ładu przestrzennego.

Dodatkowo, projekt uwzględnia i stara się ograniczać ryzyka związane z **hałasem** – przewidując działania minimalizujące ryzyko występowania ponadnormatywnego hałasu, m.in. poprzez:

- dążenie do przestrzennego oddzielenia, w miarę możliwości, terenów produkcyjnych, górniczych i infrastrukturalnych od zabudowy mieszkaniowej,
- lokalizowanie funkcji mogących generować uciążliwości głównie w sąsiedztwie terenów o zbliżonym charakterze użytkowania lub w miejscach już przekształconych,

- zachowanie terenów otwartych (SO), zieleni i rekreacji (SN) oraz powierzchni biologicznie czynnej, które pełnią funkcję buforową i izolacyjną,
- ograniczanie zabudowy na terenach zagrożonych powodziami, osuwiskami oraz w sąsiedztwie obszarów o wysokiej wrażliwości środowiskowej.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na ludzi będzie miało charakter: pozytywny lub neutralny, długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i krótkoterminowo, głównie na etapie realizacji inwestycji, i mają charakter odwracalny. A jednocześnie przewiduje się wyraźne oddziaływania pozytywne, związane z poprawą ład przestrzennego, ograniczeniem konfliktów funkcjonalnych oraz poprawą jakości środowiska i estetyki przestrzeni

Promieniowaniem elektromagnetycznym

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie wprowadza bezpośrednio inwestycji mogących powodować emisję pól elektromagnetycznych, lecz dopuszcza lokalizację infrastruktury technicznej, w tym telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej, o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m². Zgodnie z założeniami planu, urządzenia tego typu powinny być sytuowane w strefach otwartych lub w obrębie terenów infrastrukturalnych, co ogranicza narażenie mieszkańców na ich oddziaływanie.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448). W oparciu o obowiązujące przepisy, nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego, a lokalizacja nowych źródeł emisji będzie każdorazowo analizowana na etapie projektowym i inwestycyjnym.

Podsumowując, przewiduje się, że oddziaływania związane z promieniowaniem elektromagnetycznym będą miały charakter neutralny, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą mieć charakter lokalny i kontrolowany, związany z funkcjonowaniem infrastruktury technicznej, jednak przy zachowaniu obowiązujących norm nie będą powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z uporządkowania lokalizacji infrastruktury oraz ograniczenia jej kolizji z terenami zabudowy mieszkaniowej.

Zagrożeniem powodziowym

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględnia istniejące uwarunkowania hydrologiczne, w tym występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, związanych głównie z dolinami rzek Jasiołki i Iwełki. Ustalenia Planu dostosowują przeznaczenie terenów do tych uwarunkowań, przede wszystkim poprzez przypisanie terenów zagrożonych powodzią do strefy otwartej (SO), w której obowiązuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy.

Takie rozwiązanie sprzyja zachowaniu naturalnych funkcji retencyjnych dolin rzecznych, ogranicza presję inwestycyjną oraz minimalizuje ryzyko powodziowe. W przypadkach, gdzie na obszarach zagrożonych powodzią występuje istniejąca zabudowa, Plan odzwierciedla stan zagospodarowania, nie wprowadzając nowych terenów inwestycyjnych, a dalsze zagospodarowanie podlega ograniczeniom wynikającym z przepisów odrębnych, w szczególności ustawy – *Prawo wodne*.

Podsumowując, przewiduje się, że oddziaływania związane z zagrożeniem powodziowym będą miały charakter pozytywny, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne nie są przewidywane, gdyż Plan nie zwiększa ekspozycji terenów na ryzyko powodziowe. A jednocześnie przewiduje się wyraźne oddziaływania pozytywne, wynikające z ograniczenia możliwości zabudowy na terenach zalewowych, zachowania funkcji retencyjnych dolin rzecznych oraz zmniejszenia potencjalnych strat powodziowych.

Zagrożeniem ruchami masowymi ziemi

Na terenie gminy Chorkówka występują naturalne zagrożenia związane z ruchami masowymi ziemi, w szczególności osuwiska oraz tereny zagrożone ich występowaniem, zlokalizowane głównie w środkowej i południowej części gminy, m.in. w rejonie miejscowości Kopytowa, Żeglce, Chorkówka, Leśniówka, Bóbrka, Sulistrowa, Draganowa, Kobylany, Faliszówka i Poraj. Zjawiska te mają charakter lokalny i wynikają z uwarunkowań geologicznych oraz morfologicznych, w tym fliszowej budowy podłoża, znacznego nachylenia stoków oraz podwyższonego uwilgotnienia gruntu

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględnia te uwarunkowania poprzez dostosowanie przeznaczenia terenów do ich właściwości geologicznych. W szczególności część terenów osuwiskowych oraz zagrożonych ruchami masowymi została przypisana do strefy otwartej (SO), co ogranicza presję inwestycyjną i sprzyja zachowaniu ich dotychczasowego charakteru. W odniesieniu do terenów, na których występuje istniejąca zabudowa lub jej bezpośrednie sąsiedztwo, Plan dopuszcza możliwość kontynuacji zagospodarowania, przy jednoczesnym obowiązku uwzględnienia warunków geotechnicznych. Realizacja inwestycji na tych obszarach wymaga każdorazowo przeprowadzenia szczegółowych badań geologiczno-inżynierskich oraz dostosowania rozwiązań projektowych do warunków gruntowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Przyjęte

rozwiązania ograniczają ryzyko niekontrolowanego zagospodarowania terenów podatnych na ruchy masowe oraz minimalizują możliwość aktywacji procesów osuwiskowych w wyniku działalności inwestycyjnej.

Podsumowując, przewiduje się, że oddziaływania związane z występowaniem ruchów masowych ziemi będą miały charakter neutralny lub ograniczający ryzyko, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i krótkoterminowo, głównie na etapie realizacji inwestycji, i mają charakter odwracalny, możliwy do ograniczenia poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i geotechnicznych. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z ograniczenia presji inwestycyjnej na terenach zagrożonych, zwiększenia bezpieczeństwa zagospodarowania oraz dostosowania sposobu użytkowania terenów do ich uwarunkowań geologicznych

Ryzykiem wystąpienia poważnej awarii

Na terenie gminy Chorkówka nie występują zakłady o zwiększonym (ZZR) ani dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie projekt Planu Ogólnego nie przewiduje jednoznacznej lokalizacji tego typu obiektów ani działalności mogących generować istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub środowiska.

Ustalenia Planu ograniczają możliwość lokalizacji funkcji potencjalnie uciążliwych poprzez ich odpowiednie rozmieszczenie przestrzenne oraz oddzielenie od terenów zabudowy mieszkaniowej. Sprzyja to minimalizacji ryzyka wystąpienia zdarzeń awaryjnych, takich jak pożary, eksplozje czy emisje substancji niebezpiecznych.

W konsekwencji nie przewiduje się wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oznaczeniu środowiskowym ani zwiększenia istniejącego poziomu ryzyka.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu w zakresie ryzyka wystąpienia poważnych awarii będzie miało charakter neutralny lub pośrednio pozytywny, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą mieć jedynie charakter incydentalny i lokalny, związany z funkcjonowaniem pojedynczych obiektów infrastrukturalnych, jednak ich skala będzie ograniczona i możliwa do kontrolowania poprzez stosowanie obowiązujących przepisów oraz rozwiązań technicznych. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z racjonalnego rozmieszczenia funkcji przestrzennych, ograniczenia konfliktów środowiskowych oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Wpływ na zwierzęta i rośliny

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględnia ochronę fauny i flory poprzez utrzymanie ciągłości lokalnych układów przyrodniczych, w szczególności dolin rzecznych Jasiołki, Iwełki, Chlebianki oraz ich dopływów, które pełnią funkcję korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Obszary te zostały w znacznej części przypisane do strefy otwartej (SO), co ogranicza fragmentację siedlisk i sprzyja zachowaniu różnorodności biologicznej. Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę zlokalizowano głównie w sąsiedztwie istniejących obszarów zurbanizowanych, komunikacyjnych oraz terenów o niższej wartości przyrodniczej. Takie rozwiązanie ogranicza presję inwestycyjną na obszary cenne przyrodniczo oraz minimalizuje ryzyko przekształceń siedlisk.

Plan nie przewiduje istotnych zmian w przeznaczeniu gruntów leśnych ani likwidacji trwałych użytków zielonych, co sprzyja zachowaniu istniejących struktur przyrodniczych. Istotną rolę w strukturze przyrodniczej gminy odgrywają również zadrzewienia śródpolne, miedze, pasy zieleni przydrożnej oraz roślinność towarzysząca ciekom wodnym, które stanowią siedliska wielu gatunków zwierząt, w tym ptaków, drobnych ssaków, płazów i bezkręgowców. Plan zakłada utrzymanie tych elementów krajobrazu, sprzyjając zachowaniu lokalnych powiązań ekologicznych oraz zwiększając odporność ekosystemów na presję antropogeniczną. Ponadto ustalenia Planu nie wprowadzają rozwiązań mogących powodować znaczące negatywne oddziaływania na siedliska przyrodnicze ani gatunki chronione, w tym przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052).

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na zwierzęta i rośliny będzie miało charakter pozytywny lub neutralny, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i krótkoterminowo, głównie na etapie realizacji inwestycji (np. czasowe płoszenie zwierząt lub przekształcenia powierzchni terenu), jednak mają one charakter odwracalny i mogą być ograniczane poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych i środowiskowych. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z zachowania ciągłości siedlisk, ograniczenia presji urbanizacyjnej oraz wzmocnienia lokalnych powiązań ekologicznych.

Oddziaływanie na wodę

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie określa szczegółowych zasad gospodarowania wodami, jednak wprowadza rozwiązania planistyczne sprzyjające ich ochronie oraz racjonalnemu użytkowaniu. Poprzez wyznaczenie stref otwartych (SO), dostosowanych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych, Plan umożliwia zachowanie dolin rzecznych oraz terenów

o podwyższonej wilgotności, co ogranicza ryzyko zanieczyszczenia wód oraz zaburzeń ich naturalnego obiegu.

Główne ciekі wodne – rzeka Jasiołka i Iwelka wraz z dopływami – zostały w przeważającej części objęte strefą otwartą, co sprzyja zachowaniu naturalnych terenów zalewowych, retencji powierzchniowej oraz swobodnego przepływu wód. Rozwiązanie to wspiera również infiltrację wód do gruntu oraz zasilanie wód podziemnych. Ustalenia Planu uwzględniają ograniczenia wynikające z przepisów ustawy – Prawo wodne, w szczególności w zakresie zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej Plan wskazuje kierunki, które będą doprecyzowane na kolejnych etapach planistycznych (MPZP, decyzje o warunkach zabudowy), obejmujące m.in. odprowadzanie ścieków, retencjonowanie wód opadowych oraz zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Ograniczenie nadmiernej urbanizacji oraz utrzymanie terenów rolnych, łąkowych i zieleni sprzyja infiltracji wód oraz ograniczeniu spływu zanieczyszczeń.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na wody powierzchniowe i podziemne będzie miało charakter pozytywny lub neutralny, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i krótkoterminowo, głównie na etapie realizacji inwestycji (np. czasowe zanieczyszczenie wód lub zaburzenie stosunków wodnych), jednak mają one charakter odwracalny i mogą być ograniczane poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z ochrony dolin rzecznych, zwiększenia retencji, ograniczenia uszczelniania powierzchni oraz poprawy warunków zasilania wód podziemnych.

Oddziaływanie na powietrze

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie określa szczegółowych zasad zaopatrzenia w energię cieplną i elektryczną, jednak wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych oraz rozwój zabudowy mogą pośrednio wpływać na wzrost zapotrzebowania na energię. W konsekwencji część nowej zabudowy, w szczególności mieszkaniowej, może być ogrzewana indywidualnymi źródłami ciepła, co wiąże się z możliwością lokalnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym.

Skala tych oddziaływań będzie uzależniona od rodzaju stosowanych paliw oraz technologii grzewczych. Zastosowanie nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł energii, w tym instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), może istotnie ograniczyć emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Ponadto projekt Planu dopuszcza lokalizację odnawialnych źródeł energii, w tym instalacji fotowoltaicznych z zachowaniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych. Rozwiązania

te sprzyjają ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych oraz poprawie jakości powietrza w dłuższej perspektywie.

Dodatkowo zachowanie rozległych stref otwartych (SO), obejmujących doliny rzek Jasiołki i Iwelki oraz ich dopływów, sprzyja utrzymaniu naturalnych korytarzy przewietrzania oraz ogranicza kumulację zanieczyszczeń. Utrzymanie terenów zielonych, rolnych i łąkowych wpływa korzystnie na warunki mikroklimatyczne oraz ogranicza efekt lokalnego przegrzewania przestrzeni.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na jakość powietrza będzie miało charakter neutralny lub pośrednio pozytywny, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i sezonowo, głównie w okresie grzewczym, oraz mieć charakter krótkoterminowy i odwracalny, zależny od sposobu ogrzewania budynków i natężenia ruchu komunikacyjnego. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z rozwoju odnawialnych źródeł energii, utrzymania terenów zielonych oraz zachowania korytarzy przewietrzania, co sprzyja poprawie jakości powietrza i warunków klimatycznych.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie przewiduje istotnych zmian w rzeźbie terenu poza obszarami przeznaczonymi pod rozwój zabudowy oraz infrastruktury. Największe przekształcenia powierzchni ziemi mogą wystąpić lokalnie, w obrębie terenów inwestycyjnych i komunikacyjnych, gdzie realizacja zabudowy wiązać się będzie z niwelacją terenu, wykonywaniem wykopów pod fundamenty oraz częściowym uszczelnieniem powierzchni.

Oddziaływania te będą miały charakter lokalny i trwały, jednak ich zasięg ograniczy się do terenów bezpośrednio objętych inwestycjami. Na etapie realizacji przedsięwzięć mogą wystąpić również krótkoterminowe oddziaływania, związane z przemieszczaniem mas ziemnych, czasowym naruszeniem struktury gleby oraz ryzykiem jej zanieczyszczenia w przypadku niewłaściwego gospodarowania materiałami lub substancjami.

Na terenie gminy występuje działalność górnicza, ale z racji sposobów i skali wydobycia ewentualne oddziaływania w tym zakresie mają charakter marginalny i nie wpływają znacząco na rzeźbę terenu ani funkcjonowanie środowiska. Lokalnie mogą występować niewielkie obszary eksploatacji kruszyw naturalnych (np. piasku), jednak ich oddziaływanie ma charakter punktowy, ograniczony przestrzennie i nie wpływa istotnie na ogólny stan powierzchni ziemi w skali gminy.

Ustalenia Planu ograniczają skalę przekształceń powierzchni ziemi poprzez utrzymanie rozległych stref otwartych (SO), w których nie dopuszcza się zabudowy trwałej. Rozwiązanie to sprzyja zachowaniu naturalnej struktury krajobrazu oraz ochronie gleb, w szczególności gruntów rolnych o wysokiej bonitacji. Dodatkowo wprowadzenie wymogu zachowania odpowiedniego udziału

powierzchni biologicznie czynnej ogranicza stopień uszczelnienia terenu, wspiera infiltrację wód oraz przeciwdziała procesom erozyjnym.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na powierzchnię ziemi będzie miało charakter lokalny, częściowo negatywny, lecz o niewielkim znaczeniu, oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i krótkoterminowo, głównie na etapie realizacji inwestycji, i mają charakter odwracalny, możliwy do ograniczenia poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z ograniczenia presji urbanizacyjnej na tereny otwarte, ochrony gleb oraz zachowania naturalnych procesów zachodzących w powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka będzie wiązać się z możliwością powstawania nowej zabudowy na terenach dotychczas niezabudowanych, co w pewnym zakresie doprowadzi do przekształcenia krajobrazu rolniczego i półnaturalnego w tereny zainwestowane. Zmiany te dotyczyć będą głównie obszarów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz terenów komunikacyjnych, co ogranicza ich rozproszenie w przestrzeni.

W rejonach intensyfikacji zagospodarowania może wystąpić lokalne przekształcenie struktury krajobrazu oraz częściowe ograniczenie jego różnorodności. Zasięg tych zmian będzie jednak ograniczony przestrzennie i nie wpłynie na zachowanie podstawowych cech krajobrazu gminy, który w dalszym ciągu będzie miał charakter rolniczo-osadniczy.

Ustalenia projektu Planu, poprzez wyznaczenie stref planistycznych oraz utrzymanie rozległych terenów otwartych (SO), sprzyjają zachowaniu ciągłości krajobrazu, ochronie ukształtowania terenu oraz ograniczeniu niekontrolowanego rozpraszania zabudowy. Rozwiązania te wspierają również zachowanie historycznego układu przestrzennego miejscowości oraz ekspozycję elementów krajobrazu kulturowego. Dodatkowo Plan uwzględnia potrzebę ochrony i kształtowania ciągów widokowych oraz dominant krajobrazowych, co sprzyja zachowaniu czytelności przestrzeni oraz walorów estetycznych krajobrazu, w tym ekspozycji otwartych terenów rolniczych, dolin rzecznych oraz charakterystycznych elementów zabudowy.

Ponadto projekt Planu uwzględnia kierunki wynikające z Audytu Krajobrazowego Województwa Podkarpackiego, zgodnie z którymi obszar gminy zaliczany jest do krajobrazów przyrodniczo-kulturowych o charakterze rolniczym. Przyjęte rozwiązania sprzyjają ochronie tych wartości poprzez ograniczenie presji urbanizacyjnej oraz zachowanie terenów otwartych i elementów zieleni.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na krajobraz będzie miało charakter lokalny, długoterminowy, częściowo negatywny, lecz o niewielkim znaczeniu, przy jednoczesnej przewadze oddziaływań neutralnych lub pozytywnych związanych z poprawą ładu przestrzennego.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i być związane z wprowadzaniem nowej zabudowy, jednak ich skala będzie ograniczona i nie doprowadzi do utraty wartości krajobrazowych w skali gminy. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z uporządkowania struktury przestrzennej, ograniczenia rozpraszania zabudowy, ochrony ciągów widokowych oraz zachowania terenów otwartych, co sprzyja ochronie krajobrazu i jego czytelności.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na terenie gminy Chorkówka występują udokumentowane złoża kopalin obejmujące przede wszystkim ropę naftową, gaz ziemny oraz piaski i żwiry. Szczególne znaczenie posiada złożo „Bóbrka–Rogi”, związane z eksploatacją ropy naftowej i gazu ziemnego, zlokalizowane w południowej części gminy, w rejonie miejscowości Bóbrka i Kobylany. Dla złoża wyznaczono obszar i teren górniczy „Bóbrka, Równie-I”, objęty obowiązującą koncesją do 2040 r. Na terenie gminy występują również udokumentowane złoża piasków i żwirów, m.in. „Machnówka”, „Machnówka II”, „Szczepańcowa” oraz „Świerzowa”, z których część ma charakter perspektywiczny lub czasowo nieeksploatowany.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka uwzględnia występowanie zasobów naturalnych poprzez dostosowanie przeznaczenia terenów do ich funkcji oraz ograniczenie potencjalnych konfliktów przestrzennych. W szczególności zapewniono możliwość dalszej eksploatacji złóż objętych koncesjami oraz wprowadzono ograniczenia w lokalizacji zabudowy w obrębie terenów górniczych, stref ochronnych odwiertów oraz w pasach infrastruktury technicznej związanej z wydobywaniem gazu. W odniesieniu do złóż kruszyw naturalnych, Plan uwzględnia zarówno obszary aktualnej eksploatacji, jak i tereny poeksploatacyjne, dla których przewiduje się możliwość rekultywacji w kierunku funkcji przyrodniczych, rolniczych lub wodnych. Rozwiązanie to pozwala na stopniowe przywracanie wartości użytkowych i przyrodniczych terenów przekształconych działalnością wydobywczą.

Jednocześnie istotnym zasobem naturalnym gminy są gleby rolnicze o wysokiej bonitacji (I - III), które zostały w przeważającej części objęte strefą otwartą (SO). Ograniczenie możliwości ich przekształcania na cele inwestycyjne sprzyja zachowaniu ich funkcji produkcyjnej oraz racjonalnemu gospodarowaniu zasobami glebowymi.

Projekt Planu nie przewiduje lokalizacji nowych obszarów eksploatacji kopalin poza terenami już rozpoznаныmi, zagospodarowanymi i uwzględnionymi w dokumentach geologicznych, a także nie wprowadza rozwiązań mogących prowadzić do nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na zasoby naturalne będzie miało charakter neutralny lub pozytywny, lokalny i długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą występować lokalnie i być związane głównie z eksploatacją kopalni oraz przekształceniami powierzchni terenu, jednak mają one charakter ograniczony przestrzennie i kontrolowany przepisami odrębnymi. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z ochrony złóż kopalni przed zabudową, racjonalnego gospodarowania zasobami, ograniczenia presji inwestycyjnej na gleby wysokiej jakości oraz wprowadzania kierunków rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka został opracowany z poszanowaniem istniejących wartości kulturowych i historycznych, obejmujących zabytki nieruchome, układy ruralistyczne oraz dobra kultury współczesnej. Na obszarze gminy występują obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz stanowiska archeologiczne, których ochrona została uwzględniona w ustaleniach Planu.

Wyznaczone w Planie strefy planistyczne zostały dostosowane do rozmieszczenia obiektów i obszarów zabytkowych, co umożliwi zachowanie historycznego układu przestrzennego wsi oraz ochronę krajobrazu kulturowego. Odpowiedni dobór funkcji terenów – w szczególności stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową i jednorodziną – sprzyja utrzymaniu tradycyjnego charakteru zabudowy, skali i proporcji przestrzennych.

W sąsiedztwie terenów o wysokich walorach kulturowych wprowadzono ograniczenia wysokości zabudowy oraz zasady kształtowania przestrzeni, które przeciwdziałają dominacji nowych obiektów nad historyczną strukturą. Jednocześnie strefy otwarte (SO) pełnią funkcję ochronną wobec ekspozycji krajobrazowej obiektów zabytkowych, umożliwiając zachowanie czytelności historycznych układów przestrzennych oraz osi widokowych.

Ustalenia Planu sprzyjają również ochronie dóbr materialnych poprzez racjonalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury oraz możliwość adaptacji obiektów zabytkowych do nowych funkcji, z zachowaniem ich wartości historycznych i architektonicznych.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na zabytki i dobra materialne będzie miało charakter pozytywny lub neutralny, lokalny i długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą mieć charakter lokalny i krótkoterminowy, związany głównie z realizacją inwestycji w sąsiedztwie obiektów zabytkowych, jednak dzięki zastosowaniu odpowiednich zasad ochrony i przepisów odrębnych będą one ograniczone i odwracalne. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające z zachowania

Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na terenie gminy Chorkówka występują obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), wyznaczone na podstawie dyrektywy siedliskowej. Obszary te stanowią istotny element systemu przyrodniczego gminy i zostały szczegółowo przeanalizowane w ramach niniejszej prognozy.

Ustalenia projektu Planu Ogólnego uwzględniają konieczność ochrony tych obszarów poprzez ograniczenie możliwości intensywnego zagospodarowania przestrzennego w ich granicach oraz w ich sąsiedztwie. W szczególności najcenniejsze fragmenty dolin rzecznych zostały w przeważającej części przypisane do strefy otwartej (SO), co ogranicza ryzyko bezpośrednich przekształceń siedlisk rzecznych, nadrzecznych, łąkowych i leśnych oraz pogorszenia warunków bytowania gatunków stanowiących przedmioty ochrony.

Projekt Planu nie przewiduje realizacji przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym nie powoduje:

- pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych,
- negatywnego wpływu na gatunki związane z ekosystemami rzeczными, nadrzeczными i dolinnymi,
- naruszenia integralności obszaru ani jego powiązań z innymi elementami systemu przyrodniczego.

Jednocześnie ustalenia Planu sprzyjają zachowaniu ciągłości siedlisk, utrzymaniu funkcji przyrodniczych dolin rzecznych oraz ograniczeniu presji inwestycyjnej na tereny o najwyższej wartości przyrodniczej.

W odniesieniu do innych form ochrony przyrody należy wskazać, że na terenie gminy występują pomniki przyrody, w tym pojedyncze drzewa oraz grupa drzew objęta ochroną. Ich ochrona wynika bezpośrednio z przepisów odrębnych, a ustalenia projektu Planu nie wprowadzają rozwiązań mogących powodować ich uszkodzenie, zniszczenie lub pogorszenie warunków siedliskowych.

Podsumowując, oddziaływanie ustaleń projektu Planu na obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody będzie miało charakter neutralny lub pozytywny, lokalny oraz długoterminowy, przy jednoczesnym braku oddziaływań znacząco negatywnych.

Potencjalne oddziaływania negatywne mogą mieć jedynie charakter lokalny i krótkoterminowy, związany z etapem realizacji inwestycji w sąsiedztwie obszarów chronionych, jednak będą one odwracalne i możliwe do ograniczenia poprzez stosowanie odpowiednich środków ochrony środowiska. A jednocześnie przewiduje się oddziaływania pozytywne, wynikające

z ograniczenia presji inwestycyjnej w granicach obszaru Natura 2000, zachowania ciągłości siedlisk oraz utrzymania właściwych warunków dla przedmiotów ochrony.

Podsumowanie wpływu Planu Ogólnego na środowisko gminy Chorkówka

W związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie Planu przewiduje się zróżnicowany wpływ na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Charakter tych oddziaływań można opisać w oparciu o trzy kategorie:

- kierunek wpływu: P – pozytywny, N – negatywny,
- charakter wpływu: B – bezpośredni, P – pośredni, W – wtórny, S – skumulowany,
- czas trwania: K – krótkoterminowe, Ś – średnioterminowe, D – długoterminowe, S – stałe, C – chwilowe.

Przewidywane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (wynikający z realizacji inwestycji), pośredni (związany z konsekwencjami innych powiązanych działań), wtórny (pojawiający się w kolejnych etapach funkcjonowania) lub skumulowany (powstały na skutek nakładania się kilku czynników). Z punktu widzenia trwałości największe znaczenie przypisuje się oddziaływaniom długoterminowym i stałym, które mogą występować w okresie eksploatacji inwestycji i utrzymywać się w środowisku.

Należy podkreślić, że kwestie związane z profilem dodatkowym analizowano odrębnie, ponieważ decydent ma możliwość wyboru różnych wariantów – może nie dopuścić żadnego rozwiązania, wybrać jedno, kilka albo wszystkie przewidziane profile. Takie podejście pozwala na elastyczne dostosowanie polityki przestrzennej gminy do aktualnych potrzeb i jednocześnie umożliwia ocenę potencjalnych oddziaływań w sposób kompleksowy.

Podsumowując, oddziaływania projektu Planu ogólnego na środowisko mają charakter zróżnicowany – od pozytywnych efektów w zakresie ochrony korytarzy ekologicznych i ograniczenia rozpraszania zabudowy, po potencjalne zagrożenia związane z presją inwestycyjną. Szczegółowa analiza została przedstawiona w macierzy oceny oddziaływań (Tab. 15), uwzględniającej kierunek, charakter i czas trwania wpływu.

Tab. 15. Macierz oceny oddziaływania na środowisko

Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Kierunek wpływu	Charakter wpływu	Czas trwania
SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, S,	D, S
	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,	N	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	tereny lasu	P	B, S	D, S
	tereny wód	P	B, S	D, S

Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Kierunek wpływu	Charakter wpływu	Czas trwania
SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, S,	D, S
	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej,	N	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	tereny lasu	P	B, S	D, S
	tereny wód	P	B, S	D, S
SZ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ				
teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, S	D, S
	teren wielkotowarowej produkcji rolnej	N	B, S	D, S
	teren usług	N	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	tereny lasu	P	B, S	D, S
	tereny wód	P	B, S	D, S
SU – STREFA USŁUGOWA				
teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, S	D, S
	teren składów i magazynów	N	B, S	D, S
	tereny elektrowni słonecznej	N	B, W, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	teren lasu	P	B, S	D, S
	teren wód	P	B, S	D, S
SP - STREFA GOSPODARCZA				
teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, S	D, S
	teren usług	N	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	tereny lasu	P	B, S	D, S
	tereny wód	P	B, S	D, S
SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ				
teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, P, S	D, S
	teren rolnictwa z zakazem zabudowy	P	B, S	D, S
	teren zieleni urządzonej	P	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	tereny lasu	P	B, S	D, S
	tereny wód	P	B, S	D, S
SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA				
teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	-	N	B, S	D, S
	teren usług,	N	B, S	D, S
	teren produkcji	N	B, S	D, S
	teren zieleni urządzonej	P	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	teren wód	P	B, S	D, S
SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI				

Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Kierunek wpływu	Charakter wpływu	Czas trwania
teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	P	B, S	D, S
	teren usług sportu i rekreacji	N	B, S	K, C
	teren usług kultury i rozrywki	N	B, S	K, C
	teren usług handlu detalicznego	N	B, S	D, S
	teren usług gastronomii,	N	B, S	D, S
	teren usług turystyki	N	B, S	D, S, C
	teren usług nauki	N	B, S	D, S
	teren usług edukacji	N	B, S	D, S
	teren usług zdrowia i pomocy społecznej	N	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
tereny lasu	P	B, S	D, S	
SC – STREFA CMENTARZY				
teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, P, S	D, S
	teren usług kultu religijnego	N	B, P, S	K, S, C
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SG - STREFA GÓRNICICTWA				
teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	N	B, W, S	D, S
	teren produkcji	N	B, S	D, S
	teren usług gastronomii	N	B, S	D, S
	teren usług biurowych i administracji	N	B, S	D, S
	teren usług nauki	N	B, S	D, S
	teren zieleni urządzonej	P	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	tereny lasu	P	B, S	D, S
tereny wód	P	B, S	D, S	
SO – STREFA OTWARTA				
teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	-	P	B, S	D, S
	teren elektrowni słonecznych	N	B, W S	D, S
	Tereny elektrowni wiatrowych	N	B, W S	D, S
	teren zieleni urządzonej	P	B, S	D, S
SK – STREFA KOMUNIKACYJNA				
teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych	-	N	B, P, S	D, S
	teren drogi zbiorczej	N	B, P, S	D, S
	teren usług handlu detalicznego,	P	B, S	D, S
	teren usług gastronomii,	P	B, S	D, S
	teren usług turystyki	P	B, S	D, S
	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
	teren wód	P	B, S	D, S

Kierunek wpływu: P – pozytywny; N – negatywny

Charakter wpływu: B – bezpośredni; P – pośredni; W – wtórny; S – skumulowany

Czas trwania: K – krótkoterminowe; Ś – średnioterminowe; D – długoterminowe; S – stałe; C – chwilowe

Należy podkreślić, że dla wszystkich inwestycji realizowanych w ramach ustaleń planu ogólnego, niezależnie od strefy i profilu, faza budowy wiązać się będzie z oddziaływaniami o charakterze negatywnym, bezpośrednim i krótkotrwałym (N, B, K/C). Zaliczyć do nich należy m.in. hałas, emisję pyłów, okresowe zwiększenie ruchu transportowego czy zajęcie terenu. Oddziaływania te mają jednak charakter przejściowy i ustępują po zakończeniu robót budowlanych, a ich wpływ na środowisko przyrodnicze nie prowadzi do trwałych zmian.

W dłuższej perspektywie realizacja ustaleń Planu będzie prowadzić przede wszystkim do uporządkowania struktury przestrzennej gminy, ograniczenia konfliktów funkcjonalnych oraz wzmocnienia ochrony zasobów przyrodniczych. Szczególne znaczenie mają tu: utrzymanie stref otwartych, ochrona dolin rzecznych, zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią rolniczą.

Reasumując, realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 ani na integralność systemu przyrodniczego. Przewidywane oddziaływania mają w większości charakter neutralny lub pozytywny, a ewentualne oddziaływania negatywne są ograniczone przestrzennie, czasowo i możliwe do minimalizacji poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych oraz przepisów odrębnych.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Analiza ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka została przeprowadzona w rozdziałach dotyczących przewidywanych oddziaływań na środowisko. Oceniono wpływ planu na poszczególne komponenty środowiska – wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, dziedzictwo kulturowe i dobra materialne – z uwzględnieniem oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych. Analiza objęła również skutki krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, a także charakter pozytywny, neutralny i negatywny tych oddziaływań.

Na podstawie dostępnych danych i analiz można stwierdzić, że stan środowiska w Gminie Chorkówka jest generalnie dobry, a ewentualne zagrożenia środowiskowe mają charakter lokalny i typowy dla gmin o przewadze funkcji rolniczej – należą do nich m.in. emisje z indywidualnych źródeł ciepła, presja rolnictwa na glebę i wodę, lokalne oddziaływania komunikacyjne, a także zagrożenia naturalne związane z powodzią oraz ruchami masowymi ziemi.

Projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka został opracowany z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz ochrony zasobów środowiska, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.). Dokument uwzględnia potrzebę ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju przestrzennego gminy.

Z kluczowych rozwiązań planistycznych sprzyjających ochronie środowiska należy wymienić:

- ochronę obszarów szczególnego zagrożenia powodzią – poprzez przypisanie ich w przeważającej części do stref otwartych (SO), co ogranicza ryzyko lokalizacji inwestycji na terenach zalewowych oraz wspiera naturalną retencję dolin rzecznych Jasiołki, Iwełki, oraz ich dopływów;
- uwzględnienie uwarunkowań geologicznych i górniczych – poprzez uwzględnienie terenów i obszarów górniczych, złóż kopalin oraz ograniczenie zabudowy na terenach osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi ziemi;
- uwzględnienie obszarów Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052) – poprzez przypisanie najcenniejszych fragmentów dolin rzecznych do stref otwartych i podporządkowanie zasad zagospodarowania celom ochrony przyrody.

Dodatkowo, aby ograniczyć potencjalne negatywne oddziaływania, projekt Planu przewiduje:

- zachowanie i wzmacnianie terenów zieleni oraz wprowadzanie zadrzewień izolacyjnych, szczególnie wzdłuż dróg i na granicach stref funkcjonalnych;
- preferowanie realizacji inwestycji na terenach już przekształconych lub w obszarach uzupełnienia zabudowy;
- unikanie lokalizacji nowych przedsięwzięć w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych i dolin rzecznych;
- możliwość stosowania kompensacji przyrodniczej w przypadku przekształceń środowiska, w szczególności utraty zadrzewień lub siedlisk;
- obowiązek stosowania rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu, pyłów i zanieczyszczeń, zwłaszcza na etapie realizacji inwestycji;
- konieczność prowadzenia badań geotechnicznych na terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz dostosowania sposobu posadowienia obiektów do warunków gruntowych.

Uwzględniono również aspekt środowiskowy w szerszym ujęciu przestrzennym. Obecność obszarów Natura 2000 „Jasiołka” i „Wisłoka z dopływami”, a także cennych lokalnych układów przyrodniczych, wymaga zachowania powiązań ekologicznych i ograniczenia presji inwestycyjnej na obszary dolin rzecznych, terenów leśnych, łąkowych i zieleni naturalnej. Ustalenia planu sprzyjają ochronie tych struktur oraz utrzymaniu różnorodności biologicznej i stabilności ekosystemów.

Podsumowując, projekt Planu Ogólnego Gminy Chorkówka został opracowany w sposób zapewniający równowagę między rozwojem społeczno-gospodarczym a ochroną środowiska. Przyjęte rozwiązania przestrzenne ograniczają potencjalne negatywne oddziaływania oraz wspierają zachowanie kluczowych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Ustalenia planu, realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami o ocenach oddziaływania na środowisko, nie powinny powodować znaczących negatywnych skutków dla środowiska, w rozumieniu *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r., poz. 1050 z późn. zm.)*. W dłuższej perspektywie wdrożenie Planu przyczyni się do kształtowania zrównoważonej i bezpiecznej przestrzeni, sprzyjającej zarówno rozwojowi społeczno-gospodarczemu, jak i zachowaniu wartości przyrodniczych oraz krajobrazowych Gminy Chorkówka.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Kluczowe zagadnienia związane z planowaniem przestrzennym i ochroną środowiska zostały w Projekcie Planu Ogólnego Gminy Chorkówka rozwiązane w sposób kompleksowy i zgodny z obowiązującymi przepisami. Wyznaczone strefy planistyczne oraz określone standardy urbanistyczne uwzględniają zarówno uwarunkowania przestrzenne i środowiskowe gminy, jak i jej zasoby. Zaproponowany układ strefowy może wpływać na obszary sąsiednie oraz środowisko przyrodnicze, jednak zastosowane rozwiązania minimalizują potencjalne negatywne skutki, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Projekt planu ogólnego równoważy potrzeby inwestycyjne gminy z koniecznością ochrony jej walorów przyrodniczych, zapewniając harmonijny rozwój przestrzenny i środowiskowy

Alternatywne rozwiązania zostały starannie przeanalizowane już na etapie opracowywania projektu dokumentu, w tym także w wyniku rozpatrzenia wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Zaproponowane rozwiązanie uznaje się za najbardziej korzystne. Warto podkreślić, że plan został przygotowany w oparciu o obowiązujące kierunki rozwoju określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chorkówka, dzięki czemu stanowi jego kontynuację i aktualizację wobec dotychczasowych ustaleń planistycznych. Dokument uwzględnia potrzeby władz gminy, instytucji oraz mieszkańców, zapewniając optymalne warunki rozwoju przy jednoczesnej dbałości o ochronę środowiska.

13. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W odniesieniu do Planów Ogólnych, napotkane trudności wynikają przede wszystkim z ograniczeń formalno-prawnych oraz niedostatków technicznych i wiedzy, które wpływają na możliwość precyzyjnego uwzględnienia wszystkich aspektów zagospodarowania przestrzennego.

Plan Ogólny ma ściśle określoną formę i zakres, co ogranicza możliwość wprowadzania szczegółowych rozwiązań zapobiegających negatywnym oddziaływaniom na środowisko czy specyficznym problemom lokalnym. Brak przewidzianego miejsca na szczegółowe analizy środowiskowe czy społeczne utrudnia pełne uwzględnienie skutków planowanych inwestycji.

14. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów Planu Ogólnego Gminy Chorkówka w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania przestrzennego będzie prowadzona po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydaniu pierwszych decyzji ustalających warunki zabudowy, opracowywanych na podstawie planu ogólnego. Wynika to z faktu, iż plan ogólny stanowi dokument prawa miejscowego – jednak samodzielnie, bez uzupełnienia o miejscowe plany zagospodarowania lub decyzje o warunkach zabudowy, nie stanowi podstawy do wydania pozwolenia na budowę.

Monitoring skutków realizacji planu będzie odbywał się corocznie – w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, prowadzonej przez wójta. Dodatkowo, zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy (tj. raz na 5 lat) sporządzana będzie kompleksowa analiza aktualności planu ogólnego oraz planów miejscowych, przedstawiana radzie gminy po uzyskaniu opinii gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej. W szczególności analizie będą poddawane:

- stopień realizacji funkcji ustalonych w planie ogólnym,
- wpływ zabudowy na powierzchnię biologicznie czynną,
- skumulowane oddziaływania różnych funkcji (np. górnictwa, OZE, komunikacji, zabudowy),
- relacje przestrzenne nowych inwestycji wobec obszarów chronionych

Równolegle w zakresie ochrony środowiska realizowany jest monitoring przez odpowiednie służby ochrony środowiska i sanitarne. Do instytucji odpowiedzialnych za monitoring należą m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, a także wydziały ochrony środowiska urzędów wojewódzkich, powiatowych oraz gminy Chorkówka. Monitoring polega na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu oraz analizę innych dostępnych danych, które są publikowane w raportach, m.in. w „Raporcie o stanie środowiska w województwie podkarpackim”, wydawanym corocznie.

Ze względu na umożliwienie zapisami projektu planu ogólnego częściowej ekspansji zabudowy na tereny rolnicze, należy przestrzegać wytycznych zawartych w projekcie planu, w tym dotyczących ilości terenu biologicznie czynnego. Równocześnie, poza aspektem środowiskowym, istotny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów planu ogólnego. Sporządzający plan mogą zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy, przeprowadzając badanie ankietowe bądź organizując konsultacje społeczne, które będą miały miejsce w trakcie analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń Planu Ogólnego Gminy Chorkówka nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko, ponieważ obszar gminy jest znacznie oddalony od granic państwa. Ponadto dokument ten dotyczy wyłącznie rozmieszczenia stref planistycznych na obszarze gminy oraz określenia warunków realizacji inwestycji zgodnie z gminnymi standardami urbanistycznymi, a jego charakter jest kierunkowy i ogólny, bez wskazania konkretnych przedsięwzięć. Brak szczegółowych zapisów dotyczących inwestycji wyklucza możliwość prognozowania wpływu na środowisko poza granicami kraju, a skumulowane skutki wdrażania ustaleń nie będą miały zasięgu transgranicznego, zasadniczo ograniczać się wyłącznie do terenu gminy, bez wpływu na obszary innych państw.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu Planu Ogólnego gminy Chorkówka. Konieczność opracowania tego dokumentu wynika z uchwały Nr LXXI/541/2023 Rady Gminy Chorkówka z dnia 9 października 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Chorkówka. Celem prognozy jest analiza potencjalnych skutków środowiskowych wynikających z realizacji ustaleń planu, w tym z wyznaczonych stref planistycznych oraz gminnych standardów urbanistycznych.

Przedmiotem oceny zawartej w prognozie są ustalenia Planu Ogólnego gminy Chorkówka, obejmujące uwarunkowania rozwoju przestrzennego zgodnie z art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na ich podstawie, zgodnie z art. 13a ust. 4 tej samej ustawy, wyznaczono strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne oraz obszary uzupełnienia zabudowy.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały w sprawie planu ogólnego gminy Chorkówka, zawierający ustalenia w postaci danych przestrzennych oraz uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, a także rysunek projektu planu w skali 1:15 000. Plan określa obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, usługową, gospodarczą i rolniczą, a także tereny zielone, rekreacyjne oraz strefy otwarte. Przy jego opracowaniu uwzględniono istniejące dokumenty planistyczne, takie jak Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chorkówka oraz Strategię Rozwoju Gminy Chorkówka do 2030 roku.

Dokument analizuje możliwe skutki realizacji ustaleń Planu Ogólnego, w tym wyznaczone strefy planistyczne, obejmujące:

- SW – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,
- SU – strefy usługowe,
- SP – strefy gospodarcze,
- SR – strefy produkcji rolniczej,
- SI – strefy infrastrukturalne,
- SN – strefy zieleni i rekreacji,
- SG – strefy górnictwa,
- SC – strefy cmentarzy,
- SO – strefy otwarte,
- SK – strefy komunikacji.

A także wyznaczone obszary uzupełnienia zabudowy, umożliwiające wydawanie decyzji o warunkach zabudowy w określonych jednostkach osadniczych.

W ocenie skutków środowiskowych uwzględniono potencjalny wpływ planu ogólnego na powietrze, wodę, glebę, zasoby kopalne, klimat, hałas oraz bioróżnorodność. Plan nie przewiduje konkretnych inwestycji, które mogłyby znacząco pogorszyć stan środowiska, a wprowadzone rozwiązania minimalizują ryzyko degradacji przyrody. Zgodnie z zapisami planu szczególnej ochrony podlegać będą obszary cenne przyrodniczo, takie jak doliny Jasiołki, Iwełki, oraz ich dopływów, obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) i „Wisłoka z dopływami” (PLH180052), a także tereny leśne, rolne i otwarte, które w większości pozostaną wolne od intensywnej zabudowy.

Zapisy Planu Ogólnego gminy Chorkówka będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stanowiąc ich podstawę w zakresie wyznaczonych kierunków zagospodarowania i standardów urbanistycznych.

Analiza ustaleń planu ogólnego, obejmująca strefowanie obszaru gminy oraz nieprzekraczalne warunki realizacji inwestycji, wykazała, że jego zapisy zostały sporządzone z myślą o ochronie zasobów naturalnych, obszarów cennych przyrodniczo, walorów krajobrazowych, zabytków i dóbr materialnych, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców. Rozwiązania przyjęte w projekcie planu ogólnego są zgodne z zasadami ochrony środowiska i stanowią maksymalny zakres działań, jaki można określić w tego typu dokumencie, zachowując zgodność z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 z póź. zm.). Reasumując realizacja planu ogólnego nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko, a jego wdrożenie będzie miało pozytywny wpływ na zrównoważony rozwój gminy.

16. Akty prawne i materiały źródłowe uwzględnione w opracowaniu

Akty prawne

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1290);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 530 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1292);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 757);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 399);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225 ze zm.);

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. z 2023 r., poz. 2758);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r., poz. 300);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2022 r., poz. 2739);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Materiały źródłowe

Opracowanie wykonano na podstawie m.in. następujących materiałów:

- Ciba J., Jaroń-Warszyńska R., Michalak B., Nawrot J., Radomska A., Rybak T., 2020. Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie.
- Chowaniec J., Witek K., 2022. Objąsnienia do Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Nowy Źmigród (1039). Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.
- Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych.
- Gminny program opieki nad zabytkami gminy Chorkówka na lata 2018-2021.
- Gumiński R., 1948. Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegl. Met. Hydrolog., 1(1).
- Jankowski L. Kopicowski R., 2014. Objąsnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Nowy Źmigród (1039). Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- Kabała C., Charzyński P., Chodorowski J., Drewnik M., Głina B., Greinert A., Hulisz P., Jankowski M., Joneczak J., Łabaz B., Łachacz A., Marzec M., Mendyk Ł., Musiał P., Musielok Ł., Smreczak B., Sowiński P., Świtoniak M., Uzarowicz Ł., Waroszewski J. 2019. Systematyka gleb Polski. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, Wrocław–Warszawa.
- Koluch Z., Nowicka N., 2014. Objąsnienia do Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1:10 000, gmina Chorkówka, powiat krośnieński, województwo podkarpackie. Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa

- Kondracki J., 1998. Geografia regionalna Polski. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Majer E., Sokołowska M., Majer K., Frankowski Z., Szablowska M., Stawicka A., Iłska A., 2021. Mapa geologiczno-inżynierska Polski w skali 1:500 000. Tekst objaśniający. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.
- Matuszkiewicz J.M., Wolski J., 2023. Potencjalna roślinność naturalna Polski (wersja wektorowa). IGiPZ PAN, Warszawa.
- Mikołajków J., Sadurski A., 2017. Informator PSH: Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce. Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.
- Narodowy Instytut Dziedzictwa – Rejestr zabytków.
- Ocena stanu wód powierzchniowych za 2015 r. Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie.
- Opracowanie aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju, 2016.
- Paszyński J., 1980. Metody sporządzania map topoklimatycznych. Dok. geogr., 3: 13–28.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gmin: Miasto Krosno, Chorkówka, Jedlicze, Korczyn, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Wojaszówka, 2020 r.
- Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla gmin: Chorkówka, Jedlicze, Miejsce Piastowe, Korczyn, Krościenko Wyżne, Krosno i Wojaszówka na lata 2021-2030.
- Program rewitalizacji gminy Chorkówka na lata 2017-2023.
- Reizer L., Hałucha P., Bagno-Pogoda A., Bauer W., Gniewek H., Smętek G., Draguła B., 2018. Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Dukla na lata 2018-2027. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemysłu, Przemysł.
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.), 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski. Poznań: Bogucki Wyd. Naukowe.
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., et al., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, 91, 143–170.
- Strategia Rozwoju gminy Chorkówka do 2023 r.
- Strategia rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chorkówka, 2021 r.
- Tomczyk A.M., Bednorz E. (red.), 2022. Atlas klimatu Polski (1991-2020). Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.
- Woś A., 1993. Regiony klimatyczne Polski w świetle typów pogody. Zeszyty IGiPZ PAN, Nr 20, Warszawa.

- Żelaźniewicz A., Aleksandrowski P., Buła Z., Karnkowski P.H., Konon A., Oszczytko N., Ślącza A., Żaba J., Żytko K., 2011. Regionalizacja tektoniczna Polski. Komitet Nauk Geologicznych, Wrocław.
- Warstwy tematyczne CBDG:
  - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
  - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
  - MIDAS – obszary górnicze,
  - MIDAS – tereny górnicze,
  - MIDAS – złoża kopalin,
  - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Solon, 2018).

STRONY INTERNETOWE (<https://>)

- bdl.lasy.gov.pl
- chorkowka.pl
- crfop.gdos.gov.pl
- geoportal.gov.pl
- geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/
- geoserwis.gdos.gov.pl
- gdos.gov.pl
- hydro.imgw.pl
- korytarze.pl/mapa
- kzgw.gov.pl
- mapa.btsearch.pl
- mapy.geoportal.gov.pl
- zabytek.pl/pl/obiekty

17. Spis tabel i rycin

Spis rycin

Ryc. 1. Strefy planistyczne wraz z obszarem uzupełnienia zabudowy na obszarze gminy Chorkówka	11
Ryc. 2. Położenie gminy Chorkówka na mapie administracyjnej	31
Ryc. 3. Położenie gminy Chorkówka na tle regionów fizycznogeograficznych	31
Ryc. 4. Rzeźba terenu gminy Chorkówka	34
Ryc. 6. Klasy bonitacyjne gleb na terenie gminy Chorkówka	37
Ryc. 6. Mapa hydrograficzna gminy Chorkówka	39
Ryc. 8. Potencjalna roślinność naturalna Polski dla terenu gminy Chorkówka	46
Ryc. 8. Mapa przedstawiająca obszary chronione na terenie gminy Chorkówka	56

Spis tabel

Tab. 1. Strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne określone w Planie Ogólnym Gminy Chorkówka	12
Tab. 2. Wykaz ujęć wód podziemnych wraz ze strefami ochronnymi	19
Tab. 3. Sposób realizacji w planie ogólnym gminy Chorkówka uwarunkowań przyrodniczych dla poszczególnych funkcji terenu	26
Tab. 4. Średnie roczne stężenie gazów lub pyłów szkodliwych w latach 2020-2024 zarejestrowane przez stację pomiarową Jasło (kod: PkJasloSikor)	43
Tab. 2. Przedmiot ochrony i działania ochronne wykonywane na terenie gminy Chorkówka dla obszaru Natura 2000 Jasiołka	51
Tab. 3. Przedmiot ochrony i działania ochronne wykonywane na terenie gminy Chorkówka dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami	55
Tab. 7. Ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) gminy Chorkówka	65
Tab. 8. Charakterystyka JCWP	66
Tab. 9. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie gminy Chorkówka	67
Tab. 10. Zagrożenia dla obszarów Natura 2000: Jasiołka oraz Wisłoka z dopływami	92
Tab. 11. Waloryzacja przyrodnicza gminy Chorkówka	98
Tab. 12. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody generowanych ustaleniami projektu Planu	102
Tab. 13. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu mają wpływ na realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody	104
Tab. 14. Identyfikacja oddziaływań projektu Planu Ogólnego Gminy Chorkówka na obszary Natura 2000 „Jasiołka” (PLH180011) oraz „Wisłoka z dopływami” (PLH180052) w odniesieniu do zagrożeń określonych w planach zadań ochronnych	106
Tab. 15. Macierz oceny oddziaływania na środowisko	131

Oświadczenie

Oświadczam, że zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 1 lit f. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowisk oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112) spełniam wymagania zawarte w art. 74a ust. 2 pkt 1 lit. b wyżej wymienionej ustawy, uprawniające mnie do sporządzenia prognoz oddziaływania na środowisko oraz raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia